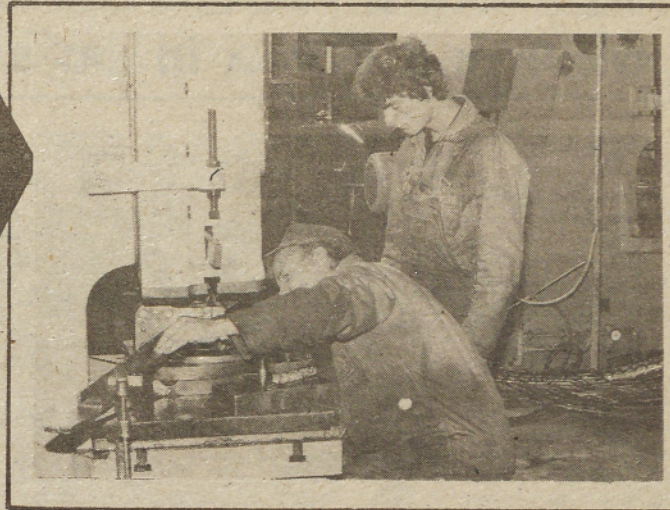

NASLOV

V PRIHODNJEM
VESTNIKU:
**Gradite
in opremljajte
z nami**

PO LABIRINTIH DOMAČE PAMETI — V že utečeni rubriki Domača pamet, kje si? tokrat objavljamo prvega od dveh zapisov s pogovora za Vestnikom »inovatorskim« omizjem. V pripravi na bližnjo konferenco slovenskih komunistov o inovacijski dejavnosti kot množičnem gibanju razkrivamo spletke in zakulisja, ki se kuhajo na tem področju v pokrajini ob Muri, hkrati pa naši sobesedniki svetujejo, predlagajo, priporočajo...

Pomursko združeno delo v letu 1983

V ospredju likvidnostne težave

Rezultati gospodarjenja v pomurskih organizacijah združenega dela za leto 1983 so znani, čeprav šele sredi marca, pa je podružnica službe družbenega knjigovodstva v Murski Soboti pripravila tudi analizo poslovanja pomurskega združenega dela v preteklem letu. Osnovne značilnosti gospodarjenja v Pomurju se bistveno ne razlikujejo od jugoslovanskih in slovenskih, potrebno pa je poudariti, da je proizvodnja v Pomurju v preteklem letu dosegla določeno rast, ki je sicer precej pod republiškim poprečjem, vendar če upoštevamo strukturo industrijske proizvodnje, je 0,9-odstotna rast zadovoljiva. V Pomurju kar 47 odstotkov celotne industrije proizvaja blago široke potrošnje, prav tako pa pomurska industrija (razen ABC Pomurke) ni koristila tujih blagovnih kreditov, ki so drugod veliko prispevali k rasti industrijske proizvodnje.

Prav tako v Pomurju pa pomemben delež predstavlja kovinsko-predelovalna industrija, ki zaposluje okrog 6 tisoč delavcev, težave, ki so prisotne v tej industriji, pa so se prav tako neugodno odražale v proizvodnji.

Ce primerjamo nekatere osnovne finančne kazalce, ugotovimo, da se je celotni prihodek v primerjavi z letom poprej povečal za 50 odstotkov, za enak odstotek pa so porasla tudi porabljena sredstva. Če bi gospodarni rabi materiala in surovin posvečali nekoliko več skrbi in bi gospodarstvo privarčevalo le 1 odstotek porabljenih sredstev, bi se dohodek povečal za nadaljnjih 1,1 odstotka in če bi ta sredstva namenili v poslovni sklad, bi bil ta večji za 32,6 odstotka. Tako pa je dohodek lani porasel za 51 odstotkov, dosežena akumulacija je bila za 75 odstotkov višja kot v letu 1982, sredstva za reprodukcijo pa so se povečala za 55 odstotkov.

Iz analize je tudi razvidno, da se je pomursko združeno delo v lanskem letu srečevalo tudi s precejšnjimi likvidnostnimi težavami. Zaradi pomanjkanja sredstev na žiro računih dolžnikov, je bilo lani zavrženih 3.422 nalogov (leto dni poprej 1.478), težaven likvidnostni položaj pa karakterizira tudi porast medsebojnega kreditiranja med organizacijami združenega dela. Tako je močno poraslo menično poravnavanje obveznosti, v porastu pa so tudi prejeti in dani avansi. Položaj pa bi bil še slabši, če pomursko gospodarstvo ne bi bilo v takšni meri deležno selektivnih kreditov, ki se le v manjši meri zagotavljajo v okviru Pomurske banke.

Obveznosti, ki izhajajo iz dohodka močno bremenijo tudi pomursko združeno delo, ki mu iz leta v leto ostaja manjši delež iz družbenega proizvoda. Kljub temu pa pomursko gospodarstvo v lanskem letu beleži dokaj visoko stopnjo porasta sredstev za akumulacijo, tako da bo letos razpolagalo že z več kot 3 milijardami dinarjev za investicije. Če primerjamo ta znesek z investicijami, ki so lani znašale v gospodarstvu 2,9 milijarde dinarjev, potem lahko zaključimo, da je pomursko združeno delo sposobno v celoti kriti investicije v lanskem obsegu iz svoje lastne akumulacije. Vendar je ta podatek ugoden le na prvi pogled, saj ob upoštevanju inflacijske stopnje kaj kmalu ugotovimo, da obseg investiranja v Pomurju že nekaj let nazaj ostaja enak.

Če je pomursko združeno delo v lanskem letu doseglo dokaj ugodne izvozne rezultate, pa bi ti lahko bili še boljši.

Večino pomurskega izvoza namreč še vedno realizira le nekaj večjih organizacij združenega dela, preslabo pa se v izvozna prizadevanja vključujejo manjše organizacije. V primerjavi z letom poprej je bil celotni pomurski izvoz večji za 17,4 odstotka, vendar močno stopnjo porasta beleži izvoz na klirinško področje, ki je večji za 38,4 odstotka, medtem ko je pomursko gospodarstvo na konvertibilni trg povečalo izvoz le za 12,5 odstotka.

Poseben problem pa v lanskem letu v Pomurju predstavljajo izgube. Čeprav smo v zadnjem času o teh dobivali zelo različne podatke, je slika po zaključnih računih dokaj neugodna. Tako je lani v Pomurju poslovalo z izgubo 17 organizacij združenega dela, ki so ustvarile nekaj čez 944 milijonov dinarjev izgub ali za 279 odstotkov več kot v letu 1982. Skoraj 83 odstotkov vseh izgub odpade na lendavsko občino, kjer sta največja izgubarja tozda Rafinerija in Petrokemija tamkajšnje INA Nafta.

Če ne upoštevamo izgub v Nafti, ki znašajo 752,5 milijona dinarjev, pa so izgube v pomurskem gospodarstvu v primerjavi s predlani večje le za 27 odstotkov.

Ludvik Kovač

ŽIVLJENJE OB RABI — Pod tem naslovom je v soboto zvečer v Cankarjevem domu v Ljubljani potekala osrednja kulturna prireditev porabskih Slovencev, ki so sicer dva dni gostovali v našem glavnem mestu. S sobotnim nastopom, kateremu so prisostvovali dokaj številni obiskovalci, med njimi tudi blizu 200 iz Pomurja, so s pesmijo, besedo in plesom zares uspeli na izvirni način prikazati nekatere značilnosti iz svojega dela in življenja. Na posnetku: dekleta iz Sakalovec prikazujejo, kako so nekoč v reki Rabi prale perilo. Več o »Kulturnih prireditvah Slovencev iz Madžarske« na zadnji strani. (Foto: J. Graj)

Socialna varnost odvisna od rezultatov dela

Večurna, zelo bogata in vsestranska razprava na seji občinske konference SZDL v Murski Soboti je jasno pokazala, da je treba socialno politiko v zdajšnjih zaostrenih gospodarskih razmerah reševati zares tankočutno. V veliko oporo pa je gotovo opredelitev delavcev, da je najboljša tista socialna varnost, ki je pridobljena z lastnim delom in ustvarjanjem, ki prispeva k celotnemu gospodarskemu in socialnemu napredku.

Za uspešno reševanje najbolj perečih socialnih problemov v soboški občini pa so posebej odgovorne tudi družbenopolitične organiza-

cije, ki morajo nuditi ustrezno pomoč strokovnim službam. To je eden od zaključkov in stališč, ki so jih predhodno obravnavali na svetu za zdravstvo in socialno varstvo ter predsedstvu OK SZDL, ko so opredelili naloge krajevnih konferenc SZDL. Prav pri uresničevanju gospodarske stabilizacije, ko je na voljo vedno manj sredstev za razne oblike družbenih pomoči najbolj prizadetim osebam, pa se mora uveljaviti diferenciran pristop. Le v primerih, ko si družina oziroma posamezniki dejansko ne morejo zagotoviti primerne življenjske ravni, so upravičeni do družbene pomoči. K temu pa lahko v veliki

meri pripomorejo socialno-zdravstvene komisije v krajevnih skupnostih in kadrovske službe v organizacijah združenega dela, da ne bi prihajalo do odstopanj od začrtane politike. Marsikje na vasi namreč prevladuje mnenje, da je socialnih pomoči preveč, poleg tega pa so nekatere oblike socialnih pomoči višje od kmečkih pokojnin. Tudi štipendijska politika je dobro zastavljena, medtem ko se v praksi kaže neučinkovitost pri njenem izvajanju. Zato je nujno posledno upoštevati socialni položaj prošilca štipendije, določeno neracionalno trošenje štipendij pa terja preusmeritev sredstev za štipendije v funkcionalne oblike.

Na seji OK SZDL v Murski Soboti so omenili tudi problematiko zaposlovanja in zaskrbljujoče naraščanje števila iskalcev zaposlitve, kjer navzlic številnim sklepom ni bistvenih premikov. Kot je bilo poudarjeno, lahko le zaposleni omogočijo zaposlitev in s tem socialno varnost nezaposlenim, med katerimi morajo imeti prednost tisti, ki so v težjem socialnem položaju. Nadalje ugotavljajo, da ima socialno delo še vedno predvsem kurativno funkcijo, ker socialnim delavcem primanjkuje časa za preventivno delo, kar je posledica prevelikega administriranja. Zato tudi niso zadovoljni s sedanjo sosedsko pomočjo, mnogo novih problemov pa se bo pojavilo tudi ob izvajanju zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju. V mislih so imeli zlasti ostarele kmete na manjših kmetijah, ki ne bodo zmogli plačevati prispevkov.

Da ne govorimo posebej o mladi generaciji in prestopništvu, ki poraja vrsto problemov in težav.

Poglavitne razloge vidijo v zanemarjeni vzgoji v družini, zato je nujna večja povezanost staršev, vzgojnih institucij in skupbe. Pa tudi med posameznimi družinami in strokovnimi službami, ki delujejo na področju socialne politike, mora biti v prihodnje zares tesno in dogovorno sodelovanje.

Jani D.

Nov obrat Leka v Lendavi

Vse kaže, da bo še letos prišlo do gradnje novega obrata Leka v Lendavi. Gre za gradnjo obrata za proizvodnjo gentamicina C, torej antibiotika, ki ga doslej v Jugoslaviji še niso izdelovali. Obrat bo zgrajen v industrijski coni blizu sedanjega obrata Leka. Večino proizvodnje bodo izvozili, v novem obratu pa bo dobilo zaposlitev okoli 50 delavcev. Obrat Leka, ki je bil zgrajen šele pred dobrima dvema letoma, tudi letos uspešno posluje. Večino proizvodnje izvažajo, bi tako lahko kupili na tujem surovine in reprodukcijski material. Nov obrat bo ugodno vplival na prestrukturiranje lendavskega gospodarstva in ublažil problematiko zaposlovanja predvsem žena.

L. Kovač

... Zvonček in trobentica, pa krukus... Da, včeraj se je tudi uradno pričela pomlad. Minilo je obdobje težkih zimskih plaščev, narava vabi in privablja dedke z vnuki, očete s sinovi, ki s prvim šopkom pomladnega cvetja razveseljujejo svoje najdražje.

Kratki nedeljski sprehodi pa so bili in še bodo pravi balzam za tegobe delovnega vsakdanjika.

Vsem tistim pa, ki nimate časa za takšen sprehod, nudimo le črno-belo zamenjavo pomladi.

Foto: D. L.

Milan Jeršc

Dolgoletna sovražnika, predsednik Ljudske republike Mozambik Samora Machel in južnoafriški premier P. W. Botha sta konec prejšnjega tedna podpisala sporazum o pomiritvi med državama. Sporazum naj bi bil podlaga, na kateri bi ustvarjali miroljubne in dobre sosedne odnose med državama, ki sta bili že dolga leta v nenapovedani vojni.

Telegrami

SPLIT — ladjedelnici »Split« so konec minulega tedna spustili v morje tanker za prevoz nafte in naftnih derivatov. Tanker »Kapitan Makatsariya«, ki ima 16.400 ton nosilnosti, so zgradili za sovjetsko ladjarsko podjetje »Sudimport« iz Moskve. Tanker je četrti iz serije devetih ladij »Tito«, ki jih gradijo za sovjetskega naročnika.

PRISTINA — Statistika kaže, da je industrijska proizvodnja na Kosovu februarja padla v večini bazičnih panog. Glede na isti mesec lani je proizvodnja padla za dva odstotka, kar je celo 12 odstotkov pod načrti.

BEOGRAD — Na povabilo predsednika ČSSR Gustava Husaka bo predsednik predsedstva SFRJ Mika Šiljak konec tega meseca odpotoval na uradni in prijateljski obisk v ČSSR.

SARAJEVO — Učenka gimnazije Aleksa Šantića iz Mostarja Nevenka Tomović, štipendistka Titove sklada, bo prva nosila zvezno štafeto mladosti, ki se bo iz mesta ob Neretvi 24. marca odpravila na pot bratstva in enotnosti po Jugoslaviji. To so sklenili na seji odbora za počastitev dneva mladosti v Bosni in Hercegovini.

SKOPJE — V Skopju so podpisali pogodbo o blagovnem posojilu 50 milijonov kanadskih dolarjev. Jugoslovanski gospodarstveniki bodo posojilo lahko uporabili do konca leta za uvoz surovin in reprodukcijskega materiala iz Kanade. Pogodbo je na jugoslovanski strani podpisala skopska gospodarska banka, na kanadski pa Royal Bank.

BEOGRAD — Jugoslovanska blagovna menjava z Irakom je bila lani za 23 odstotkov manjša kot leto poprej. V Irak smo izvozili blaga za 445 milijonov dolarjev, od tam pa uvozili za 372,7 milijona dolarjev.

ZMEŠN.JAVE TUDI NA NOVOSADSKI BORZI

Novosadska blagovna borza je le še senca nekdanje organizacije, prek katere so kmetijske in trgovske organizacije sklepale večino kupčij. Letos je bil že pravi dosežek, če ji je uspelo izpeljati kakšno menjavo blaga za koruzo. Takšno poslovanje je bilo značilno tudi za prvo polovico marca. Kupci so dobili le 4.950 ton koruze, seveda ne za dinarje, temveč v zameno za krmini ječmen, sojine tropine, ribjo moko ali umetna gnojila. Obračunana vrednost koruze je bila od 17 do 17,70 dinarja za kilogram. Če povemo, da so kupci po-

vpraševali po 203.195 tonah koruze, je dovolj očitno, da trgovine s tem pridelkom še nekaj časa ne bo. Na borzi je še naprej veliko zanimanje za nakup pesnih rezancev, kupci povprašujejo po 4.800 tonah, ponudbe pa ni. Izredno se je povečalo zanimanje za sojine in sončnične tropine, ki bi jih kupci radi kupili več kot 15 tisoč ton, ponudba pa je bila prejšnji teden le 700 ton in še to v zameno za koruzo. Povpraševanje je še po pšenični krmni moki, koruznih ostančkih in mešanicah, kostni in ribji moki. Zanimivo pa je to, da na borzi sploh ni povpraševanja po semenski koruzi hibridnih sort, ponujajo pa je 1.300 ton.

Podatki novosadske blagovne borze pa pričajo tudi o začasnem zastoju prodaje živine. Rejci ponujajo več kot 1.500 prašičev bele mesnate pasme iz farmske in koope-racijske reje, vendar za nakupe ni prevelikega zanimanja.

Prvi teden marca so prodali 400 prašičev, cena za kilogram pa je bila 165 dinarjev. Tudi ponudba prašičev za nadaljnje pitanje presega povpraševanje, cena za nje pa je še naprej visoka, saj je treba za kilogram odšteti poprečno 247,35 dinarja. Malo je zanimanja za nakup govejih pitancev, ki jih ponujajo 2 tisoč glav, kupci pa povprašujejo le po 550 glavah. Zaradi zastaja pri odkupu goveda se je povečala tudi ponudba živali za nadaljnje pitanje. Zdaj jih ponujajo že več kot 4 tisoč, razen tega pa je na voljo še tisoč telet, po katerih sploh ni povpraševanja. Po daljšem času ponujajo tudi enodnevnice piščance, na listi ponudbe pa je še nekaj ton svinjskih poliv, mladega pitanega goveda, piščančjega in kurjega mesa ter krškega pršuta.

PO DELU

VOJAŠKE VAJE „SOJUZ 84“

Na ozemlju Bolgarije, Madžarske, Romunije in jugoslovdnih delov Sovjetske zveze ter v priobalnih vodah Črnega morja so se začele komandno-štabne vaje Sojuz 84. Na vajah sodelujejo general-štabi štirih zavezniških držav in štab skupnih oboroženih sil varšavskega pakta. Vaje »pote-kajo« samo na vojaških zemlje-vidih, zajemajo pa »premike« čet vseh rodov vojske, tudi vojnega letalstva, vojne mornarice in rak-etnih enot.

Novost je udeležba romunske armade, vendar v skladu s pred-postavljenimi operacijami delu-jejo na romunskem ozemlju zgolj in samo sile nacionalne armade, na ozemljih ostalih udeleženk so v »premike« čet vključene kombi-nirane grupacije treh zavezniških držav. V »pretičnih vojaških operacijah« poveljuje izključno generalštab te države, medtem ko akcije v okviru manevrov — na zemljevidu — v celoti ter na ozemljih Bolgarije, Madžarske,

južnega dela Sovjetske zveze in na Črnem morju vodijo štab skupnih oboroženih sil varšavskega spo-razuma in generalštabi armad treh zavezniških držav.

Vrhovni poveljnik skupnih oboroženih sil varšavskega spo-razuma, sovjetski maršal Viktor Kulikov, se je v Bolgariji udeležil otvoritve manevrov. Prav tako je tudi v Romuniji obiskal štab na-cionalne armade, ki vodi del vaje Sojuz 84 na ozemlju te države.

BO NAFTA CENEJŠA?

Dogovor o ceni nafte in proizvodnih kvotah, do katerega so se izvoznice nafte po maratonskih razpravah dokopale na lanskem londonskem sestanku, ostaja v veljavi, a morebitni zapleti na naftnem trgu zaradi tega še niso izključeni, sledi po dunajskem srečanju posebne komisije OPEC, ki opazuje in analizira energetski položaj v svetu.

Kot ni pozabil poudariti emirat-ski naftni minister Mana Said el Oteiba, ki vodi to strateško pomembno telo, se je položaj na trgu z nafto nekoliko izboljšal, skrbi pa ostajajo, kajti pričakovati je, da se bo povpraševanje v naslednjih mesecih zmanjšalo. Organizaciji OPEC je uspelo, da je proizvodnjo nafte obdržala na približno ravni londonskega do-govora; v prvem četrtletju 1984 so načrpali skupno 17,5 milijona sodov dnevno, kar je le za 100.000 sodov nad dogovorjeno količino. Lani so v enakem obdobju nekoli-ko bolj odprli pipe, in sicer za 18,6 milijona sodov dnevno, kar je sku-paj s padajočo ponudbo — zaradi vztrajajoče krize v Zahodni Evropi in manjši porabi na Japonskem — povzročilo presežek 3,4 milijona sodov in izvoznice so bile prisiljene dajati posebne popuste, kajti na prostem trgu v Rotterdamu so naf-to in njene derivate ponujali po precej nižji ceni od tiste, ki jo določa OPEC. Kršitev dogovora o cenah ni manjkalo in zmerni struji v organizaciji izvoznice je komajda uspelo zakrpati razlike.

Letos je položaj na trgu ugodnejši, kajti presežka je le za 1,1 milijona sodov, nafta se bolje prodaja, a člani komisije OPEC niso prezrli dejstva, da se je pora-ba povečala predvsem na račun hudega mraza v ZDA, naftne »sestre« so dopolnile med zimo izpraznjene zaloge, večje povpraševanje po nafti pa je sprožilo tudi razmišljanje o morebitni zapori Hormuške ožine, skozi katero gre 40 odstotkov nafte, ki jo potrebuje Zahodna Evropa.

Od trinajstih članic je Nigerija doslej najbolj odločno zahtevala večjo kvoto, češ da ji sedanja — 1,3 milijona sodov dnevno — ne zadošča, ker za vsako ceno po-trebuje denar. Podobno je tudi z Irakom in Iranom, ki ju pestijo vojni izdatki, z Venezuelo, ki mora odplačevati dolgove ameriškim bankam, in celo z Združenimi arabskimi emirati. Vse to pomeni novo rundo pogajanj o posamičnih kvotah, ki utegne biti močno negotova in znova poslabšati oz-račje v organizaciji izvoznice.

Posebej še, ker tudi padanje do-larja močno škodi članicam

OPEC. Le-te prodajajo večino nafte za ameriško valuto, pri sedanjem padanju pa imajo nižji izrček, kar je za tiste s prenapeti-mi proračuni gotovo slab pokazatelj za letošnje finančno obdobje. Da gre za resnično porajajočo se nevarnost, kaže tudi dejstvo, da so se v organizaciji OECD že lotili kalkulacij, kaj bo padanje dolarja povzročilo v državah izvoznicah nafte, ki bodo morale prilagoditi letošnje nakupovalne načrte, in kako bo to vplivalo na naročila v zahodnih državah, torej na njihovo stopnjo rasti. Že od aprila dalje naj bi se povpraševanje po nafti z območja OPEC znižalo na 16 do 16,5 milijona sodov dnevno.

A naftna konjunktura se v na-

slednjih mesecih bržčas ne bo na-daljevala. V mednarodni agenciji za energijo (IEA), ki združuje 17 zahodnih držav, pričakujejo, da se bo zanimanje za nafto že od marca dalje zmanjšalo, predvsem v Zahodni Evropi, ki jo še vedno ta-re kriza. To bi pomenilo nevarnost novih zapletov med članicami or-ganizacije, kajti da bi obdržali ce-no 29 dolarjev po sodu, bo bržčas potrebno zmanjšati proizvodnjo, a le malokatera članica je to voljna storiti. Vsi bodo sicer pogledali Saudsko Arabijo in Kuvajit, ki si privije pip edina lahko privoščita brez posebne škode, a šejk Jamani bo v zameno zahteval koncesije drugod.

PO DELU

V ŽARIŠČU DOGODKOV

Zli duh nevidnega orožja

Kot sredstvo za ubijanje nasprotnika so bojne pline prvič uporabili v prvi svetovni vojni, v bitki na Marni. Uporabljali so pline kasneje tudi drugod, čestokrat tako, da so povzročili več škode sebi kot nasprotniku, saj je nepredvidljivi veter ponesel smrt med lastne vojake. Že takrat je bilo rečeno, da bo naslednja vojna (druga svetovna), vojna v kateri bodo odigrali strupeni plini odločilno vlogo. Pa ni bilo tako. Toda ideja o uničevanju s plini ni ugasnila. Praktično so jo uporabili v nacističnih taboriščih smrti. Tudi v desetletjih po drugi svetovni vojni so uporabljali pline tako v Vietnamu, Afganistanu in v Kampučiji. Po najno-vejših vestih naj bi se strupenih plinov poslužili tudi Iranci v vojni z Irakom.

V ZDA bodo letos name-nili raziskavam v zvezi s strupenimi plini milijardo dolarjev. Večino tega de-larja naj bi porabili za raziskave v zvezi z obrambo pred nenadnim napadom s plini.

Leta 1972 je bila podpi-sana posebna Konvencija o bioloških orožjih, ki podpis-nice obvezuje, da se odrečejo proizvodnji vsakršnih stru-pov. Dopušča pa ta konven-cija proizvodnjo strupov v »miroljubne namene«. ZDA so lani Sovjetsko zvezo in Vietnam, obtožile, da upo-rabljata v Afganistanu in v Kampučiji tako imenovani »rumeni dež«, vendar se je izkazalo, da je šlo pri tem za golo propagandno potezo. To pa seveda ne pomeni, da bi bila SZ pri proučevanju

takšnega orožja, ali pa vsaj obrambe pred njim, popol-noma nedejavna. Kot sta to v svoji knjigi »Brez ognja in brez krmenja« opisala bri-tanska znanstvenika Alas-tair Hair in Sean Murphy se ve kaj več o ameriški dejav-nosti na tem področju. Neka ameriška ustanova v Fort Detricku se že 40 let ukvarja z biološkimi orožji, in sicer s takšnimi, ki ubijajo ali umrtvičijo ljudi ali živali. Vzgajajo mikroorganizme, ki lahko uničujejo posevke ali hrano. Hay in Murphy trdita, da so v Fort Detricku iznašli celo sredstvo, ki se-lektivno ubija samo določe-no etnično skupnost! Reci-mo: nevarno je lahko samo-za ljudi rumene rase, za druge pa ne.

Nekateri trdijo, da so del

tega biološkega arzenala Američani uničili še preden so podpisali omenjeno kon-vencijo o bioloških orožjih. Izvedelo se je tudi, da so Britanci opravili poskuse z virusi črnih koz in to po tis-tem, ko so v svetu ugotovili, da je ta nalezljiva bolezen popolnoma iztrebljena. Dva smrtna primera sta dokaza-la, da so v laboratorijih ta virus še ohranili. Za vsak primer...

Poiskusni poligoni za po-dobna orožja so lokalne vo-jne. Tako je to že desetletja Indokina kjer so preiskusili vse vrste biološkega orožja. V Vietnamu so še danes ve-likanske goličave. Prej je bil tam pragozd pa so ga Ame-ričani s kemikalijami in drugimi sredstvi uničili. Ta-krat so prišli na dan tudi dokazi, da so Američani na podoben način uničevali riževa polja. Podobno trdijo danes o Vietnamu v Kam-pučiji. Najbrž tudi niso iz trte izvirne lanske trditve, da so Američani podtaknili na Kubi mrzlico in svinjsko gripo.

Očitno je torej, da vojna s kemičnimi in biološkimi sredstvi traja naprej; zdaj tu, zdaj tam.

globus

PEKING — Kitajska in Velika Britanija sta začeli drugi krog pogajanj o prihodnjem statusu bri-tanske kolonije Hong-kong. V Pekingu so spo-ročili, da je to zadnji krog, ki poteka v mestni četrti, kjer so bila pred vojno tuja veleposlani-štva, in da bodo pogaja-nja odslej v zgradbi, kjer bivaajo tuji gostje med uradnim obiskom v Ki-tajski.

RIM — Tako imenova-nega samoupravnega re-ferenduma o manevrir-nih raketah na Siciliji se je udeležilo že več kot tri milijone Italijanov. Koordinacijski odbor Ita-lijanskega komiteja za mir je sporočil, da 83 od-stotkov Italijanov na-sprotuje namestitvi ameriških raket v sicil-skem mestu Comiso.

BONN — Pracejšnjo pozornost v ZRN je zbu-dil nov zid, ki je začel rasti za starim berlin-skim zidom za Branden-burškimi vrati. Betonska ovira je visoka kakih pet metrov, en meter višja od sedanjega zidu. Iz Za-hodnega Berlina še niso prišla natančnejša poro-čila, čemu naj bi rabila ta nova ovira.

TOKIO — Po nedavno sklenjeni pogodbi bo Ja-panska družba Yamaha začela dobavljati ameri-ški družbi Ford Motor avtomobilске motorje in sestavne ter nadome-stne dele.

WASHINGTON — Več kot 50 ameriških izdelo-valcev robotov bo letos izdelalo okrog 3.400 ro-botov, do leta 1988 pa jih nameravajo izdelati 22 tisoč.

BONN — Zahodno-nemški zunanji minister Dietrich Genscher je sprejel povabilo Andreja Gromika, da obišče So-vjetsko zvezo. V Bonnu so sporočili, da bo Gen-scher obiskal Moskvo v drugi polovici maja.

BRASIL — Brazilija je imela februarja v blago-vni menjavi s tujino 868 milijonov dolarjev pre-sežka.

JERUZALEM — Če bi v Izraelu imeli volitve že zdaj, bi večina volilcev dala svoje glasove opo-zicijski laburistični stran-ki in ne vladajoči stranki Likud. Kot piše list Ha-arec, bi po najnovejših raziskavah javnega mnenja kar 46,8 odstot-ka volilcev glasovalo za laburiste, za Likud pa le 25,8 odstotka.

LONDON — Pred vho-dom v neko oporišče britanske vojske v bliži-ni Londona se je okrog 300 prištejav protijedr-skega gibanja spopadlo s policijo. Ranjeni sta bi-li dve ženski, najmanj 20 demonstrantov pa so aretirali. Do spopada je prišlo, ko so demon-stranti, ki so protesta-li proti namestitvi ameri-škega jedrskega orožja na britanskih tleh, po-skušali vdreti v opo-rišče.

ALŽIR — Med januar-skimi neredi v Tuniziji so ubili 84, ranili pa skoraj tisoč ljudi. To je zapisal tunizijski predsednik Ha-bib Burgiba v poslanski parlamentu.

globus

LEDAVA — Na seji izvršnega sveta skupščine občine Ledava so razpravljali o stanju na osnovni šoli Jože Kramar Juš v času družbenega varstva od 14. julija lanskega leta do 15. februarja letos. Ugotovili so, da se je po uvedbi družbenega varstva položaj izboljšal, odnosi med zaposlenimi so zadovoljivi, učni proces pa normalno teče. Obstajajo torej vsi razlogi za ukinitev družbenega varstva in normalno delovanje te ustanove. Izvršni svet je razpravljal še o predlogu odloka o proračunu občine za letošnje leto.

MURSKA SOBOTA — Na seji koordinacijskega odbora za stanovanjsko politiko pri predsedstvu OK SZDL so obravnavali poročilo o delu samoupravne stanovanjske skupnosti in o načrtu družbeno usmerjene stanovanjske gradnje v letih 1984/85. V preteklem letu se je stanovanjska skupnost ukvarjala z ustanavljanjem skupnosti stanovalcev, ki jih je bilo ustanovljenih 107. Le-te niso začele, in sicer zaradi slabega angažiranja družbenopolitičnih organizacij in krajevne skupnosti. Pri gradnji stanovanj niso dosegli lanskega načrta zaradi pomanjkanja strokovnih kadrov in slabe organiziranosti. V srednjeročnem obdobju bi morali zgraditi 600 stanovanj. Konec leta 1983 je bil plan dosežen 61-odstotno. V letu 1984 bo dograjenih 58 stanovanj namesto 118. Odbor je podprl odločitev stanovanjske skupnosti, da sodeluje pri zadržni gradnji.

LEDAVA — Delavci gradbenega podjetja iz Ledave so te dni začeli s pripravljalnimi deli za gradnjo letnega kopalnega bazena, ki ga gradi krajevna skupnost. Občani ledavske krajevne skupnosti so se namreč pred leti na referendumu odločili za gradnjo bazena, da bi krajano omogočili kopanje, saj Ledava nima kopalnice. Nekaj denarja se je zbralo in za začetek naj bi zgradili le bazen brez vseh drugih objektov. Le-ta bo v neposredni bližini hotela Lipa v Ledavi.

do tedna

DELO SE POTRJUJE V
USPEŠNOSTI DELEGACIJ!

Sprotno spremljanje in celovito ocenjevanje uresničevanja delegatskega sistema in delovanja delegacij v temeljnih samoupravnih skupnostih je nadvse pomembna družbenopolitična naloga, ki se ji niso mogli izogniti tudi v soboški občini. Slej ali prej velja pritrčiti, da so oceno delegatskega delovanja povsod steli med odločilne kazalce doseženih uspehov pa tudi slabosti, ki se pojavljajo v praksi. Nedvomno ne bi smeli prezeti, da je bil v delovanju delegatskega sistema v soboški občini v minulnem obdobju storjen določen kvaliteten premik. Kot so pokazali že sami odgovori na vprašalnik, ki so ga obravnavale temeljne delegacije v organizacijah združenega dela in krajevnih skupnostih, sedaj ni več toliko pripomb na samo kvaliteto delegatskega gradiva, čeprav so ponekod mnenja še vedno dokaj deljena. V zavest delovnih ljudi in občanov je namreč prodrlo spoznanje, da so prav delegacije posebna oblika njihovega neposrednega odločanja, prek katerih temeljne organizacije in druge delovne skupnosti uveljavljajo svoje interese v ožjih in širših družbenopolitičnih skupnostih. Vse pogostejše in vse več delegatov se vključuje v razprave s pripravljenimi stališči svoje delegacije, razprave so vedno bolj konkretne in tehtne.

Vse to jasno dokazuje, da se je delegatski sistem v soboški občini v minulih desetih letih delovanja resnično potrdil kot ustrezen način in oblika uresničevanja samoupravnih interesov delovnih ljudi in občanov. Vse to daje gotovo nov zagon za še uspešnejše delovanje delegatskega sistema in delegatskih odnosov v drugi polovici tretjega delegatskega mandatskega obdobja. Ob vsem tem ne bi bilo prav, če bi si zatiskali oči pred nekaterimi pomanjkljivostmi. Slabo delovanje delegacij v manjših organizacijah združenega dela, ponekod pa tudi v podeželskih krajevnih skupnostih, so pretežno posledica slabega delovanja konferenc delegacij. Predvsem velja takšna ugotovitev za tista okolja, kjer so oblikovane splošne in združene delegacije. Udeležba delegatov na sejah skupščin se je v zadnjem obdobju izboljšala, če-

prav je bilo v preteklih mesecih nekaj skupščin, zlasti še samoupravnih interesnih skupnosti družbenih dejavnosti, tudi nesklepnih. Opaža se, da je na sejah še premalo dialoga med izvajalci in uporabniki, prepočasni pa se v vsebinskem smislu uresničuje svobodna menjava dela.

KOMENTAR

Malodane iz vseh temeljnih delegacij pa prihaja zaskrbljujoče opozorilo o opazni pasivnosti delegatov, ki menijo, da nimajo dovolj vpliva na sprejemanje pomembnih družbenih odločitev. Moti jih namreč, da so v praksi zožene možnosti delegatskega odločanja, kar je seveda pogojeno z zaostrenimi pogoji gospodarjenja. Prav tako je značilna ugotovitev, da dobivajo delegati od subjektivnih dejavnikov, kot so družbenopolitične organizacije, vodilni, vodstveni in strokovni delavci, še premalo resnične podpore. Zato je nujna zaostritev odgovornosti na vseh ravneh, da bi se delegatski odnosi v soboški občini lahko v polni meri uveljavili. Med bistvene pogoje je treba nedvomno šteti tudi informiranje, saj marsikje še vedno pogrešajo več neposrednih, živih stikov z organi, ki pripravljajo delegatska gradiva. Pri tem je najslabše povezovanje, sodelovanje in medsebojno informiranje med samimi delegacijami in s samoupravnimi organi v organizacijah združenega dela in krajevnih skupnostih. Zato se zavzemajo za večjo odprtost in javnost vseh informacij, ki omogočajo lažje opredeljevanje delegatov. Ob tem pa ne bi kazalo pozabiti tudi na možnost variantnih rešitev in sprotno preverjanje uresničevanja sprejetih stališč in sklepov.

Za nadaljnje učinkovito uresničevanje ustavne vloge občinske skupščine in njenih zborov, kakor tudi posameznih samoupravnih interesnih skupnosti s področja materialne proizvodnje in družbenih dejavnosti, pa je treba v prvi vrsti zagotoviti aktivno delovanje temeljnih delegacij. Le-te morajo

Kot prva v Pomurju je bila ob koncu tedna v Murski Soboti letna seja občinskega sveta zveze sindikatov, na kateri so pregledali delo sindikalne organizacije in njenih organov v minulim dvoletnem obdobju. Dokaj obširno poročilo in razprava sta potrdila, da so soboški sindikati v precejšnji meri uspešno uresničili zastavljene naloge. To se kaže zlasti v prizadevanjih za izboljšanje gospodarjenja, večji dohodek, uveljavljanje delitve po delu in rezultatih dela, zagotavljanju socialne varnosti delavcev in uveljavljanju vloge sindikata. Ob upoštevanju družbenoekonomskih razmer so posebno pozornost namenili razvijanju samoupravnih odnosov v združenem delu, samoupravnemu sporazumevanju, družbenemu dogovarjanju ter združevanju dela in sredstev. Posebna skrb pa je veljala doslednemu uresničevanju sistema delitve po delu in rezultatih dela, ki bo spodbudil delavce za doseganje boljših rezultatov.

Na letni seji OS ZSS pa je bil govor tudi o analizi uresničevanja plana zaposlovanja v preteklem

Uspešno delo soboških
sindikato

letu in planskih ciljih na tem zelo pomembnem področju v letošnjem letu, kjer čakajo dokaj zahtevne naloge prav soboški sindikalno organizaciji. Sicer pa so ob tej priložnosti opravili tudi volitve novega vodstva občinskega sveta zveze sindikatov. Namesto dosedanjega predsednika Stefana Pintariča, ki mu je potekel mandat, so za novega predsednika OS ZSS izvolili Franca Dervariča, zdajšnjega sekretarja občinskega sveta, na njegovo mesto pa Danico Cipot,

strokovno delavko na OS ZSS v Murski Soboti. Hkrati sta postala nova neprofesionalna podpredsednika Viljem Balažič, zaposlen v PZC TOZD Zdravstveni dom, in Stefan Vitez iz Pomurskega tiska, ki bosta odgovarjala za področji negospodarstva oziroma gospodarstva. Ob koncu seje so opravili še nadomestne volitve za člane občinskega sveta, predsedstva občinskega sveta in medobčinskega sveta zveze sindikatov za Pomurje.

Milan Jerše

Dobro sodelovanje ABC
Pomurke s Sirmiumom

Pred dnevi so se v Murski Soboti mudili predstavniki delovne organizacije Poljoprivredno dobro — Napredak iz Stare Pazove, ki je član sozda Sirmium. S Sirmiumom je ABC POMURKA v letu 1983 sklenila dogovor o 15-letnem poslovnem sodelovanju, po katerem ABC POMURKA vlagi v agromelioracije, ki jih izvaja Napredak, 100 milijonov dinarjev, za kar letno dobi od Sirmiuma 4500 ton koruze v zrnu, 1.600 ton sladkorja in 1.200 ton moke. V času obiska so predstavniki obeh strani pregledali uspešnost dosedanjega sodelovanja in ugotovili, da je bilo v letu 1983 uspešno. Dogovorili so se za višino sredstev, ki jih bo v proizvodnjo Sirmiuma v letošnjem letu vložila ABC POMURKA. Kot posebnost velja omeniti, da so se dogovorili tudi za dobavo nekoliko večjih količin koruze, kot je bilo dogovorjeno za letošnje pomlad.

Ocenili delo občinske
organizacije ZK

Programsko volilna konferenca ZKS Ledava je bila namenjena kritični oceni dosedanjega dela in sprejetju programskih usmeritev.

Konferenca je opravila tudi nadomestne volitve članov organov občinske organizacije. Občinski organi so se v preteklem obdobju usmerili predvsem v uresničevanju kongresnih dokumentov, zlasti pa v uresničevanje gospodarske stabilizacije in idejnopolitično krepitev

oziroma izobraževanje in usposabljanje komunistov. V ledavski občini je 52 osnovnih organizacij ki združujejo 907 komunistov. Pri sprjemanju v zvezo komunistov je opazno, da je malo delavcev neposrednih proizvajalcev in kmetov.

Programsko volilna konferenca je ugotovila, da še vedno ni v celoti uveljavljena odvisnost gospodarskega položaja delavca od njegovega dela in ustvarjenega dohodka. Problemi na tem področju so zaostri tudi medsebojne odnose med komunisti v nekaterih delovnih organizacijah, tako v Elmi, Varstrovu in Primatu. Delovanje komunistov v krajevnih skupnostih ni najboljšo, to se opaža predvsem v tem, da ne delujejo v delegatskem sistemu in krajevnih organizacijah SZDL. Delovanje komunistov v delegatskem sistemu ni zadovoljivo saj je opaziti, da so se skupščin samoupravnih interesnih skupnosti čedalje bolj na robu sklepčnosti med delegati pa je veliko komunistov. Večja aktivnost komunistov bo potrebna tudi v drugih družbenopolitičnih organizacijah in društvih.

Programsko volilna konferenca je izvolila nosilce vodilnih funkcij v občinski organizaciji. Za predsednika občinske konference ZKS so izvolili namesto Stefana Huzjana, ki mu je potekel mandat, Antona Horvata iz Planike, za sekretarja predsedstva ponovno Rudija Lainerja in za izvršnega sekretarja predsedstva ponovno Stefana Šoša. Izvolili so tudi nekaj novih članov komisij in organov občinske organizacije ZK.

Jani D.

LEDAVA

Začetek rudnika
še letos

Na pobudo rudarsko energetskega kombinata Velenje, ki naj bi bil investor rudnika rjavega premoga pri Ledavi so se v Ledavi sestali predstavniki vseh institucij, ki naj bi bile soudeležene pri tej veliki naložbi. Najnovejša analiza so pokazale, da je na tem območju kakih 300 milijonov ton rjavega premoga predvsem gre za območje od Murc pri Benici pa vse do Ledave. Premog je v globini 20 do 123 in še več metrov, plasti pa so debele od treh do petih in več metrov. Takšne zaloge upravičujejo pričetek del, ta pa se bo bodo najprej začela pri Murskem logu, oziroma Benici. Raziskave bodo opravili na dveh mestih v globini 25 in 85 metrov. Rudnik bi dokončno odprli do leta 1989 seveda, če ne bo nepredvidenih ovir. Zaposlilo se bo kakih 700 delavcev, ki naj bi letno nakopali pol milijona ton premoga. Upoštevaloč zaloge bi rudnik lahko deloval do 60 let. V ledavski občini se te dni pogovarjajo tudi o šolanju bodočih strokovnjakov, ki naj bi bili zaposleni v rudniku. Nekaj jih bodo izobrazili v domačem centru usmerjenega izobraževanja večino pa v šolskem rudarskem centru v Velenju.

Jani D.

SPREJET NOV ZAZIDALNI NAČRT RADGONSKEGA SEJMIŠČA

„Zelena luč” za širjenje sejmskih površin

Pretekli mesec so tudi na radgonskem občinskem izvršnem svetu sprejeli in potrdili nov zazidalni načrt Pomurskega sejma, ki so ga izdelali delavci Zavoda za urbanizem in ekonomiko Murska Sobotica. To praktično pomeni, da se bodo lahko razstavne površine, ki so

bile zadnja leta posebej na kmetijsko živilskem sejmu že tesne, razširile in omogočile še nadaljnji razvoj in razmah sejmske dejavnosti te izjemno uspešne poslovne enote ljubljanskega Gospodarskega razstavišča.

Predvidena je širitev v dveh smer-

reh — severovzhodno s priključitvijo na novo stanovanjsko območje in jugovzhodno od sedanjih površin prek nasipa. V najprej omenjeni smeri bodo pridobili okoli 10.000 kvadratnih metrov dodatnih razstavnih površin, v drugi pa od 15 do 20.000, kar je precej več od doslejšnjih okoli 50.000. V severovzhodni smeri so že pričeli z gradnjo kanalizacije in podaljška vodovodnega omrežja, predvidevajo pa, da bo celotna komunalna oprema tega novega dela sejma veljala okoli 10 milijonov dinarjev. Letos bodo končali prvo etapo del: uredili in gramozirali bodo del rastavnih površin ter jih ogradili. Kot kaže pa

bo do letošnjega mednarodnega kmetijsko-živilskega sejma v tem predelu že zrastel tudi prvi objekt, ki ga bo gradil sozad Agros nasproti upravne zgradbe sejma in tako pridobil skupno okoli 3.000 kvadratnih metrov razstavnih površin. Ta novi del radgonskega sejmišča, kjer bo med drugim tudi večnamenska hala, bi naj bil gotov v naslednjih petih letih.

Za dolgoročneje potrebe in razvoj sejma pa bodo uredili v približno desetih letih zemljišče prek nasipa. Ta prostor je predvsem predviden za nadaljnjo izgradnjo vzorčnih objektov in zabavni park.

V. Paveo

ELEMENT n. sol. o.
GORNJA RADGONA
Ljutomerska c. 6
Komisija za delovna razmerja
TOZD GRADBENIŠTVO

Objavlja

prosta dela in naloge:

1. 10 KV — zidarjev

pogoj:
— poklicna šola
— 1 leto delovnih izkušenj

2. 3 KV — tesarje

pogoj:
— poklicna šola
— 3 meseca delovnih izkušenj

3. 10 gradbenih delavcev

Pismene prijave naj kandidati pošljejo v roku 8 dni po objavi v kadrovsko službo DO ELEMENT.

Graditev novih proizvodnih prostorov — pletilnice in konfekcije TOZD Beltinke iz Beltincev poteka po načrtih. Gre za naložbo 64 milijonov dinarjev in 2.000 kvadratnih metrov površine. Proizvodni prostori bodo dograjeni predvidoma v začetku junija letos, trgovina pa naj bi bila nared koncem julija.

Foto: F. Maučec

V NEDELJO BO
REFERENDUM

Na Cankovi so se temeljito pripravili na nedeljski referendum, saj gre za pomembno odločitev. Odločali se bodo o spremembi namembnosti sredstev, ki jih s samoprispevkom zbirajo od začetka leta 1981. Takrat so se odločili, da bodo zbrani denar porabili za gradnjo vodnega zajetja, asfaltiranje vaških ulic in ureditev kanalizacije, če bo referendum uspel, pa bodo krajevni samoprispevek porabili za sofinanciranje vaško-gasilske doma na Cankovi. Za to investicijo naj bi zbrali kar 1.500.000 dinarjev.

Bogata dejavnost soboškega društva invalidov

Društvo invalidov Murska Sobota, ki šteje sedaj 882 članov, je ob poštvalnem delu izvršnega odbora in poverjeniških odborov uspelo uresničiti načrtovane naloge v letu 1983. Tako so med drugim ocenili na nedavni skupščini društva, ki deluje šele od leta 1976, v tem kratkem času pa se ponša z vrsto pomembnih akcij. Tudi v preteklem letu so v glavnem razpravljali o kakovosti in humanizaciji dela s članstvom, za katerega so pripravili kar šest družabnih srečanj s kulturnim programom. Organizirali so tudi dva izleta, in sicer na Koroško in v Logarsko dolino, kjer so se še tesneje povezali s pobratanim društvom iz Jesenic, v gosteh pa so imeli člane podobnega društva iz Idrije. Zunanji načrtovanega pa je bila razstava ročnih del 35 invalidnih oseb, ki so jo pripravili v sodelovanju z občinsko skupnostjo socialnega varstva. Med letom so imeli tudi več predavanj o invalidsko-pokojniškem zavarovanju. Pri tem so namenili veliko skrb ureditvi pokojnin, varstvenega dodatka in izboljšanju življenjskega standarda invalidov.

Tako so iz sklada vzajemne pomoči odobrili 31 posojil socialno šibkejšim osebam. Zelo dobro je sodelovanje z družbenopolitičnimi organizacijami, še posebej z občinsko konferenco SZDL, občinskim sindikalnim svetom, skupščino SIS za socialno skrbstvo in krajevnimi skupnostmi v občini, ki so finančno podprle delo društva. To jim je nedvomno močna spodbuda v snovanju letošnjega programa dela, ki bo potekalo prek poverjeniških odborov v krajevnih skupnostih in aktivov včlanjenih invalidov. Posebna skrb bo namenjena nadaljnjemu vključevanju invalidov v društvo, zlasti še kmečkega prebivalstva, in ustanavljanju aktivov invalidov v organizacijah združenega dela. Nič manjša pozornost pa ne bo veljala tudi svetovalni, pravni in drugi pomoči invalidom, staršem in skrbnikom invalidnih oseb, mladostnikom ter poverjeniškim odborom v krajevnih skupnostih in organizacijah združenega dela. Poleg prizadevanj za čim večje vključevanje invalidnih oseb v delovni proces pa bo soboško društvo invalidov organizacijsko in finančno pomagalo pri izvajanju topliškega in klimatskega zdravljenja ter letovanja zdravstveno in materialno ogroženih družin invalidov. Vrsta nalog pa jih čaka tudi na področju kulture, družabnega in množičnega rekreativnega udejstvovanja invalidnih oseb.

Milan Jerše

ZDRAVSTVO

PREMALO ZA SKLADE IN AMORTIZACIJO

Lanskoletno poslovanje so TOZD Pomurskega zdravstvenega centra sklenile brez izgube, vendar z motnjami v poslovanju, ker v večini primerov niso ustvarile dovolj sredstev za sklad skupne porabe in amortizacijo osnovnih sredstev. Poleg tega pa tudi niso razporedile tolikšen del čistega dohodka za osebne dohodke, da bi ti bili usklajeni z rastjo osebnih dohodkov v materialni proizvodnji. Na pozitivne rezultate poslovanja, ki so jih dosegli kljub visokemu porastu materialnih stroškov, pa so vsekakor vplivali stabilizacijski ukrepi in pa prizadevanja za prestrukturiranje zdravstvene dejavnosti k cenejšim oblikam zdravstvenega varstva. V splošnem in dispanzerskem zdravstvenem varstvu je bilo lani v vseh štirih pomurskih zdravstvenih domovih opravljenih 18.427.638 faktorjev, kar je za dva odstotka več kot v prejšnjem letu, v specialistični ambulanti dejavnosti 6.665.972 faktorjev ali za 1,6 odstotkov manj, v bolnišnični dejavnosti je bilo doseženih 171.400 bolniško

oskrbnih dni ali za 1,1 odstotka manj kot v prejšnjem letu. Povprečna ležalna doba je znašala 10,33 dni ali za 3,1 odstotka manj. Za en odstotek se je zmanjšalo tudi število prevoženih kilometrov v reševalni službi, izjema je ZD Gornja Radgona, kjer se je število prevoženih kilometrov povečalo za 23,8 odstotka v primerjavi s prejšnjim letom. Število faktorjev pa se je povečalo v zobozdravstvu, v dejavnosti higienske službe in mikrobiologije ter v lekarniški dejavnosti. Povprečni osebni dohodek so se povečali za 26,6 odstotka v primerjavi s prejšnjim letom. Več kot je bil dogovor (126) pa so izplačale TOZD Pomurske lekarne (128) in TOZD ZSMH (127). Kljub temu pa osebni dohodek v zdravstvu zaostajajo za povprečnimi bruto osebnimi dohodki na delavca v pomurskem gospodarstvu, kjer je indeks 131 odstotkov.

Rezultati lanskoletnega poslovanja TOZD Pomurskega zdravstvenega centra kažejo, da je zdravstvo v težkem materialnem polo-

žaju, da povsod delovne razmere niso zadovoljive (slaba tehnična opremljenost, preobremenjenost, zaostajanje osebnih dohodkov za gospodarstvom), da neenak ekonomski položaj pomurskih občin povzroča težave pri dogovarjanju svobodne menjave dela itd.

Zato pomurski zdravstveni delavci predlagajo, da bi morali zdravstvenim organizacijam zagotoviti normalne možnosti za poslovanje, da bi bilo potrebno v svobodni menjavi dela upoštevati selektivnost tako, da se zagotovi enak položaj vseh družbenih dejavnosti z rastjo dohodka, da se v svobodno menjavo dela vgradi elemente ekonomske spodbude za uspešno izvajanje stabilizacijskih ukrepov, da se usklajevanje rasti osebnih dohodkov z rastjo v materialni proizvodnji opravi po trimesečnih ter da se v procesu usklajevanja svobodne menjave dela v regiji da večja podpora zdravstveni delovni organizaciji in medobčinski zdravstveni skupnosti.

Feri Maučec

Mladi in socialna politika

Aktualna družbenoekonomska situacija pogosto mnoga protislovja na vseh področjih družbenega dela in življenja, kar velja tudi za zdajšnjo socialno politiko. Prav razhajanja na področju socialne politike, kjer se še posebej kažejo ukrepi gospodarske stabilizacije, še toliko bolj občuti mlada generacija. Nekateri problemi, kot so zaposlovanje, štipendiranje, varstvo mladine in otrok, stanovanjska problematika in podobno, namreč v večji meri prizadenejo mlade kot starejše. To je redeča nit

iz razprave na razširjeni seji predsedstva občinske konference zveze socialistične mladine v Murski Soboti, ko so pretresali gradivo o socialni politiki v časih gospodarske stabilizacije in nalogah mladih na tem pomembnem področju.

Če vemo, da je struktura iskalcev zaposlitve vse manj ugodna za mlade in strokovno usposobljene kadre, potem je razumljiva skrb za pomankanje dela med mladimi ljudmi. To lahko namreč povzroči ne le socialne, ampak tudi mnogo

širše družbene probleme sociološkega, vzgojnega ali političnega značaja. Zato mladi Sobočani upravičeno opozarjajo, da je še vedno premalo storjenega v borbi za vsako novo delovno mesto, navzlic številnim razpravam, stališčem in aktivnostim v družbenopolitičnih organizacijah, samoupravnih organih in delegatskih telesih pa se problemi prepočasno rešujejo. Podobno je pri doslednejšem izvajanju štipendijske politike, saj posamezne nepravilnosti pri dodeljevanju kadrovskih štipendij povzročajo neugodno vzdušje med mladimi. Le-ti pa ponovno podpirajo težnje, da bi se čim večji del štipendij preusmeril v funkcionalne namene, na primer plačevanje dijaških domov, prevozov, prehrane, knjig itd. Čeprav mladi ne zanikajo potrebe po svoji večji navzočnosti tudi v krajevnih skupnostih, kjer bi naj pokazali konkretno aktivnost pri uveljavljanju sosedске pomoči in prostovoljnega dela pri ostarelih kmetih, ko imajo v mislih socialno skrbstvo. Poleg tega pa gre še za področja otroškega in zdravstvenega varstva, stanovanjske problematike pri mladih družinah, vzgoje in izobraževanja.

Zato bodo mladi iz soboške občine skušali pritegniti čim širši krog ljudi, da bi hitreje razreševali problematiko lastne sredine. V razpravo nameravajo vključiti tudi predstavnike ostalih družbenopolitičnih organizacij in samoupravnih organov, še posebej pa socialne delavce v OZD in šolah ter predstavnike socialno-zdravstvenih komisij v KS. Mladi se bodo zlasti angažirali pri dajanju mnenj o realnem socialnem stanju družine, da ne bi prejemali neupravičeno pomoč, v vseh razrednih skupnostih pa bodo stalno spremljali socialni položaj mladih.

Milan Jerše

mala anketa

DILEME PRED POKLICNO ODLOČITVIJO

Poklicev je mnogo in vsak postavlja pred človeka svojstvene zahteve. Tudi poti do posameznih poklicev so različne — za nekatere je šolanje bolj zahtevno in traja dalj časa, za druge manj. Pred odločitvijo se mora vsakdo vprašati, kakšne so njegove sposobnosti, nagnjenja, interesi... Žal to še niti ni dovolj, kajti vsak poklic postane neprimeren, če se v njem ne moreš zaposliti.

Z vsemi temi vprašanji in dilemami se te dni srečujejo učenci, ki končujejo osnovno oziroma srednjo šolo. Ravno sedaj je namreč rok za vpise v 1. letnik srednjega usmerjenega izobraževanja oziroma na visoke in višje šole. Kako so se odločili nekateri mladi v Pomurju?

SERGEJ FRIDAU iz Gornje Radgone: »Obiskujem gimnazijo v Ljutomeru. Mi imamo program še po starem, po končani šoli pa se bom vpisal na visoko ekonomsko-komercialno šolo v Mariboru, in sicer smer zunanja trgovina. Veliko namreč govorimo in sprejemamo tudi usmeritve, da je izhod iz

naših težav v večjem izvozu. Pričakujem torej, da bom s svojo izobrazbo lahko pri tem kar najbolj koristil in da bom seveda lahko dobil tudi zaposlitev. Za šolanje v Mariboru sem se odločil tudi zato, ker se bom lahko tja vozil z doma. Zunanja trgovina pa me mika tudi zato, ker imam veselje do tujih jezikov.»

MILENA RUŽIČ iz Beltincev: »Končujem 8. razred osnovne šole v Beltincih in tudi pred mano je odločitev, čez kateri prag dalje. Vse kaže, v Ljutomeru, saj razmišljam, da bi potem študirala še knjižničarstvo. Toda to je še daleč in lahko se marsikaj spremeni na poti do končnega poklica. Najbrž bo

čez štiri leta bolj jasno, kakšne bodo možnosti za zaposlovanje. Sicer pa sem 9. marca, ko je bil na srednjih šolah informativni dan, obiskala šolo v Ljutomeru in se seznani-la s programom dela te ustanove — kako poteka pouk, kakšne interesne dejavnosti so organizirane in na katere višje šole se homo lahko vpisali po štirih letih.»

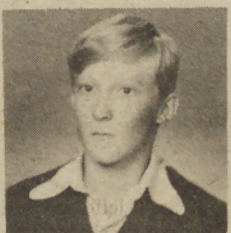
MIJA IVANIČ, dijakinja 4. letnika ljutomerske gimnazije: »Odločila sem se za študij biologije na biotehniški fakulteti v Ljubljani. Za ta študij sem se odločila sama. Pri izbiri ni imela name nobenega vpliva kaka svetovalna ali strokovna služba, delno so le vplivale slabše možnosti zaposlovanja

družboslovcev. Ker se bom vpisala na raziskovalno usmeritev, so možnosti za zaposlitev v Pomurju majhne. Zaenkrat si z zaposlitvijo ne delam velikih problemov, zaposlila se bom tam, kjer delo bo, ne glede na kraj. Sedaj bom zaprosila za štipendijo iz združenih sredstev, v času študija pa upam, da mi bo uspelo najti kadrovske štipendije.»

TOMAŽ EBENSPANGER iz Murske Sobotice: »Obiskujem 8. razred osnovne šole Karel Destovnik-Kajuh, jeseni pa nameravam nadaljevati šolanje na srednji šoli elektrotehniške in računalniške usmeritve v Mariboru — program elektronika. To področje me že dolgo zelo zanima. Doma imam posebno

sobo, ki je neke vrste tudi delavnica za elektronske izdelke. Zdaj se s tem ukvarjam v prostem času, želim pa si, da bi to postalo del mojega bodočega poklica. Mislim, da se bo elektronika tudi pri nas vse bolj razvijala in da se mi torej ni treba bati, kaj bo z zaposlitvijo po končanem šolanju. Če ne bo službe v Murski Soboti, bom pač šel kam drugam.»

JOŽE ŠTIBLAR iz Noršinec: »Doma imamo okrog pet hektarjev obdelovalne zemlje in zgrajen sodoben hlev. Ker me delo na kmetiji veseli, pa tudi dela v industriji je vse manj, sem se odločil za nadaljnje šolanje na kmetijski šoli v Rakičanu. Na mojo odločitev so vplivale tudi vse boljše možnosti za kmetovanje. Po drugi strani pa si ni moč predstavljati sodobnega kmetovanja brez ustreznega znanja. Upam, da mi bo dvoletno šolanje dalo dovolj ustreznega znanja za delo na kmetiji. Pri kmetijski zadrugi Panonka bom zaprosil za kadrovske štipendije in upam, da jo bom dobil, saj so le mladi kmetje poročstvo za razvoj kmetijstva.

J. Graj
J. Votek

Invalidska delavnica SOLIDARNOST p. o.

Murska Sobota
Titova ul. 5
Delavski svet DO razpisuje dela

direktorja DO

Poleg splošnih pogojev mora kandidat na osnovi določil statuta DO, izpolnjevati še naslednje pogoje:

- da ima višjo ali srednješolsko izobrazbo pedagoške, pravne ali ekonomske smeri in iz odnosno 10 let delovnih izkušenj
- da je predložil program razvoja delovne organizacije
- da ima izkušnje pri delu z invalidi na področju usposabljanja
- da je moralno-politično neoporečen.

Direktor se imenuje za obdobje 4 let.

Kandidati za razpisana dela in naloge naj pošljejo pismene prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev v 15 dneh po objavi na naslov:

Invalidska delavnica „Solidarnost“ Murska Sobotič, Titova 5 — za razpisno komisijo.

O izidu razpisa bomo kandidate obvestili v 10 dneh po opravljeni izbiri.

„Sobota“, podjetje za komunalne, gradbene, obrtne in vrtnarske dejavnosti, n. sol. o., Kopališka 2, Murska Sobota

Delavski svet delovne organizacije „Sobota“ v skladu z določili statuta DO in 93. člena samoupravnega sporazuma o združitvi v delovno organizacijo „Sobota“, za dobo štirih let razpisuje

dela in naloge

glavnega direktorja delovne organizacije

Poleg splošnih morajo kandidati izpolnjevati še naslednje pogoje:

- da ima visoko šolo ekonomske, gradbene ali pravne smeri,
- da ima najmanj pet let delovnih izkušenj na vodilnih delovnih mestih,
- da je moralno-politično neoporečen.

Kandidati naj pošljejo pisne prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev v osmih dneh po objavi na naslov: „Sobota“, Kopališka 2, Murska Sobota, pod oznako „razpisna komisija“.

Kandidate bomo o izbiri obvestili v 30 dneh po končanem zbiranju prijav.

FOLKLORNIH 45 LET

Štiri in pol desetletja so minila od tedaj (l. 1938), ko je nestor slovenske folklorne, pokojni entuziast France Marolt, največkrat peš, neredko pa tudi s kolesom ali konjsko vprego potoval po obrobju naše slovenske zemlje in opravil pionirsko delo pri zapisu in postavitvi izvirnih skupin slovenske plesne folklorne. Pri tem so mu pomagali prizadevna žena Tončka, sodelavka Marica Šušteršičeva, naš rojak dr. Vilko Novak... Slednji je vsekakor „sokrivac“ za nastanek in obstoj beltiške folklorne skupine, saj je pripeljal Marolta v našo ravnoslovensko metropolo. Nprestana potovanja in do skrajnosti zavzeto delo so izžrpala zdravje in moči temu zanesenjaku, premlad je umrl, vendar je zapustil bogato dediščino. Drobec njegovega

nasledstva je današnja folklorna skupina KUD Beltinci.

V soboto, 24. marca bo v Beltincih spet folklorno slavlje. Ne sicer tako široko in hrupno, kakor so tradicionalni folklorni festivali, vendar dovolj slavnostno in pomembno. V skupnem nastopu s tradicionalnimi prijatelji — folkloristi iz Markovca pri Ptuj, ki slavijo enak jubilej, in plesalci ter pevci iz Sel na avstrijskem Koroškem, bodo Beltinci praznovali to značajno obletnico. Preko 800 nastopov, zadnje desetletje v glavnem celovečernih, nad 500 menjavajočih se članov kar 6 generacij, kilometri in kilometri potovanja po domovini in tujini, kamor so poneli bogato prekmursko ljudsko zapuščino... Na kopico razlogov torej, da ob tej priložnosti najvztrajnejši člani skupine prejmejo tudi republiška folklorna priznanja.

In kaj pravijo Beltinci ob svojem jubileju? Predvsem to, da bodo še naprej intenzivno hodili po poti, ki so si jo že na začetku začrtali: negovati in ohranjati izvirno ljudsko kulturo, jo odkrivati, registrirati in reprezentirati v kar najširšem krogu. Brez dvoma pogumna in vse pozornosti vredna naloga.

—MZ—

aktualna tema

Likovna ustvarjalnost v Pomurju

Mnenje, da se ljubiteljsko slikarstvo in kiparstvo omejuje na bolj ali manj realistično prikazovanje sveta in življenja in da o neki resnejši perspektivi likovnega razvoja na tem področju ni mogoče govoriti, že dolgo ne drži več.

To so besede dr. Ceneta Avguščina in bi jih lahko vzeli kot iztočnico za razmišljanje, kaj je likovna (ljubiteljska) ustvarjalnost in kje je ta likovna ustvarjalnost danes v Pomurju z vsemi njenimi odmevi v širšem slovenskem prostoru.

ORGANIZIRANOST LJUBITELJEV LIKOVNE UMETNOSTI

Mirno lahko zatrdimo, da je v Pomurju organizacija likovnikov na zavidljivi ravni, saj so v vseh štirih pomurskih občinah ustanovljene likovne sekcije, ki pa bolj ali manj delujejo pod strokovnim vodstvom. V Ljutomeru je to akademski slikar mag. Vlado Potočnik, lendavsko likovno skupino Lindau vodi akademski slikar Štefan Galič, strokovno vodstvo pa imajo tudi soboški likovni amaterji, saj je akademski slikar Franc Mesarič likovnikom predaval o portretu; imajo pa še seveda druge oblike izobraževanja. Nekoliko manj pa je slišati o radgonskih slikarjih in kiparjih, saj le-ti delujejo pravzaprav resnično na amaterski podlagi. Likovno sekcijo pa vodi Branko Borko. Tudi

prostorske možnosti so v pomurskih središčih dokaj bogate, saj imamo kar v treh sodobne in primerne galerije: v Murski Soboti je to galerija kulturnega centra Miško Kranjec, v Ljutomeru galerija Ante Trstenjak, galerijske prostore pa imajo tudi v Lendavi. Posebna oblika razstavnega prostora je v radgonski občini v Seliščih. Kjer je kiperska galerija.

LIKOVNA USTVARJALNOST V POMURJU

Omenili smo že, da raziskujemo predvsem likovno ustvarjalnost na amaterski bazi. Ob vsej razvejanoosti, številčnosti in možnostim pa se zadnje čase kljub nekaterim vidnim dosežkom in prednosti likovni umetnosti pojavlja neko nazadovanje. V čem nazadovanje? Člani likovnih skupin dajejo premalo na strokovno izobraževanje, na pridobivanje tehnične vrednosti likovnega ustvarjanja. Vedno več mislijo samo na to, kako bodo svoje likovne dosežke (slike, kiperske izdelke...) prodali. V ljubiteljskem slikarstvu se kaže torej tendenca materializacije amaterske kulture. Res je sicer, da se dandanes kulturnik — amater srečuje z vrsto težav in problemov: pomanjkanje barv, dvig cen barvam, platom in orodju, ki ga potrebuje pri svojem delu. A pot, ki so jo našli ustvarjalci, je najmanj primerna — pot materializacije amaterstva.

Dušan Loparnik

KULTURNI NAGRAJENCI

MIRKO PRELOG

Pravzaprav ga (vsaj Ljutomerčanom) ne bi bilo potrebno podrobneje predstavljati, saj je s svojim delom že dovolj znan. Mirko Prelog, ravnatelj glasbene šole Slavko Osterc iz Ljutomera, glasbeni pedagog, zborovodja šolskega pevskega zbora Ljutomerske gimnazije, mešanega pevskega zbora KUD Ivan Kaučič iz Ljutomera, umetniški vodja Ljutomerskega okteta in nosilec mnogih funkcij v kulturnem društvu, ZKO občine Ljutomer in kulturni skupnosti.

Njegova ustvarjalnost in ljubiteljsvo sta usmerjeni predvsem na vokalno področje ljubiteljske kulture. S svojim mešanim pevskim zborom je dosegel kvaliteto, ki jo je potrdil na številnih nastopih in koncertih, vrhunec pa je vsekakor srebrna plaketa na republiški reviji Naša pesem, odličje, ki ga dobijo samo zbori, ki s trdim delom in odrekanjem žrtvujejo skupno z zborovodjem nekaj več. In Mirko Prelog je to dosegel prav s tem zborom in prav s takim delom.

Vendar pa pevska kultura ni njegovo edino področje delovanja. Že od ustanovitve Obmejnega simfoniznega orkestra je njegov član, nekaj zadnjih let pa tudi dirigent in sedaj še predsednik orkestra. Obe funkciji sta združeni v letu, ko ta mednarodni ljubiteljski ansambel praznuje 15-letnico svojega delovanja in nastopanja.

Vsekakor je odveč omeniti, da se njegovo delo ne da meriti z nikakršnimi merili, saj prostega časa, ki ga je žrtvoval kulturi, ne moremo na noben način izmeriti. In priznanje ZKO občine Ljutomer, ki ga je prejel ob letošnjem kulturnem prazniku, je le majhna pozornost vseh amaterjev in priznanje za njegovo ustvarjalno delo.

D. L.

ŠE VEČ SKRBI LJUBITELJSKI KULTURI

Delegati občinske kulturne skupnosti v Murski Soboti so na nedavni skupščini naprej potrdili predlog kandidatov za vodilne funkcije skupščine. Tako bo predsednik skupščine

še naprej Ivan Obal, podpredsednica Rozalija Kerčmar, predsednik zbora uporabnikov Jože Ternar, podpredsednik pa Marjan Suhadolnik, medtem ko je predsednica zbora izva-

jalcev Zinka Farič, njena namestnica pa Jožica Roš. Zatem je bil govor o poročilu o realizaciji programa in finančnem načrtu kulturne skupnosti v preteklem letu. V raz-

pravi so delegati soglašali z omenjenim poročilom, kar pomeni, da so ugodno ocenili aosedanje delo interesne skupnosti in njenih samoupravnih organov. Podobno velja za angažiranost kulturnega centra Miško Kranjec v Murski Soboti z delovnimi enotami: Pokrajinska in študijska knjižnica, Pokrajinski muzej, Galerija in kino Park. Sem sodijo tudi prizadevanja zveze kulturnih organizacij, ki povezuje 39 kulturnih društev in 13 samostojnih skupin v soboški občini, pa nepogrešljive Pomurske založbe, Zavoda za spomeniško varstvo in Pokrajinskega arhiva Maribor. Vsekakor pa bo treba, kot so omenili v razpravi, še več pozornosti nameniti ljubiteljski kulturni dejavnosti v soboški občini, ki se je že močno razrasla in jo je potrebno ustrezno vrednotiti.

Zaradi bistvenega zaostajanja osebnih dohodkov za povprečjem gospodarstva je bila ugodno sprejeta bilanca dovoljene porabe sredstev SIS družbenih dejavnosti v letu 1984, kakor tudi prispevne stopnje soboške kulturne skupnosti od 1. aprila letos. Na ta način bodo 672 tisoč dinarjev namenili za valorizacijo osebnih dohodkov v občinski kulturni skupnosti, prispevne stopnje pa bodo znašale 0,37 odstotka v občinskem merilu in 0,50 odstotka pa za potrebe republiške kulturne skupnosti.

Delegati so soglašali tudi s programom dela občinske kulturne skupnosti v letošnjem letu, ki je razdeljen po tromeščjih, in s samoupravnim sporazumom (osnutek) o usklajevanju cen kino vstopnic v kinematografih Slovenije, s katerim bi naj zagotovili kakovostno raven filmskih predstav.

Milan Jerše

PAST ZA METULJE

Vsekakor moramo najnovejši roman Branka Šimna (1936) Past za metulje (Založba Borec, 1983), v filmski priredbi znan kot Rdeči boogi ali Kaj ti je, deklica režiserja Karpa Godine, obravnavati kot samostojno, ločeno zaključeno književno celoto.

To je roman, bolje rečeno osebnostna izpoved člana radijskega orke-

člane radijskega orkestra, ki jih je prej le družila vojna in grenki čas ter prvo navdušenje nad svobodo, strpajo na zdelan džems, ki ga upravlja krpanovski Ban, med samimi člani nastajajo spotoma vsemogoče razprtje in ljubezni. Kratki vse bolj sanja o Milcinih vročih stegnih, ki so se ga polastile nekega povojnega večera na nekem ljubljanskem podstrešju med perilom, Gugli, Frajtonarica, Spizdaj in drugi doživljajo po svoje navdušenje in polome na brigadnih mitingih, pred združnimi domovi in v drugih slovenskih mestih, ničesar drugega jih ne drži razen glasbe, ki vse bolj vleče po ameriškem boogiju. Dogaja se v času tudi nasilne socializacije, priključevanja v zadrage, kjer avtor nikakor ne moralizira, temveč odkrito podoživlja v glavnimi junaki, to je čas, ko smo hodili družno na krompirišča iskat koloradske hrošče, ki dobijo na naslovnici nenadoma me-

tuljeva krila.

Kljub vsemu pa roman ni zgodovinski dokument časa, temveč sočen literarni zapis, pisan s kančkom ironije in mnogo lirizma. Šemen rad uporablja dolge povedi, ki tečejo tudi nekaj strani, a je notranja napetost razgibana, avtor se hote otepa dolgočasnosti in razlag, zaveda se, da mora zgodba ubrano teči kot se praši skozi takratno utrjeno, a žmerikavo Slovenijo vojni džems.

Milena ko osrednja ženska oseba je lik preprostega dekleta, ki jo je življenje naučilo, da se po drugi strani krepko zaveda svoje mladosti in telesa, ona je neke vrste sodobna Jacinta, posebljenje umetnosti, ki se je ne da strpati v politični, agitacijski žakelj in prav to je osnovna idejna nit ter srž najnovejšega Šimnovega romana, ki pa tokrat ne posega v prekmurski prostor, a zato ni nič manj razgiban in barvit. Milan Vincetič

stra Kratkega, ki ga po direktivi v vročih povojnih letih pošljejo v rajno slovensko deželo agitirati socialistična načela, potopis, poln duhovitih in resničnih pripetljajev, ki se pred bralcem odpieta brez odvečnih mašil in razlag.

Kljub navideznim žaljivim situacijam, pa veje skozi vsu pripoved trpki priokus ljudske pesmi. Kaj ti je, deklica, ki se šele na koncu razplete v črn refren.

Sama zgodba je dokaj preprosta:

USPEŠNE SEZONE

Minuli petek so se v Soboti na letnem občnem zboru sestali člani sindikalnega pevskega zbora Štefan Kovač, da bi ocenili dosedanje delo. Splošna ugotovitev je, da so zadnje tri ali štiri sezone dosegli visoko raven umetniškega poustvarjanja, da se je izboljšala tudi delovna disciplina in da so usmeritve pravilne. Delo s korepetitorji se je pokazalo kot koristno in s to prakso bi kazalo nadaljevati, seveda če bodo sredstva dopuščala, kajti zbor se srečuje z vedno večjimi finančnimi težavami, delo pa zavira tudi pomanjkanje ustreznih prostorov za vaje. Seveda pa so omenjene težave obenem tudi že naloge za nov upravni odbor, ki so ga izvolili na petkovem občnem zboru. Istočasno pa se je zbor preimenoval in se sedaj imenuje: Sindikalni mešani pevski zbor Štefan Kovač iz Murske Sobotice.

D. L.

Kulturni koledar

MURSKA SOBOTA — Danes, v četrtek, 22. marca bo ob 15.00 uri v dvorani kina Park občinsko srečanje plesnih skupin. Sodelujejo: Plesna kuhinja srednješolskega centra, plesna skupina Krišna, srednje šole, družboslovno ekonomske usmeritve, plesna skupina Ninca KUD Rakičan ter plesna skupina Osnovne šole Edvard Kardelj iz Murske Sobotice. Prireditve organizira ZKO občine Murska Sobotica.

RADENCI — V petek 23. marca bo v kongresni dvorani hotela Radin skupni nastop mešanega zbora Radenska iz Radenec in moškega komornega pevskega zbora KUD Ivan Kaučič iz Ljutomera.

BELTINCI — V soboto, 24. marca ob 19.00 bo v novi šoli folklorna prireditve ob 45-letnici FS iz Beltincev in Markovca pri Ptuj. Poleg obeh jubilarantov nastopa kot gost še skupina iz Sel na avstrijskem Koroškem z izvirnim svatbenim običajem. Prireditve bo v jedilnici nove šole.

LJUTOMER — V soboto, 24. marca bo v Ljutomeru gostoval Učiteljski pevski zbor Emil Adamič, ki ga vodi Ivan Vrbanič. Koncert bo v Domu kulture ob 19.30, na sporedu pa bodo dela iz domače zborovske zakladnice in dela mojstrov svetovne glasbene vokalne literature.

DOKLEŽOVJE — V soboto, 24. marca bo v Dokležovju gostovala dramska skupina KUD Štefan Kovač iz Murske Sobotice z igro Fiziki. Predstava se bo pričela ob 19.00 uri.

BAKOVCI — V nedeljo 25. marca bo v Bakovcih gostovala dramska skupina KUD Štefan Kovač iz Murske Sobotice z igro Fiziki. Predstava se bo pričela ob 19.00 uri.

MURSKA SOBOTA — V četrtek 29. marca bo v dvorani kina Park v Murski Soboti gostovala dramska sekcija KUD Ivan Kavčič z grotesko v sedmih slikah Iva Brešana Smrt Predsednika hišnega sveta v režiji Staneta Kralja. Predstava se bo pričela ob 20.00 uri.

Razstave

MURSKA SOBOTA — V četrtek 22. marca bodo v avli kina Park v Murski Soboti odprli razstavo del mladih slikarjev. Razstava sodi v okvir prireditve Naša beseda.

MURSKA SOBOTA — V petek 23. marca bodo v galeriji kulturnega centra Miško Kranjec odprli razstavo akademskega kiparja Gabriela Kolbiča. Razstavo posreduje umetnostna galerija iz Maribora.

LJUTOMER — V galeriji Ante Trstenjak je na ogled razstava grafik in akvarelov akademskega slikarja Ivana Kosa.

KNJIŽNE USPEŠNICE

v knjigarni Dobra knjiga: Victoria Holt: SKRIVNA ŽENSKA (Pomurska založba) Jazbec Vrabl: Juvaneč Honzak: V SADNEM VRTU — Kmečki glas) Prežihov Voranc: SOLZICE (Mladinska knjiga)

(Se) ni razlogov za preplah

Andrej Janč z medobčinske gospodarske zbornice v Murski Soboti: „Na položajih naj bodo ljudje s poslušom za to dejavnost.“ Ivan Zabavnik iz Gorenje-Elrada: „Bogatejšje organizacije vedo za kreditiranje, manjše, ki bi bile kredita potrebnejše, pa se ne vključujejo.“ Tatjana Škofič, edini pomurski poklicni referent za inovacije v Gorenje-Elradu: „Prišli smo v slepo ulico.“ Marko Babič iz Tehnostroja: „Vsi delavci naj bi bili deležni zneska iz prihrankov od inovacij.“ Dušan Žižek iz Radenske: „Pri nas se izogibamo vrednotenja po prihrankih.“

Nismo ravno mlati prazne slame, prepričevali prepričanih pa tudi ne. Smo pa zato imeli nenehno na jeziku pogovornike — naj bi, ko bi, če bi... In če se je kdaj pa kdaj zazdelo, da smo prenačelniki je to samo dokaz več, kako narobe je vztrajati zgolj pri tkm. regijskih novatorskih tegobah. Sicer pa smo tokratne goste v uredništvu „na dolgo“ pobarali o tem: če odmislimo, da so vam politiki iz predloga zdaj že sprejetega družbenega dogovora o razvojno-raziskovalni in množični inventivni dejavnosti v pomurskem združenem delu izčrpal zahtevo, naj bodo na zahtevnih delovnih mestih ljudje z zahtevano izobrazbo ali pa, da se npr. v Muri za nobeno ceno niso strinjali, naj bi na 500 zaposlenih zaposlili po enega profesionalca za

splošne obrestne mere in odplačilna doba od 3 do 6 let, če je zagotovljeno vsaj 30 odstotkov denarja za sofinanciranje projekta. Za zdaj so te ugodnosti deležni samo komiteniti Ljubljanske banke — izkoristili so jo ljubomski Tehnostroj, soboška Panonija, lendavski Gorenje-Varstroj in Liv Rogaševci — vendar je pričakovati, da bodo to potezo v svoje poslovanje vključile tudi druge bančne organizacije. Vse kajpada ne gre kot po maslu, kajti predsednik komisije Ivan Zabavnik ugotavlja, da se tovrstne možnosti poslužujejo za zdaj še izključno „bogatejšji“ kolektivi — mimogrede: nič bolje ni drugje v republiki — in da se že od vsega začetka ubadajo z zadrego raznejitve, kaj je investicija in kaj inovacija. „Da bi pbd plaščem inovacije kreditirali vse po vrsti, si kot družba ne moremo privoščiti,“ je menil Zabavnik.

„Nekaj let sem bila res zadolžena samo za področje inovacij, zdaj pa so mi v delovni organizaciji naložili še INDOK referat,“ je pravila Tatjana Škofič, sicer predsednica že prej omenjenega odbora pri pomurski gospodarski zbornici. Njena skeptičnost do pogumnejšega ustanavljanja razvojno-raziskovalnih služb po tovarnah — tako bi ubili dve muhi na en mah: uredili financiranje in združili umski potencial — je razumljiva, saj še vedno ni de-

TOZD PROIZVODNJA KREMENCEVEGA PESKA PUONCI

Dobro gospodarijo in gradijo z lastnimi sredstvi

Tovarna dušika Ruše — TOZD Proizvodnja kremencevega peska Puonci, ki zaposluje 102 delavca, že nekaj let dobro gospodarji. Tudi lani so uspešno premagovali zahtevne in težke razmere poslovanja ter dosegli solidne rezultate gospodarjenja. Ne samo, da so v celoti uresničili zastavljene naloge v fizičnem in finančnem obsegu, temveč so jih celo močno prekorčili. Zlasti pa je spodbudno, da so z boljšo izkoriščenostjo delovnega časa in tehnološkimi zmogljivostmi povečali produktivnost za pet odstotkov, kar se kljub za 39 odstotkov povečanim stroškom odraža v finančnem rezultatu.

Dohodek so povečali za 35, poslovni sklad pa za 33 odstotkov. Tudi osebni dohodki so glede specifičnosti proizvodnje in doseženih rezultatov temu primereni, saj znaša povprečni osebni dohodek za lansko leto 20.519 dinarjev.

Tudi letošnji plan proizvodnje je izredno zahteven, vendar upajo, da ga bodo z boljšo organizacijo dela, boljšo delovno in tehnološko disciplino ter racionalnim trošenjem sredstev realizirali. Načrtujejo povečanje proizvodnje za 5 odstotkov, kar predstavlja 6.200 ton več kot doslej, od tega kremencevih peskov za 4 in specialnih mas za gradbeništvo za 42 odstotkov. Če bodo to uspeli, bodo povečali dohodek kar za 36 odstotkov, čisti dohodek za 35 in osebne dohodke za 24 odstotkov. Poslovni sklad pa bi se povečal za 20 milijonov dinarjev.

V TOZD Proizvodnja kremencevega peska Puonci pa razmišljajo tudi — za naprej. Tako imajo v zaključni fazi tri investicije v višini 15 milijonov dinarjev, od katerih bosta dve že v letošnjem letu prispevali k uresničitvi plana, in to predvsem v proizvodnji specialnih

mas, in k boljši izkoriščenosti tehnoloških zmogljivosti separacije. V okviru srednjeročnega razvoja TOZD letošnji plan investicij predvideva vlaganja za 48 milijonov dinarjev. To so investicije, s katerimi bodo že letos odpravili ozka grla v proizvodnji in izboljšali delovne razmere. Nove zmogljivosti, ki predstavljajo naj-

večji delež naložb, pa bodo v prihodnje pripomogle k hitrejši proizvodnji in zagotavljanju socialno varnost zaposlenih. To sta objekta za proizvodnjo peskov in mešalnice mas. Za celotno investicijo imajo zagotovljena sredstva iz lastnih virov.

Feri Maučec

OBRTNO ZDRUŽENJE GORNJA RADGONA

ODSLEJ V LASTNIH PROSTORI

V Obrtnem združenju v Gornji Radgoni nadvse ugodno ocenjujejo pobudo PE Pomurski sejem v Gornji Radgoni o prvi razstavi drobnega gospodarstva pomurske regije. Ta naj bi bila od 8. do 13. maja. Obrtniki iz radgonske občine bodo imeli na voljo 200 kvadratnih metrov površin.

Podobno kot iz ostalih pomurskih občin, naj bi tudi iz radgonske sodelovalo s svojimi izdelki kar največ obrtnikov.

Število obratovalnic v občini Gornja Radgona se narašča in tudi ne upada. V poprečju je 190 nosilcev obrtnih dovoljenj. Lani so se med obrtnike „zapisali“ 4 občani, od teh 2 gostinca. Sicer pa v Radgoni pravijo, da, vsaj kar zadeva pridobitev ustreznega potrdila o usposobljenosti (tako imenovani preizkus znanja pri zvezi obrtnih združenj), ni težko priti do dovoljenja za opravljanje osebnega dela, drugo pa so seveda finančni izdatki, ki se nanašajo na ustrezno higiensko-tehnično ureditev obratovalnic. Ob tem vprašanje pa marsikdo, ki se navduši za obrt, omaga.

Glede na to, da obrtniki veliko dajo na izobraževanje in da želijo biti seznanjeni z dosežki v razvitejših državah, bodo tudi letos organizirali ogled obrtnega sejma v Münchnu. Tja naj bi potovali 15. marca. Po sklepu izvršnega odbora sklada za izobraževanje se bo obrtnikom in njihovim delavcem (samoplačnikom) pridružilo še 15 delavcev, ki so aktivni v družbeno-političnih organizacijah, delegatskem sistemu, obrtnem skladu za izobraževanje in drugod. Zanje bodo stroške potovanja plačali iz sklada za izobraževanje delavcev v zasebnem sektorju.

V. d. tajnik obrtnega združenja Tone Brus nam je še povedal, da se bo obrtno združenje kmalu preselilo iz poslovne stavbe obrtne zadruge v bivše prostore otroškega vrta na Trgu svobode. Nakup je veljal 4 milijone 250 tisoč dinarjev. Obetajo si, da so s pridobitvijo lastnih prostorov odpravili veliko vrzel in bo poslej obrtno združenje učinkoviteje delovalo.

Se ena novica! Tudi letos so organizirali seminar iz varstva pri delu. Pripravljajo tudi tečaj za pridobitev polkvalifikacije za varilce. Tudi tega bo organizirala delavska univerza v Gornji Radgoni.

Š. SOBOČAN

Kako ob rekonstrukciji kafilerije?

V poročilu o delu veterinarsko-higienske službe v letu 1983 so poudarili, da je delovanje veterinarsko-higienske službe od njene ustanovitve leta 1980 dokaj napredovalo, o čemer pričča tudi znatno povečanje obsega dela. V treh letih se je, denimo, kar za 10-krat zvečala skupna teža pripeljanih poginulih živali. To je vsekakor posledica višje živinorejske proizvodnje, *ko kmetje več ne zakopavajo poginjenih živali, kar je v preteklosti ogrožalo naravno okolje. Na tak način je tudi zmanjšana možnost prenašanja in širjenja kužnih bolezni, po drugi strani pa je večja količina surovin, bogatih z beljakovinami, še kako potrebna za intenzivno živinorejsko proizvodnjo.

Če vemo za podatek, da so z okrog 40-odstotnim izkoristkom poginulih goved, prašičev, piščancev... na območju celotnega Pomurja pridobili nekaj čez 334000 kilogramov visoko vredne mesno-kostne moke in tehnične masti, kar pomeni v denarju približno 17 milijonov dinarjev, potem je odveč dvomiti o velikem pomenu te predelave. Ob tem, da so lansko leto nabavili še eno vozilo za odvoz kadavrov — skupno jih imajo sedaj tri — je veterinarsko-higienska služba zaenkrat dokaj dobro opremljena. Po dogovorjenem razporedu odvažajo poginule živali z živinorejskih farm v Pomurju, lanskega septembra pa so se dogovorili tudi o odvozu poginulih kokoši: s štirih farm KZ Križevci.

Soboški izvršni svet namenja veliko pozornosti predvideni rekonstrukciji soboške kafilerije. Republiška veterinarska uprava, republiški komite za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano sta namreč izdala soglasje za rekonstrukcijo obrata kafilerije ABC Pomurka kot začasen ukrep, ki naj prispeva k ekološki sanaciji stanja, brez povečanja proizvodnih zmogljivosti. Z rekonstrukcijo, ki mora biti opravljena do začetka leta 1985, bi uredili higiensko-tehnične prostore za obdukcijo kadavrov, za dezinfekcijo in sterilizacijo opreme in pribora, garderobe z vsemi pomožnimi prostori, kakor tudi za shranjevanje živalskih odpadkov s

hladilnimi napravami in pisarniške prostore. Ker bo zaradi rekonstrukcije kafilerije, ki bi jo naj opravili v jesensko-zimskem času, približno šestmesečni izpad, je vprašanje, kje začasno zbirati ves odpadni material, ki ne sme priti v dotik s podtalnico.

Na seji soboškega izvršnega sveta so sklenili, da je treba najti ustrezno rešitev v sodelovanju s Koteksom in s podobnim obratom v Zagrebu, v času rekonstrukcije pa bi se povežali tudi z organizacijami, ki premorejo več živali, za pokrivanje stroškov. Tako bi se z mesno industrijo dogovorili o pokritju stroškov za poginule živali, komite za urbanizem pa bo skupno z Zavodom za ekonomiko in urbanizem preučil možnost za postavitev odlagališča v bližini Murske Sobot, da bi se izognili večjim finančnim stroškom.

Milan Jerše

ZAKAJ NE — ŽIVILEC?

Informativnega dne na srednji kmetijski šoli v Rakičanu se je udeležilo 120 osmošolcev, od tega se jih 96 zanima za srednji (kmetijski, 3 in 4-letno šolanje), 24 pa za skrajšani program (kmetovanje 2-letno šolanje). Razpisanih je bilo 90 mest za srednji program in 69 za skrajšani. Med mladimi, ki nameravajo ostati doma in se za šolanje zaenkrat ne zanimajo, bo potrebno vzbuditi interes, da se vpišejo vsaj v skrajšani program.

Kadrovskih štipendij za delo na kmetijskih družbenih posevstih je sicer zelo malo. Kmetijski zadrugi v Pomurju so zainteresirane, da se mladi, ki imajo možnosti za kmetovanje, šolajo v kmetijskem programu in dobijo osnove za čim uspešnejše kmetovanje.

Premalo mladih se je na informativnem dnevu zanimalo za program živilec — smer mesar, ki je bil kot dislocirana enota živilske šole Maribor razpisana pri SKŠ v Rakičanu. Za šolanje v tem programu so živilske organizacije SOZD ABC POMURKA razpisale skupno 29 kadrovskih štipendij.

Omenjena dislocirana enota je bila pred kratkim verificirana pri SKŠ v Rakičanu, kar pomeni, da ima pogoje za delovanje za vsa tri leta šolanja. Proizvodno delo in praktični pouk bosta potekala v DO Mesna industrija tozd Simentalka in tozd Mesoizdelki.

Anica Bugar

ČENTIBA

Več posluha za drobno gospodarstvo

V čentibski krajevni skupnosti ugotavljajo, da je na njihovem območju, kljub bližini Lendave, obrtna dejavnost prestabo razvita. V programu dela so zaradi tega zapisali, da predvsem potrebujejo avtomehanične, kovaške, ključavničarske in elektroinstalaterske storitve. Sami sicer ne morejo pomagati pri zagotavljanju prostorov, ker v krajevni skupnosti nimajo praznih družbenih objektov, vendar pa menijo, da glede na čedalje bolj živahno stanovanjsko gradnjo na njihovem območju lahko dobijo prostore za drobno gospodarstvo. V zadnjih letih se je vrnilo veliko krajanov, ki so bili na začasnem delu v tujini. Njim bi bilo potrebno pomagati, da bi svoja sredstva vložili v obrtno dejavnost. Takšno usmeritev podpira tudi krajevna skupnost.

Jani D.

ABC POMURKA — Mesna industrija, DELOVNA SKUPNOST Murska Sobota

objavlja

prosta dela in naloge na področju

IZOBRAŽEVANJA, INFORMIRANJA IN PRAVNO-KADROVSKIH ZADEV,

za nedoločeni čas s polnim delovnim časom in dvomesečnim poskusnim delom.

Kandidati morajo izpolnjevati naslednje razpisne pogoje:

- višješolska strokovna izobrazba pravne smeri,
- 2 leti delovnih izkušenj na podobnih delih.

Prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev naj kandidati pošljejo v roku 8 dni na naslov: ABC Pomurka — Mesna industrija, DELOVNA SKUPNOST Murska Sobota, Bjeđićeva 11.

VELIKA ZALOGA REZERVNIH DELOV

CITROËN
VOLVO

Werner Eibl

8053 St. PETER a. O., tel. 3943 3477/
218.422 (direktno iz Jugoslavije)

SUZUKI

Prodaja, servis, popravila, ličarstvo, lakirnica, vlečna služba, rezervni deli

Lastnik Werner Eibl je znan strokovnjak za avtomobile — posebej se med vozniki rallyev in avtospeedwaya, kot organizator dirk. Servis za avtomobile Citroën, Volvo in Suzuki.

Presenečeni boste nad veliko izbiro rezervnih delov in kvaliteto storitev.

Skrb za kvaliteto kmetijskih zemljišč

KMETIJSKA ZADRUGA LJUTOMER – KRIŽEVCI

V Kmetijski zadrugi Ljutomer-Križevci že vrsto let posvečajo vso skrb urejanju kmetijskih zemljišč. Za dosežke, ki so jih v zadnjih letih dosegli pri usposabljanju in izkoriščanju zemljišč, so letos prejeli tudi Jesenkov priznanje, najvišje slovensko priznanje, ki ga za to področje podeljuje biotehnična fakulteta iz Ljubljane.

V občini Ljutomer, kjer je nosilec in izvajalec melioracijskih del Kmetijska zadruga Ljutomer-Križevci, so doslej meliorirali okrog 900 hektarjev kmetijskih površin, od tega približno dve tretjini v zasebni lasti, še v tem srednjeročnem obdobju pa načrtujejo melioracije nadaljnjih tisoč hektarjev kmetijskih zemljišč.

V Ščavniški dolini pravkar potekajo obsežna vodnogospodarska dela, ki spadajo med največja tovrstna v ljubotemski občini. Tako je bila regulirana Ščavnica v dolžini štirih kilometrov, na površini 170 hektarjev pa gradijo zadrževalnik s kapaciteto 4,5 milijona kubičnih metrov vode. Z dokončanjem teh del bodo dolvodno od zadrževalnika zagotovili stoletno varnost pred poplavi, vrednost teh del, ki jih izvaja območna vodna skupnost, pa je 120 milijonov dinarjev. Hkrati pa že tečejo tudi priprave za začetek melioracijskih del na tem območju. Melioracije bodo opravili na 635 hektarjih kmetijskih zemljišč, kar 78 odstotkov le-teh pa je v zasebni lasti. Na teh površinah bodo istočasno potekale tudi

komasacije. Prvo etapo na 327 hektarjih bodo opravili že v letošnjem prvem polletju, na ostalih površinah pa do konca leta 1985. Vrednost teh melioracijskih del bo znašala 105 milijonov dinarjev.

Da bi obdržali kontinuiteto usposabljanja zemljišč in bi to postala trajna naloga, so že izdelali tudi projekt za melioracije nadaljnjih 445 hektarjev kmetijskih zemljišč med Pristavo in Razkrižjem.

V teku je pripravljani postopek za pridobitev vseh potrebnih soglasij in druge dokumentacije, medtem ko je osnovna odvodnja na tem območju že zagotovljena. Z melioracijskimi deli bodo začeli že v zimskem času ali zgodaj spomladi 1985 in jih bodo še v tem letu tudi zaključili. S tem bodo v ljubotemski občini zemljišča v dolini Ščavnice regulirana in urejena, preostalo pa bo še okrog 3 tisoč hektarjev površin ob Muri, ki jih bo prav tako potrebno urediti.

Ob vsem tem pa velja poudariti, da v Kmetijski zadrugi Ljutomer-Križevci pri vseh teh operacijah ne delajo razlike med družbenim in zasebnim sektorjem, pač pa celo prenašajo izkušnje iz enega sektorja lastništva v drugega. Kmetijska zadruga je sestavljena iz dveh temeljnih združenih organizacij, ki organizirata proizvodnjo v zasebnem sektorju, in iz ene temeljne organizacije združenega dela, ki združuje druž-

beni sektor. Slednji ima tudi več strokovnega kadra in izkušenj, ki jih preko pospeševalne službe uspešno prenašajo tudi med kmete. Sicer pa se sodelovanje med družbenim in zasebnim sektorjem odraža tudi na drugih področjih. Tako kar četrtina novega sušilnega centra, katerega kapacitete znašajo 3 tisoč ton, služi potrebam kmetov, prav tako pa so v okviru tega centra že lani uredili povsem mehaniziran prevzem pšenice od kmetov, tako da poteka odkup nemoteno in brez večjih zastojev.

Rezultati strokovnega dela pa se odražajo tudi v proizvodnji. Družbeni sektor se sicer ne more pohvaliti z nadpovprečnimi pridelki, vendar če upoštevamo, da je od nekaj manj kot tisoč hektarjev družbenih zemljišč kar dve tretjini takih, ki so bila meliorirana ali pa jih bo potrebno še urediti, potem so dosegali za te razmere nadvse ugodne rezultate. To še posebej velja za proizvodnjo kornu, kjer so dosegali nadpovprečne rezultate. Dobre rezultate pa je dosegal tudi zasebni sektor, ti pa se odražajo predvsem v večji tržni proizvodnji. Ponosni so na rezultate v govedorejski proizvodnji, kjer s proizvodnjo mleka posegajo v sam slovenski vrh, uspehi pa ne izostajajo tudi v organizirani prasičerejski proizvodnji. Pa tudi v poljedelski proizvodnji kmetje ne zaostajajo za družbenim sektorjem, saj se iz leta v leto povečuje tržna proizvodnja pšenice in sladkorne pese.

Vsi ti dosežki pa so, kot smo že zapisali, rezultat strokovnega dela in uspešnega sodelovanja s strokovnimi institucijami. Tako kmetijska zadruga že dobro desetletje sodeluje z biotehnično fakulteto in kmetijskim inštitutom iz Ljubljane, to sodelovanje pa bodo razvijali tudi v prihodnje. S profesorji biotehnične fakultete so se že dogovorili, da bodo v zadrugi delavnici ob njihovi pomoči še naprej razvijali orodja, ki bi bila najprimernejša za obdelavo melioriranih površin. Doslej smo namreč pri nas še vse premalo pozornosti posvečali vzdrževanju teh zemljišč, ki morajo v prihodnosti postati dolgoročno rodovitne njive.

Ludvik Kovač

Ugodnosti le za tržne proizvajalce

Zadnji čas je, da individualno kmetijsko proizvodnjo usmerimo v tržno proizvodnjo, še posebej zato, ker smo letošnje 1984. leto proglasili za leto uvajanja nove kmetijske politike na združenem kmetijstvu. Za uresničitev slednjega bo potrebno pohiti in do jeseni spodbuditi politiko stimuliranja večje tržne proizvodnje, v kateri bodo vsekakor imeli prednost združeni kmetje. Le-ti bodo imeli prednost pred neorganiziranimi kmeti pri odobranju investicijskih kreditov, pri davčnih olajšavah in drugih denarnih oblikah spodbujanja. Morali bodo prevzeti del odgovornosti, katero jim nalaga družba s tem, da izpolnijo sprejete družbene plove in odprodajo tržne viške pridelkov. Na delovnem razgovoru, ki so ga pripravili v sestavljeni organizaciji ABC POMURKA, s predsednikom Združene zveze Slovenije Leom Frelihom in namestnikom načelnika uprave za družbene prihodke SR Slovenije tov. Križaničnikom.

Na razgovorih so ugotovili spodbudilni upravnega organa soboške občine pri odmeri dokaj visoke prve akontacije davka za kmete v letošnjem letu, do katere je prišlo med drugim zaradi strahu, da občina ne bi uspela v teku leta izterjati vsaj 95 odstotkov obvez iz naslova davkov kmetov, neizračunanih dejanskih obveznosti od katastrskega dohodka kmetov v letošnjem letu, za 22 odstotkov povečanih obveznosti za socialno zavarovanje, drugih povečanih obveznosti in še neskljenjenih proizvodnih obveznosti. Vendar velja posebej poudariti, da bodo že pri prihodnji odmeri akontacije davčnih obveznosti račune uredili, saj bodo dotlej že sklenjene s kmeti pogodbe o naročeni proizvodnji. Vsi, ki so se s pogodbi obvezali sprejeti obveze za proizvodnjo pšenice, pese in ostalih pridelkov, bodo zagotovo deležni davčnih olajšav do 70 odstotkov. Slednje so povdarili na razgovorih. Na spoštovanje sprejetih dogovorov pa je posebej opozoril tudi predsednik Združene zveze Leo Frelih. Zagotovila so torej na dlani. Noben davčni zavezanec v tem letu ne bo plačal več davkov, kot mu gre. Zdjaj so na vrsti pripravljali občinskega odloka o davkih. Le-ta bo temeljil na sklenjenih proizvodnih pogodbah. Pri pripravi odloka pa morajo pokazati enako vnetost kot pri izterjavi letos višjih akontacij, ki so vnesle med kmete precejšnjo mero nemira.

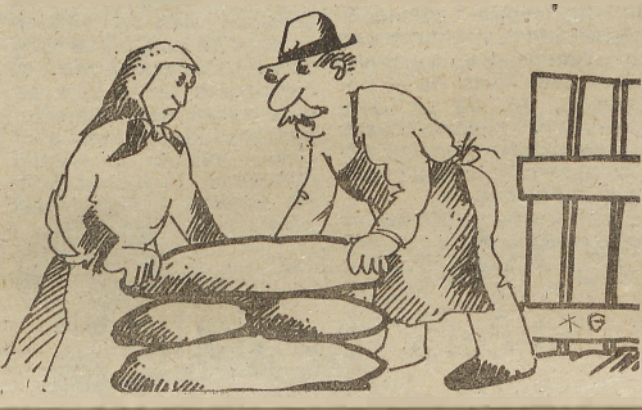
Precej časa pa so predstavniki združenih kmetov, oziroma kmetijskih združenj Pomurja, namenili tolmačenju oziroma izvedbi 117. člena Zakona o pokojninskem invalidskem zavarovanju kmetov. Ob tem, da so razpravljali, kako ga uresničiti preko samoupravnih aktov v organizaciji združenega dela kmetov, in kako ga opredeliti v OZD, ki so reprodukcijsko povezane s kmetijsko proizvodnjo. Pokrivanje 30 odstotkov stroškov iz naslova prispevka v pokojninski sklad kmetijskih zavarovancev pomeni samo za združene kmete KZ Panonka obremenitev 40 milijonov dinarjev. Ti kmetje so proizvajalci mleka, kooperanti Tovarne

mlečnega prahu in Mesne industrije. Če bi stroške delili po principu tretjinskih deležev, bi leti s 40 odstotki obremenili središča poslovnega sklada KZ Panonke in „održli“ 25 odstotkov sredstev poslovnega sklada predelovalne industrije in prav toliko trgovini. Ob tem se poraja vprašanje, da ABC POMURKA le 15 odstotkov kmetijskih proizvodov proda preko lastne trgovske mreže. Velik del prodaja na Hrvaško na osnovi kupoprodajnih odnosov, brez dolgoročnih pogodb. Od takih kupcev ni moč zahtevati, da prispevajo za zavarovanje kmetov – razen preko višjih cen. Sicer pa tudi v SOZD ABC POMURKA organizacije ne poslujejo po SaS o pridobivanju in delitvi skupnega prihodka. Seveda pa se z naštetim še ne konča vrsta težav in nejasnosti. V Pomurju je pretežni delež malih kmetov, ki skupaj za tržišče proizvedejo največji delež hrane. Vendar po ameznik le s težavo proizvede tliko, da bi se uvrstili v IV. razred zavarovanja, v katerem bi mu družba krila 30 odstotkov dejstev zavarovanja. So taki, ki so pomembni tržni proizvajalci, ki so sicer zavarovani iz naslova delovnega razmerja. Precej je tudi takih, ki glede na obseg proizvodnje sodijo v 10. razred, in bi jim družba morala v celoti kriti stroške socialnega zavarovanja. S slednjimi ne bo težav. Glavna pozornost, dokler je od malih kmetov mejna proizvodnja še kako odvisna, velja predvsem množičnim malim proizvajalcem, ki sicer perspektivno za razvoj v naprej niso zanimivi, vendar tačas brez njih ne moremo.

V razpravi so na našete primere opozorili z resnostjo, zavedajoč se posledic eventualnih spodbudiljev pri uvajanju novega zakona o invalidsko pokojninskem zakonu za kmete. Načeli pa so še vrsto vprašanj iz neurejene dediščine starostnega zavarovanja za kmete, za njihove zakonce, prevzemnike kmetij in na številna tudi odgovorili, čeprav ni moč mimo dejstva, da so določene nejasnosti ostale še nerešene in bodo manje poiskali rešitev v prihodnje.

Boris Hegeduš

Tako, Kata! Za teh nekaj vred umetnega gnojila za njino pšenico sem plačal toliko, kot za kruh čez vsa leta.

KAKO IZBOLJŠATI PRIDELOVANJE KRMNE PESE?

Na kmečkih površinah se pri nas seje še zmeraj nekaj sto hektarjev krmne pese, pri pridelavi pa dosegamo različne uspehe. Velik del je pridelujejo še na zastareli način, ki zahteva veliko delovne sile. Ročna setev, okopavanje brez uporabe herbicidov in seveda ročno spravilo je način, ki je bil znan že pred sto leti. Gotovo je, da pridelovalnih površin ne bomo povečali, če pa peso že pridelujemo, moramo delo za pridelovalca — v glavnem živinorejca — poenostaviti, tako da bomo pridelali čimveč hranilnih snovi.

Da to dosežemo, moramo upoštevati dva ukrepa:

1. izberemo pravo vrsto in sorto pese, ki naj bo primerno gostja;

2. da jo primerno prehranimo in obvarujemo pred pleveli, boleznimi in škodljivci.

Od nekdanj poznamo tri vrste krmne pese, ki jo delimo na osnovi vsebnosti suhe snovi (ali vode). Tako poznamo izdatne (do 12 % sušine), jedre (12—16 % sušine), jedre (16—20 % sušine). V preteklosti smo dosegali sicer najvišje pridelke z izdatnimi sortami, medtem ko imamo danes že polsladkorne in jedre sorte, ki dajo visok pridelek, višji odstotek suhe snovi in s tem večjo hranilno vrednost na enoto površine.

Vsa leta nazaj so pri nas znane sorte eckendorfer, mamouth, rote walze, brigadier in osiješka polslad-

korna. Z uvedbo osiješke polsladkorne smo dobili sorto z večjo sušino in s pomembno večjim pridelkom sušine na hektar. Zanimivo je, da se ta sorta v praksi ni posebno razširila, verjetno zaradi nekoliko nižjega pridelka in globjega korena. Pri vseh dosedanjih sortah je seme v klobčiču, ki vsebuje več semen in je zato potrebno ročno redčenje. Danes še imamo sorte, za katere je značilno monogermno — enoklično seme, to pomeni, da dobimo iz enega semena eno rastlino, če pa je to seme še obdano s posebnim varovalnim ovojem, je to mogoče precizno posejati na primerno razdaljo in se s tem izogniti zamudnemu redčenju. V zadnjih letih se je pri nas pojavila holandska sorta monoval, ki ima vse omenjene lastnosti. To je sorta, ki je v slovenskih ekoloških poskusih dosegla po količini suhe snovi najvišji pridelok na hektar že v letu 1971. V poznejših letih je dosegala še zmeraj visoke pridelke, toda zaradi pomanjkanja semena se v proizvodnji ni razširila.

Ob uvozu semena, ki ga je opravila ABC Pomurka, smo ponovno dobili primerno seme za tiste, ki še pridelujejo krmno peso. Seme je pilirano (kot pri sladkorni pesi) tako, da je možno uporabiti enako tehnologijo kot pri pridelovanju sladkorne pese.

Zemlja naj bo fine drobno grudčaste strukture do globine 3 ali 4 centimetrov. Njiva mora seveda biti rav-

na. Organska gnojila in del mineralnih gnojil zaorjemo že jeseni. Spomladi dodamo še potrebna mineralna gnojila, tako da dobi posevek od 70 do 80 kg fosforja (P_2O_5) od 80 do 120 kg kalija (K_2O) in okrog 100 kg dušika (N).

Za primer uporabimo: 700 kg NPK 11-11-16 in 100 kg/ha KAN-a, pri gnojenju z gnojem ali gnojevko manj.

Setev opravimo v marcu ali do sredine aprila s precizno sejnalnico becker ali metalna na razdaljo 45 x 15 cm.

Takoj po setvi škropimo s kombinacijo herbicidov dual (3 l) in pyramin (4 kg/ha). Na ta način dobimo čist posevek, v nasprotnem primeru si pomagamo še z betanolom, dražjih zaradi ekonomičnosti in manjših parcelic (ročno uničevanje plevela) ne priporočamo.

Medvrstna kultivacija je prav tako možna in priporočljiva s stališča dodajanja dušičnega gnojila, razbijanja skorje in zatiranja ostanka plevelov. Zaradi pojava pesne listne pegavosti je priporočljivo škropljenje s sredstvi enovit, breston, baycor in drugimi. Pri krmljenju listja in glav pazimo na varnostne roke.

Zaradi značilnosti korenov sorte monoval, ki so plitvo v zemlji, je možno ročno spravilo prav tako pa s kombajni za pobiranje sladkorne pese.

TURNIŠČE: cene pujskov

Pretekli četrtek kupca iz Kranja ni bilo, rejci pa so kljub temu prodali vseh 49 pujskov, ki so jih pripeljali na sejmišče. Cene so se gibale od 6.500,00 do 9.000,00 dinarjev za par.

I Ljubečna Celje

hlevit

tlak za hleve

(063) 25-800

KAJ BOMO DELALI V MESECU APRILU?

— NA VRTU —

Ponovno sejemo solate, špinačo in peso, sadimo grah in zgodnje solate. Prve setve graha okoplamo in prisujemo, k višjim sortam bomo postavili oporo, da nam ne poležejo. V tem mesecu sejemo na prostem vse vrste kapusnic, posebno zelje, ohrovti in pozno cvetačo. Posadimo semenice kapusnic, korenja, redkev in pes. Sorodnih sort ne sadimo skupaj, da se ognemo križanju.

Proti koncu meseca bomo pripravili zemljo za paradižnik, kumare in papriko. Pri sajenju pa bomo rajši malo počakali, da se izognemo morebitni pezebi sadik.

Iz toplih gred presajamo na prosto dovolj utrjene sadike raznega zelja, cvetač in zgodnih ohrovtov. Da bodo sadike dovolj utrjene, bomo ob lepem sončnem vremenu tople grede odpirali, zvečer pa zapirali. V tem mesecu bomo že morali zatirati prve plevela in bolhače. Na lepotnem delu vrta odkrijemo in dvignemo vrtnice, jih obrežemo in privežemo h kolom. Pri vrtnicah spenjalkah izrežemo stare mladike, če jih nismo izrezali takoj po cvetenju, mlade razpeliemo in privežemo. Odkrijemo trajnice, jih okoplamo in pognojimo. V začetku meseca začnemo saditi tudi čebule gladiol, konec meseca pa posadimo tudi gomolje dalij.

Če ne bo dovolj vlage, bomo na vrtu zalivali.

— V SADOVNJAKU —

Če nismo opravili zimskega škropljenja sadnega drevja, posebej tam, kjer se je razpasel ameriški kapar, bomo to pomembno nalogo opravili vsaj pred cvetenjem. Sedaj je tudi zadnji čas, da posadimo sadno drevje. Če ne bo dovolj vlage, bomo mlado sadno drevje zalivali, posebno pa na novo posajeno drevje. Rahljali bomo kolobarje, ki jih pokrijemo z gnojem Sipka debela in veje krepimo s puščanjem, tako da v razdalji nekaj centimetrov napravimo v lubje na severni strani od vrh do tal plitve zareze dolge peden ali več.

Ceste, telefoni, elektrika in še kaj

Zdaj, ko se zima takorekoč že posklavlja, opoldansko sonce pa vabi v naravo prve obiskovalce, tudi na naših vaseh postaja vse bolj živahno.

Kmetje hitijo s prvimi deli na poljih in travnikih, pa tudi na prihodnjem zimskem delu. Zdi se, da se zdaj dobro pomisliti. Kdo ve, kakšna bo oskrba s premogom ali kurilnim oljem, zato ni slabo, če so drva pravočasno pripravljena.

Drevje je treba podreti, preden pride v mežgo, in če so po vrhu še razklana, se čez leto kar dobro posušijo. Ob vsakdanjih skrbih, ko vsak hiti za svojimi opravili, pa ne pozabljajo tudi na skupne akcije. Mnoge so načrtovale že pozimi, ko je bilo več časa za sestankovanje, zdaj pa je od besed treba preiti k dejanjem.

ZA BOLJŠE CESTE

Tudi na območju krajevnih skupnosti Grad v tem času ne mirujejo. Kar sedem okoliških vasi je združenih v tej krajevni skupnosti, zato dela, pa tudi problemov, nikoli ne zmanjka. Zima je bila dolga, pa tudi obilna po snegu, zato so tudi posledice opazne.

Najbolj so seveda zdelane ceste, posebej tiste vaške, makadamske poti, ki jih mora krajevna skupnost vzdrževati z lastnimi sredstvi. Tam, kjer niso dovolj utrjene, jih je že sneg pošteno zdelal, svoje pa so zdaj dodali še traktorji.

Toda kaj, ko delo ne čaka, da bi se poti osušile. Zato bo pač treba pljuniti v roke in družno poprijeti za delo. V krajevnih skupnostih se bo že našlo nekaj sredstev za navoz gramoza, veliko dela pa bo potrebno opraviti prostovoljno.

Tako bodo prihranili precej denarja, ki ga bodo letos še presneto rabili za druge akcije, ki jih načrtujejo v teh krajih. S predsedniki vaških odborov v vseh sedmih vaseh so se že dogovorili za urejanje vaških poti, akcijo je treba le še izpeljati.

TELEFONI POSTAJAJO POTREBA

Telefoni niso več luksuz, pač pa vsakdanja potreba občanov, posebej v teh goriških vaseh, kjer so hiše raztresene po okoliških gričih in je treba do zdravnik ali veterinarja tudi po nekaj kilometrov daleč. Zato so se pri Gradu odločili za razširitev telefonske centrale, telefonsko omrežje pa bodo napeljali v vseh sedem vasi. Kar dolgo je bilo treba čakati na to pridobitev, saj so jo načrtovali že v preteklem srednjoročnem obdobju, uresničili pa jo bodo šele pred koncem

tega. Tudi zdaj že leto dni čakajo na načrte, cene pa med tem vztrajno rastejo in tako odžirajo sredstva, ki jih s krajevnim samoprispevkom namensko zbirajo za ureditev telefonije na tem območju.

Dvajsetim naročnikom, ki že imajo telefon, se bo tako priključilo še 140 novih, pa

tudi preostalih 40 števil na novi telefonski centrali ne bo ostalo več dolgo praznih. Res je, da telefon ne bo poceni, pravi predsednik sveta krajevnih skupnosti Ernest Ferko iz Dolnjih Slaveč, vendar so novi naročniki pripravljeni prispevati za priključek precejšnja lastna sredstva. Niso še dobili predračuna za celotno telefonsko omrežje, vendar ocenjujejo, da bo prišlo od 100 do 120 tisoč dinarjev po naročniku. Dela, ki jih bodo opravili prostovoljno, bodo ta znesek nekoliko znižala. So se pa dogovorili, da bo vsak naročnik, ne glede na oddaljenost, plačal za telefonski priključek enak delež.

Solidarnost se tako tudi v tej akciji ponovno potrjuje, novi

naročniki pa so za ureditev telefonskega omrežja že prispevali po 30 tisoč dinarjev.

Za ta denar bodo že zdaj kupili nekaj kabla, saj bi vsakršno čakanje prispevalo le k podražitvi celotne akcije.

Sicer pa so že malce nestrpni in težko čakajo, da bodo v njihovih domovih zabrnili telefoni.

SEDEM POMOŽNIH TRANSFORMATORJEV

Medtem ko čakajo na načrte za ureditev telefonskega omrežja, pa poteka akcija za modernizacijo električnega omrežja. Ob nenehnem naraščanju števila gospodinjstev aparatov in električnih strojev v kmetijah oskrba z elektriko ni bila več ustrezna.

Zaradi preobremenjenosti obstoječih transformatorjev so se skupaj s TOZD Elektro Murska Sobota odločili za gradnjo pomožnih transformatorjev. Dva bodo postavili v Dolnjih Slavečih, po enega pa v Kruplivniku, Vidoncih, Kovačevcih, Radovcih in pri Gradu ter tako vsaj za nekaj časa premostili tudi te težave.

Za pokritje vseh stroškov bo kar 70 odstotkov prispevalo Elektro Murska Sobota in 30 odstotkov porabniki, ki bodo sami opravili vsa zemeljska dela.

VEČ MANJŠIH AKCIJ

Ob teh skupnih nalogah, ki so si jih začrtali v krajevni skupnosti, pa v posameznih vaseh načrtujejo še več manjših akcij in drugih opravil, ki jih je treba postoriti sproti. Tako bodo v Motovilcih letos končali z urejanjem požarnovarnostnih vodnjakov, saj so ob lanskoletni suši ostali brez vode in v primeru požara takorekoč ne bi mogli posredovati. Pri Gradu bo potrebno zdaj urediti cesto, ki so jo že jeseni razširili, manjših sprotnih opravil pa ne manjka tudi v ostalih vaseh. Denimo takšnih, kot ga imajo trenutno pri Gradu.

Zadnji vihar je namreč dodobra razdejal grajski park in izruval tudi znamenito cedro, zato prav zdaj čakajo strokovnjake spomeniškega varstva in navodila, kaj stoniti. Sicer pa življenje v teh krajih na Goriškem teče dalje ...

Ludvik Kovač

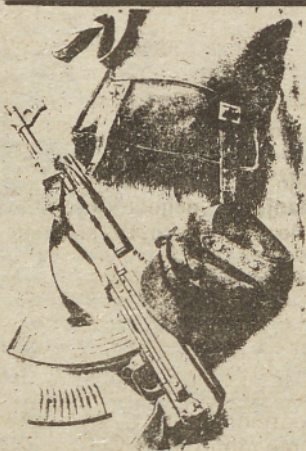
Družbena samozaščita v združenem delu

V naši samoupravni družbi dajemo posebno skrb družbeni samozaščiti tako v krajevnih skupnostih kot organizacijah združenega dela. Pri tem smo že dosegli določene uspehe, s katerimi pa ne smemo biti zadovoljni, temveč si moramo prizadevati za nadaljnje podružbljanje samozaščitnega delovanja v vseh okoliš, kjer živimo in delamo.

Med tiste organizacije združenega dela v Pomurju, ki so že veliko storili pri uresničevanju nalog s področja družbene samozaščite, vsekakor sodi Tovarna oblačil in perila Mura iz Murske Sobotice. V tej največji organizaciji združenega dela v Pomurju predstavlja družbena samozaščita trajno in vsakdanjo aktivnost, ki zahteva nujnost nenehnega samozaščitnega preventivnega delovanja in onemogoča nastopanje pojavov, ki bi lahko ogrozili posamezne družbene vrednote. V lanskem letu so pri podružbljanju splošne ljudske obrambe in družbene samozaščite veliko storili družbenopolitične organizacije in organi upravljanja. Posebno skrb so namenili tudi kadrovske krepitve komitejev za splošno ljudsko obrambo in družbeno samozaščito ter varnostnopolitičnim ocenam v posameznih temeljnih organizacijah združenega dela in delovni skupnosti. Zlasti pa je pomembno to, da so člani delovnega kolektiva prežeti s samoupravnim socialistično zavestjo in se tudi samozaščitno obnašajo.

V okviru akcije Nič nas ne sme presenetiti so v tovarni

NIČ NAS NE SME PRESENETITI

Mura izvedli vajo enot civilne zaščite, v kateri so sodelovali mnogi člani delovnega kolektiva. V mesecu oktobru — mesecu požarnega varstva, so izvedli vajo gašenja požara, v kateri so preizkusili usposobljenost članov lastnega industrijskega gasilskega društva, ki je bilo ustanovljeno predlansko. Sicer pa požarni varnosti v tovarni Mura ves čas namenijo posebno skrb. Tudi letos si bodo prizadevali za nadaljnjo krepitev in podružbljanje splošne ljudske obrambe in družbene samozaščite. V ta namen bodo organizirali razna predavanja in razgovore ter skrbeli za nenehno izpopolnjevanje potrebne opreme za delovanje enot civilne zaščite. Tako so v proizvodno-finančnem planu za letošnje leto tudi predvideli nad 2,5 milijona dinarjev za nakup potrebne opreme. Občasno bodo tudi organizirali razne vaje ter tako preizkušali pripravljenost in usposobljenost enot civilne zaščite in ostalih obrambnih in samozaščitnih struktur v organizaciji združenega dela.

Feri Maučec

O čem razmišljate, tovariš ravnatelj?

Kar pet vprašanj sem pripravil za pogovor z ravnateljem osnovne šole Bakovci Stefanom Antolinom, vendar sem jih prečrtal. Odgovoril mi je na šesto in povedal skoraj več kot sem pričakoval. O čem razmišljate, tovariš ravnatelj?

Razmišljam o slabih materialnih in delovnih pogojih, ki živo prizadevajo našo šolo. Šoli primanjkuje osnovni učni prostori in kabineti, ki so predpogoj za posodabljanje vzgojno-izobraževalnega procesa in tehnične naravnostne pouka.

Vzgojno in izobraževalno delo se odvija v petih stavbah, na voljo imamo le štiri učilnice, ki vsaj deloma ustrezajo pedagoškim in

higienskim normativom. Vse ostale so bile preurejene iz stanovanjskih in gospodarskih poslopj. Male učilnice, brez primerne naravne in umetne svetlobe. Problem lahko rešimo le z gradnjo nove, sodobne šole. Kdaj se bodo naši učenci vzgajali in izobraževali v primernih prostorih? Da, o tem največ razmišljam.

Pred osnovnimi šolami so vedno nove in zahtevnejše naloge, kar je tudi prav, ni pa prav, da vzporedno s tem ne zagotovimo ustrezne pomoči, posebno materialne.

Razumem težke gospodarske razmere, nikakor pa ne morem razumeti dejstva, da je osnovna šola vedno bolj nekakšen odraz materialnega stanja v občini in ne v republiki. Tu delamo mlademu rodu očito preveliko krivico. Osnovno šolstvo je vendar republiškega in mnogo širšega pomena, potrebna bi bila solidarnost, vendar na njo čedalje bolj pozabljamo.

Ob koncu srečanja z ravnateljem osnovne šole Bakovci Stefanom Antolinom sem imel občutek, da je imel po dolgem času spet koga, ki se mu je lahko nizepela. Ja, še to je dodal, da šolo obiskuje 326 otrok, ki jih usposablja 22 ustreznih učiteljev. Delajo, delajo v neustreznih prostorih. Sicer pa, kaj jim za zdaj preostane.

Dušan Loparnik

Janko Stolnik

MLADO VODSTVO V KRAJEVNI SKUPNOSTI LOGAROVCI — BERKOVCI

Krajevna skupnost Logarovci Berkovci leži oddaljena od vseh večjih prometnic. Edina asfaltirana cesta vodi skozi krajevno skupnost od Ključarovec proti Vidmu. V sedmih naseljih te krajevnih skupnosti ni niti enega industrijskega ali kakšnega drugega gospodarskega obrata, so pa zato krajani dobri kmetje. To velja predvsem za kmete v Bolehnečcih, kjer je doma pretežno živinoreja. Kljub tej kmetijski usmeritvi ali pa ravno zaradi nje zadnje čase prihaja v krajevni skupnosti do precej vroče krvi. Vzrok pa so melioracije, ki so jih pričeli izvajati že lansko leto. In zakaj gre?

MELIORACIJE IN ZADRŽEVANJE

Prvo, kar kmetje na tem območju obsojajo, je preslaba in nepravčasna obveščenost o pričetku izvajanja melioracij. Združeni kmetje so sicer nekaj vedeli, ostali pa čisto ničesar. In seveda še preden je karkoli končano, se je pričelo z zemljo. Ob pričetku melioracij so v projekt vključili tudi izdelavo zadrževalnika, ki naj bi varoval pred 50-letnimi poplavi. Melioracije in gradnja zadrževalnika so pobrale kmetom — živinorejcem precej zemlje in pojavlja se strah, kako in s čim krmiti živino,

saj travnikov ni, ker so jih uničili pri melioracijah. Odgovorni so sicer obljubili, da bodo zagotovili nadomestno zemljo za pridobivanje krme, sicer začasno — za dobo enega leta, dokler se melioracija ne konča, nato pa bodo zemljo komasirali in trajno rešili ta problem. Kmetje na območju Bolehnečec pa še vedno ne verjamejo in se bojijo, da bo potrebno zmanjšati stališ živine. To pa bi bila velika škoda, saj se skoraj več kot 30 kmetov ukvarja z živinorejo in razen treh so vse ostale kmetije v tej vasi zaščitene.

Drugi problem je zemlja za njive. Seveda se kmetje sprašujejo, če bo vsa zemlja enako kvalitetna, saj jo bodo po melioraciji razdelili tako, da bo 50 odstotkov zemljišč na območju zadrževalnika in lasti KZ Križevci—Ljutomer, ostalih 50 odstotkov pa bodo razdelili kmetom.

Se več težav pa je pri cestah. Dela na melioracijskem območju in zadrževalniku zahtevajo dobro cestno povezavo. Do pričetka melioracijskih del so v Kokoričih kmetje brez težav hodili in se vozili na svoja polja. Imeli so svoje mostove za prehod na njive. Od štirih mostov na Lipnici bosta vsaj dva izločena za promet, nadomestne

mostove pa bi morala sofinancirati krajevna skupnost, ki pa za to nima denarja. O usodi le-teh se še nič ne ve.

KRAJEVNA SKUPNOST BREZ TELEFONA

Težave v kmetijstvu zaradi melioracij in gradnje zadrževalnika se bodo še vsaj nekaj časa

nadaljevale. A to ni vse, kar pesti krajane. So namreč ena redkih krajevnih skupnosti v Pomurju, ki še nima telefona, čeprav so v vaseh kmetje, ki bi bili pripravljeni nositi stroške gradnje omrežja. Le glavni vod do krajevnih skupnosti bi verjetno morala financirati PTT organizacija, ki je sicer pred leti za to že namenila 790.000,00 dinar-

jev, a so takrat ta denar posodili KS Veržej, ki ga je vrnila. Vendar bi zaradi inflacije dandanes za gradnjo glavnega telefonskega voda do krajevnih skupnosti potrebovali milijon in dvesto tisoč dinarjev. Če bi zbrali ta denar, potem bi najmanj 36 kmetov bilo takoj pripravljenih nositi visoke stroške gradnje omrežja v krajevni skupnosti.

MLADO VODSTVO — POLNO ELANA

Kot kaže, je pred to krajevno skupnostjo svetla bodočnost. Že nekaj časa so namreč ugotavljali, da jim marsikaj ne gre tako, kot bi moralo, tudi na področju delegatskega sistema družbenopolitičnih organizacij ... V lanskem letu pa so na vodilna mesta v družbenopolitičnih organizacijah prišli mladi, ki so polni elana. Že letos pozimi so imeli tri predavanja za delegate v temeljni delegaciji, socialistična zveza je prisotna pri reševanju problemov in še bi lahko naštevali. A važno je, da krajani ponovno pridobijo zaupanje. Tako bodo še lažje reševali našteje in seveda tudi druge težave.

Zapornica zadrževalnika v Bolehnečcih. Melioracije naj bi pripomogle k še večjim hektarskim nadosom in pridobivanju še več krme za živino, ki je v teh krajih precej.

KDOR JE NA PREŽI, ŠE NI OBRRTNIK!

Kakorkoli se zgražamo ali negodujemo, kako nekateri — posebej še obrtniki — znajo zaslužiti, je tako zgražanje in negodovanje ven darle pristransko. Preprosteje

rečeno: vse pa le ni gnilo v tem našem drobnem gospodarstvu in vsi obrtniki še zdaleč niso šušmarji in oderuhi. Kaj sploh imamo v mislih?

Ko se v teh dneh poudarjeno in na različnih ravneh ubadamo z lanskoletnim gospodarjenjem, ponavadi ne gremo mimo sila občutljivega vprašanja — socialne varnosti zaposlenih. To je nesporno lepo in prav, a je kratkovidno in, zgrešeno, da merimo socialno varnost zaposlenih še vedno in najraje po tem, koliko je kdo zaslužil. Statistično ugotovljen zaslužek — pa naj bo še tako visok in po zakonu prijavljen na upravi za družbene prihodke — ni in ne more biti merilo socialne varnosti, kvečjemu le eden od kazalcev gmotnega položaja posameznika. Ravno slednje pa tudi tema, ki se je tokrat lotevamo.

Trdovratni dvomi

Spočetka se zdi, kakor da bi se šli nekakšno »advokaturu« na račun tistih, ki jim je poklic ukvarjanje s katero od obrtnih (proizvodnih oz. storitvenih) dejavnosti. Še več: kot da se

želimo v njihovem imenu postavljati v bran dokaj razširjeni nejeveri, kako samostojni nosilci gospodarskih ali storitvenih dejavnosti samo prežijo in čakajo, da bi koga opetnjastili in pošteno oskubili. Temu — kakorkoli ga že obračamo — zmotnemu ali bolje enostranskemu pričanju, ki ima tradicionalno globoke korenine, se je izredno težko ubraniti; tem težje v času, ko se pišejo in preverjajo davčne napovedi. Rok zanje — 31. januar — je mimo in čas nam gre toliko na roko, da bomo kljub temu tvegali in poskusili z »obrambo«.

Jasno nam je, da bi bil prezajeten zalogaj, spuščati se v siceršnje razmere na področju drobnega gospodarstva, ki — mimogrede — kot gospodarstvo nasploh, še malo ni v rožnatem položaju. Temu so na dovolj prepričljiv način pritrdili na nedavnem zasedanju tudi delegati vseh treh zborov slovenske skupščine: torej ni, da bi ponavljali,

DAVČNE IGRE BREZ MEJA

pač pa je smotrnejše, da ostanemo pri lanskih zasluških pomurskih obrtnikov in se skušamo skozi nj dokopati do nekaterih spoznanj.

Muhasto obnašanje davka

Prvo in najotipljivejše, znano, a kot kaže še premalo znano je, kako hudo zamotan in brezdušen zna biti davčni primež. Tako denimo mora obrtnik z nekaj milijoni celotnega prihodka poravnati cel kup obveznosti: materialne stroške, amortizacijo, osebne dohodke zaposlenih delavcev, ničkoliko zakonskih in pogodbenih obveznosti, lasten osebni dohodek, prispevke po posebnem družbenem dogovoru in še davščine, ki jih z občinskim odlokom potkim. progresivni davčni stopnji predpiše skupščina občine. To pa še ni vse, saj je primoran tisti, ki po vseh teh izračunih presega skupni letni dohodek — meja je do 500.670 dinarjev — še plačati davek kot ostali, v družbenem sektorju zaposleni občani.

Drugo spoznanje, ki posledično izvira iz prejšnjega, je, kako davek še zdaleč ni ekonomski instrument za uravnavanje in spodbujanje razvoja samostojnih gospodarskih in storitvenih dejavnosti, marveč kategorija, ki se — kljub širjenju nekaterih oprostitev in olajšav, precej muhasto vede. Zdaj smo se pravzaprav znašli pri uvodni trditvi, ki jo je škoda še enkrat naglasiti: statistično ugotovljen zaslužek — pa čeprav še tako visok in prijavljen na davčni upravi — ni in ne more biti merilo socialne varnosti posameznika, marveč le en od pokazateljev njegovega materialnega položaja. Ali še drugače: ob zaslužku je treba upoštevati celotno premoženje (stavbe, avtomobile, prihranke itn.) Slika je po tem bistveno drugačna in če ji dodamo različni dohodkovni in davčni položaj kmetov, pa tistih, ki imajo dodatne zaslužke, zdomcevi in predstavnikov v tujini ter tistih, ki se ukvarjajo s tehnološko naprednejšo zasebno obrtjo,

postane sila zapletena in takorekoč nepregledna.

Slepe miši šušmarjev

V bistvu začaran krog spretno in s pridom izkoriščajo občani, ki brez dovoljenja dosega dohodek z občasnim ali sezonskim delom, bolj znani kot šušmarji ali fušarji. To vrsto nenavadnih davčnih zavezancev je uvedel nov davčni zakon in če lahko verjamemo seznamom

skupnosti in vsi občani. Dovoliti, da se bodo šušmarji še naprej šli slepe miši z davkarijo, takega razkošja si verjetno ne bi kazalo več privoščiti. In če se bo našel kdo ter pojamaral, saj smo pred časom imeli komisije za ugotavljanje izvora premoženja, je to čista hinavščina, kajti imeli smo jih, a so ostale v »temi«.

Desetletje komisij

Da ne bomo govorili na pamet, se moramo sklicevati

Od 129 napovedi, ki so do 31. januarja 1984 prišle na davčno upravo v Murski Soboti, jih 39 zadeva nosilce samostojne proizvodne ali storitvene dejavnosti. Prednjačijo predelovalci plastičnih mas. V radgonski občini se 7 napovedi od skupno 21 nanaša na obrtnike, največ — 767 tisoč dinarjev — pa je prijavil risalec stripov. V Ljutomeru je med 38 napovedmi, ki so do roka prišle na davčno upravo, 26 takih, ki so v zvezi z opravljanjem samostojne proizvodne ali storitvene dejavnosti. V »družini« 26 so se znašli: galvanik, soboslikar, avtomehaničar, trije plastičarji, elektroinštalater, klepar, trije krojači, dva avtoprevoznika, trije mizarji, vodovodni inštalater, kovač in osem strojnih ključavničarjev. V lendavski občini prijav s strani obrtnikov niso dobili (?), marveč le tri iz družbe nega sektorja: sledita pa mu zdravnik splošne prakse (542 tisoč din) in dipl. inženir rudarstva (531 tisoč din).

na pomurskih upravah za družbene prihodke, je takih popoldanskih zaslužkarjev v pokrajini ob Muri najmanj 250. Kako jim stopiti na prste ob dejstvu, da je med njimi dosti takih, ki znajo domiselno izkoriščati konjunkturo in jim reže potico (ne samo kruh!) proizvodnja ali storitev, ki je sicer iskana in donosna? S kakšnim vatlom v teh in takih primerih meriti širši družbeni interes — to je vprašanje, ki dobesedno terja selektivnost in doslednost. Da pa bi prišli do njiju in tako ločili zrnje od plev, najbrže ne bodo zadoščali maloštevilni davkarji, inšpektorji in miličniki, ampak tudi krajevne

na 11. številko skupščinskega poročevalca od 4. maja lani, kjer je med drugim zapisano: »Od ustanovitve v letu 1972 do konca leta 1982 so komisije za ugotavljanje izvora premoženja v vseh 60 občinah SR Slovenije sprejele 2932 pobud za uvedbo postopka ugotavljanja izvora premoženja.

Največ pobud za uvedbo postopkov so dale uprave javne varnosti in sicer približno polovico vseh pobud in davčni organi približno 20 odstotkov pobud, manj pa je prišlo pobud s strani krajevnih skupnosti (24), družbenopolitičnih organizacij (46) in komisij za družbeno nad-

zorstvo (6). Zelo različno je bilo število pobud po občinah.

Tako na primer v treh občinah ni bila dana nobena pobuda, v 20 občinah je bilo danih manj kot deset pobud, v 8 občinah pa več kot sto pobud. Tako skupščinski poročevalec! Kaj pa teren?

V pomurskih občinah so omenjene komisije delovale s kaj spremenljivo srečo. Ponekod — denimo v Gornji Radgoni — jih niso jemali kdo ve kako resno in tako jim je uspelo, da so prijavi oz. dali pobudo ugotavljanja izvora premoženja le za dva ali tri obrtnike, pri tem pa je tudi ostalo. Delovanje komisij je spremljala kopica težav — tako subjektivnih kot objektivnih in tisti, ki bi se lotil temeljite analize njihovega dela, bi kmalu prišel do spoznanja, da jih je bilo s prvim januarjem 1983, ko je tudi začel veljati nov republiški zakon o davkih občanov, v resnici najsmotrnejše ukiniti.

Sicer pa je v tej zvezi dovolj nazoren že omenjen skupščinski poročevalec, kjer med drugim najdemo, da se je število občin, v katerih so obstojale komisije, od prvotnih 60 zmanjšalo v letu 1979 na 35, v letu 1982 pa na vsega 19 občin. Zmanjševala pa se je tudi aktivnost komisij samih, saj je bilo po razpoložljivih podatkih v letu 1979 aktivnih samo 19 komisij, v letu 1982 pa le še 5 komisij. Komentar ni potreben!

Branko Žunec

Dopisujte
v Vestnik

OBRтна ZADRUGA 14. OKTOBER GORNJA RADGONA

Na sonce niso pozabili

Direktor obrtne zadruge 14. oktober v Gornji Radgoni tovariš Peter Fridau je zelo zadovoljen s poslovanjem zadruge v lanskem letu, saj je ustvarila 500 milijonov dinarjev prihodka, dohodek je znašal 35 milijonov, čisti dohodek pa 20 milijonov. Mišljeni so seveda novi dinarji. Takšen promet in akumulacijo je ustvarilo 139 aktivnih članov zadruge, sicer pa je v zadrugo včlanjenih 170 obrtnikov.

Zanimivo je, da prevladujejo obrtniki zunaj pomurskega območja.

Osnovna dejavnost članov Obrtne zadruge 14. oktober Gornja Radgona je gradbeništvo in z njim povezana zaključna obrtniška dela na objektih. V zadnjem času izvajajo v vse večjem obsegu tudi melioracije, krepitve in industrijska kooperacija.

Prav na tem področju so še velike možnosti, vendar jih je zaenkrat nemogoče uresničiti,

ker obrtniki nimajo primernih strojev. Odveč je ob tem poudarjati, da strojev ne morejo uvoziti in da jih tudi na domačem tržišču ni. Prav zato pa bo potrebno tesnejše sodelovanje z našimi delavci, ki se vračajo z dela v tujini, kajti le ti imajo pravico uvoziti stroje.

Svojčas smo obešali na veliki zvon vest, da člani obrtne zadruge izdelujejo naprave za izkoriščanje sončne energije.

Tudi na sejmu v Radgoni so se predstavili s temi izdelki. Zadržanje časa pa je bilo o tem manj besed. In kaj pravi na to Peter Fridau?

„Naši kooperanti ideje o proizvodnji naprav za izkoriščanje sončne energije niso opustili. Nasprotno! V tem času so razvili nove elemente in v drugi polovici leta bomo dali na trg nove izdelke. Zavedamo se velikih možnosti na področju izkoriščanja sončne energije. Prizadevamo si izdelati naprave, ki bodo kar se

da poceni, hkrati pa bodo dajale kar največ energije.“

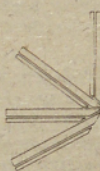
Beseda je nanesla tudi na inorebitne servisne dejavnosti zadruge. Kaže, da se zadruga s tem ne bo ukvarjala, torej ne bo imela lastnih obratovalnic, razen v primeru, če bo kaj takega potrebno za skupno proizvodnjo članov zadruge.

Po vsej verjetnosti pa tudi do take naložbe ne bo prišlo, vsaj kmalu ne, saj obrtniki člani zadruge med seboj dobro sodelujejo. Nesmotno bi bilo, ko bi imel vsak vse stroje, ki jih bolj poredkoma rabi pri svoji (na primer kovinski proizvodnji), ko pa ima nekdo v bližini tak stroj, ki ni povsem izkoriščen. Razvila se je tako imenovana menjava storitev, kar ni le gospodarsko smotno, ampak je tudi dokaz, da so obrtniki povezani in med seboj sodelujejo. Pri vsem tem pa ne gre prezreti tudi deleža zadruge.

Š. SOBOČAN

DESET TISOČAKOV, KUPLJENIH ZA POLOVICO MANJ

Za hranilno pismo Ljubljanske banke, ki ga danes kupite za vsega 4.768,50 dinarja, boste čez tri leta dobili 10.000,00 dinarjev. Več kot še enkrat toliko, oziroma natančno 5.231,50 dinarja več! In vse to so obresti. Seveda pa lahko izberete tudi drugače. Lahko se odločite za krajšo dobo varčevanja in manjšo obrestno mero. Lahko kupite hranilno pismo z manjšo ali večjo vrednostjo, saj so na voljo v zneskih za 5.000, 10.000, 50.000 in 100.000 dinarjev. Kombinacij je veliko. Nekaj pa velja za vse: hranilno pismo je dobra naložba denarja z zajamčeno visoko obrestno mero, in je tudi primerno darilo za vsako priložnost. V Ljubljanski banki vas pričakujemo!

Hranilno pismo Ljubljanske banke dokument, ki ima že danes svojo jutrišnjo vrednost

Poceni in hitra stanovanjska gradnja

V RADGONSKI STANOVANJSKI GRADNJI USPEŠNO IZPOLNJUJEJO NAČRT 1981—1985

V novem stanovanjskem naselju v Gornji Radgoni, na Tratah sta ponovno zrastle dva nova stanovanjska objekta. Prvi s 25 stanovanji bo vseljiv konec maja, lastniki 23 novih stanovanj v drugem pa bodo predvidoma prejeli ključne meseca avgusta. V obeh bo seveda največ stanovanj v lasti radgonskega združenega dela; 18 jih bo solidarnostnih, 7 pa bo v lasti zasebnikov. S tem pa bosta dograjeni tudi dve dobri tretjini od 150 stanovanj v občini, kolikor so jih načrtovali v okviru samoupravnega sporazuma o temeljnih plana občine za to srednjoročno obdobje pri občinski samoupravni interesni stanovanjski skupnosti. Kaže pa, da jih bodo uspeli zgraditi do konca prihodnjega leta še 44, tako da bodo načrti doseženi, in to po ugodni ceni, eni najnižjih v naši republiki.

OPTIMIZEM JE REALEN

Takole pravi o možnostih, da bi v občini zgradili načrtovano število stanovanj Ivo Holc, vodja za naložbe pri skupni strokovni službi svisov materialne proizvodnje občine Gornja Radgona: »S prvotnim planom smo celo načrtovali 250, to je 100 stanovanj več, vendar se je že po enem letu izkazalo, da je to nemogoče doseči in smo z rebalansom plana ostali pri številu 150. Z izgradnjo teh dveh blokov, na katerih so dela vse bližje sklepni fazi, nam bo do izpolnitve načrta primanjkovalo še 44 stanovanj. Zaenkrat tudi ni mogoče trditi, da jih bomo uspeli zgraditi, saj nam rezultati poslovanja povsod v združenem delu občine še niso znani. Vendarle pa predvidevamo da bo zbranih najmanj toliko sredstev kot lani, kar bi nam zadostovalo, da stanovanja zgradimo, zato menim, da je optimizem na mestu. Moram še dodati,

dasmo v tem obdobju gradili tudi druge, in sicer 28-stanovanjski stolpič v Radenjih. 14-stanovanjskega v Apačah, pridobili pa smo tudi 16 novih stanovanj v Gornji Radgoni.«

NIZKA CENA POSLEDICA PAMETNEGA RAVNANJA V PRETEKLIH LETIH

Radgonska stanovanjska skupnost se uspešno ravna tudi s sredstvi, čeprav jih je v zaostrenih gospodarskih razmerah manj kot pred leti, posebej še po novem zakonu o stanovanjskem gospodarstvu.

Ivo Holc: »Z zakonom iz leta 1981 se je spremenil seveda tudi način financiranja. Sredstev ne zagotavljajo več po starem sistemu, temveč

med najcenejšimi v republiki. Ko je bila v praksi v praksi še gradnja za trg, smo v to ceno vračunali tudi primerno komunalno opremljenost. Tako smo za predel Trate zgradili skupno zaklonišče in energetske objekt za ogrevanje kot tudi ostalo komunalno opremo, ki bo zadostovala do konca tega obdobja. Ta vlaganja so se izkazala za upravičena in tako je zaradi tega denimo končna prodajna cena kvadratnega metra stanovanja, ki bo vseljivo junija, okoli 28 tisoč, za drugega (prvotno sredstva niso bila zagotovljena v celoti) pa se bo ob vselitvi gibala med 31 in 32 tisoč dinarji.«

Tako gladko kot s samo gradnjo pa v radgonski občini ne gre s prehodom na

šna je bila recimo lani, da o letošnji ne govorimo... Zaradi tega je težko pričakovati, da bi prešli na ekonomske stanarine v krajšem obdobju.«

PRI NOVIH STANOVANJH VEČ SODELOVANJA PRIČAKOVALCEV

Vsi občani, kot kaže, še ne vedo, da novi zakon na področju stanovanjskega gospodarstva predvsem zavzuje združeno delo. To mora v skladu s svojimi možnostmi in potrebami zagotavljati stanovanja svojim delavcem. Zato tudi na občinski stanovanjski skupnosti ne premorejo podatkov, kakšne so potrebe po stanovanjih v občini. Goto-vo pa še vedno precejšnje, zato že nastajajo idejne zasnove za dolgoročno izgradnjo novih 200 stanovanj na Tratah. Zrastla bi naj na treh ploščadih (karejih), vsaka pa bi vsebovala okoli 70 stanovanj. Prva bi bila v precejšnji meri še »dolga« do tekočih stanovanjskih srednjeročnih načrtov v občini, kasneje pa bi zgradili okoli 25 stanovanj letno. Vendarle gre pri tem za bistveno: novo kakovost in vsebino.

Ivo Holc: »Z razpisom smo že pridobili idejne projekte nadaljnje zazidave na tem območju. Ti bodo v kratkem razgrnjeni v prostorih radgonske krajevske skupnosti, in zato pričakujemo, da se bodo združeno delo, krajevska skupnost in skratka vsi pričakovalci stanovanj vključili v razpravo s pripombami in predlogi. Tako si želimo zagotoviti sodelovanje vseh, ki so tako ali drugače povezani z načrtovanjem že takoj na začetku. Ustrezno organizirani bi tako vplivali tako na urbanistično in arhitektonsko plat, nenazadnje pa tudi na ceno; na vsebino in kakovost. Moram reči, da smo doslej delali po starem, načrtovali brez vseh teh subjektov, ki pa morajo imeti svoj vpliv in besedo tudi na področju stanovanjske gradnje.«

Treba pa je še dodati, da vse tri inačice idejnih zasnov vsebujejo precej več humanostnih in sosedskih elementov. Večjo povezanost in sodelovanje bodočih stanovalcev bi naj zagotovili skupne prihodne steze, skupne zunanje površine (ne le otroška igrišča), pa tudi skupni prostori za uresničevanje interesnih dejavnosti. Zanimiv poskus preraščanja vse večje odrujenosti stanovalcev v večjih stanovanjskih enotah, ki jo je po svoje povzročala tudi dosedanja gradnja s posameznimi rudi, kiso bili stanovanjske enote zase.

Vlado Paveo

BRALCI pišejo

Spoštovano uredništvo!

Dovolite, da se pridružim množici vaših simpatizerjev in izkoristim priliko, da vam čestitam za tako lep jubilej Vestnika in Radia M. Sobota.

Moj namen pa je še drug. Želim, da bi vaša in naša rubrika Bralci pišejo postala stalna praksa na straneh Vestnika. Vem, da se naša regija ubada z raznovrstnimi problemi in prav ta rubrika bi pripomogla k razrešitvi le-teh.

Motiv za to razmišljanje sem dobil pri »opazovanju« dvobojev med vašim novinarjem Dušanom Loparnikom in direktorjem ljutomerskega hotela, ki pa se je (vsaj zaenkrat) končal klavirno z matom v obliki nizkega udarca. Mislim, da razno podtikovanje v zvezi z bratstvom in enotnostjo na eni strani ni bilo pošteno. Direktor hotela se je spril na vašega novinarja (ali dopisnika, kot ga imenuje) kot na popolnega nevedneža, ki je v času svojega šolanja prepičal celotno zgodovino NOB in povojno graditev naše skupnosti, ga vlačil za ušesa češ: »otrok — si boš že enkrat zapomnil!«, da bi na drugi strani dvignil v blišč in na najvišjo stopnjo turistične ponudbe v Ljutomeru in daleč naokoli svojo hišo. To je podkrepil z brezhnebnimi in marljivim delom večno nasmejanega strežnega osebjaja in z velikimi »golo — gala prireditvami« v okvirih zmernih cen, kot jih

imenuje (pri tem je dišalo po tistem, da kdor nima več pod palcem, naj v hotel ne sili). Pri vsem tem pa je pozabil, da je prav z »golo prireditvijo« dal negativni pečat ljutomerskim kulturnim dogajanjem v času kulturnih prireditev v okviru slovenskega kulturnega praznika, ki pa ni bil samo 8. februarja. Povedati je potrebno, da so bili plakati (kot v posmeh) v srbohrvatskem jeziku. S tem ne želim povedati, da je smrtni greh razkazovanje golih prsi, res pa je tudi to, da je vsaka stvar pravišnja na svojem mestu in ob svojem času.

Tovariš direktor hotela, kje pa so »velike gole ali gala prireditve« v počitniških mesecih, ko obiskovalci zaspijo na razgreti terasi hotela ob toplim pivu in osamljenem natakakartju?

Veliko bo še potrebno spravi v tej »oštarji«. Za začeti predlagam, da nekdo od vodilnih (natakartji tega ne smejo) odstrani kičast okras na umetniški sliki priznanega avtorja — mislim na vpadljiv lepak, na katerem piše, kdaj je dovoljeno in kdaj prepovedano kartanje. Sicer pa naj bi bila vsaka kritika dobrodošla. Opaziti je, da se delno stvari obračajo na bolje (mogoče prav zaradi kritike).

Naj mi pridni delavci hotela tega ne zamerijo — ostali lahko.

Dušan Kovač

Dnevu žena ob rob

Vsako leto se spomnimo žena, mater, sošolk, prijateljic in če ne drugo, jim podarimo vsaj cvet kakršne koli vrste rož, zato je tem bolj žalostno, da tudi ob tem dnevu prodajalci cvetja ne morejo iz svoje koše in če je le mogoče podtaknejo v šopek tudi take cvetove, ki ne spadajo drugam, kot v smetnjak.

In če to cvetje kupujejo otroci, ki sami ne izbirajo cvetov in slepo zaupajo prodajalcem, so ti še toliko bolj razočarani, saj tudi otrok ve, da s pomečkanim in uvelim cvetjem bo nikoli razveselil. Ne morem se upreti dnevu, ki me je prežehl ob pogledu na sina, ki je prinesel domov šopek za sošolke — 30 cvetov in od teh je bilo 7 dobesečno zmečkanih in uvelih, zato sem se odločila, da napišem to pismo in želim, da ga objavite.

Mogoče bo katera od prodajalk ob letu pomislila na to, da sama tako kot druge žene ne bi bila vesela takega šopka.

Elizabeta Zadravec, Beltinci

Za drvarnice v naselju PIONIR se mora plačevati stanarina, ne najemnina

Na vprašanja nekaterih občanov naselja Pionir oziroma Ulice XIV. divizije v Murski Soboti glede določila plačila najemnine za drvarnice SSS občine Murska Sobota, katere so bile zgrajene komaj v letu 1983 za potrebe stanovalcev tega naselja, smatram, da je novinarka članka Brigita Bavčar z objavo »Zakaj zadnji opomin?« prispevala k pravilnemu postopku izračuna stanarine za drvarnice, kar bo pripomoglo k realni in pravični ceni.

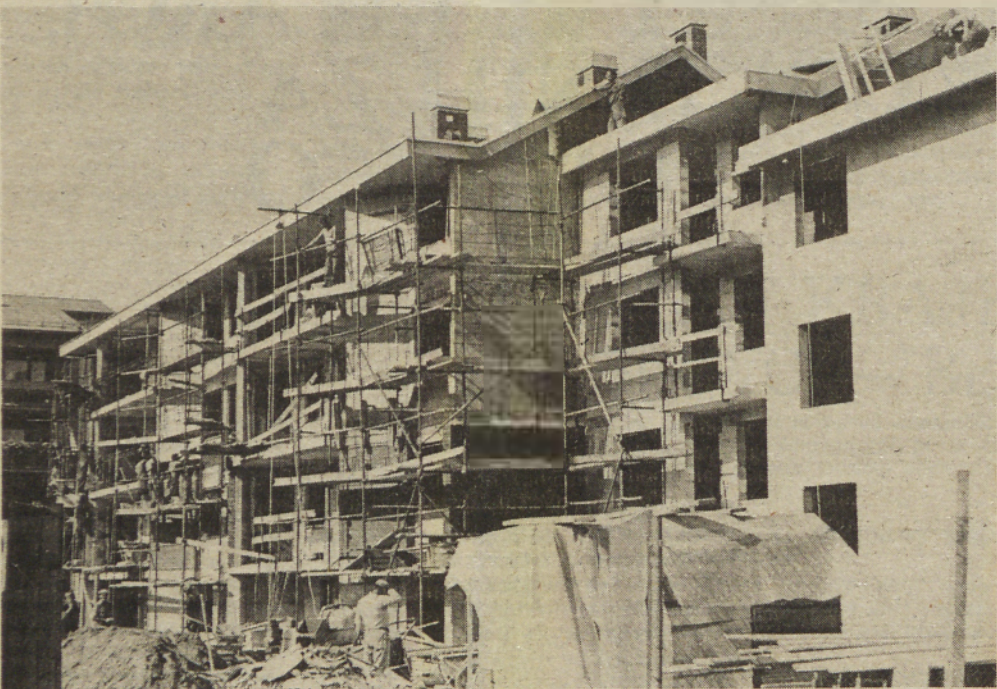
Stanarino za drvarnice bodo stanovalci morali vse-kakor plačevati, ne pa najemnino. In to kot sestavni del stanovanja, ki se mora izra-

čunati tako, da se le 75 odstotkov površine pribije k skupni površini celotnega stanovanja (drvarnice so na dvorišču, zato samo 75 odstotkov). Ta površina se pomnoži s skupnim številom točk, ki smo jih dobili ob splošni ocenitvi stanovanj. Stanarina za drvarnico bo veliko nižja, kot pa najemnina.

Najemnina se določa le za poslovne prostore, nikakor pa ne za drvarnice, ki so torej sestavni del stanovanja in bi morale biti zgrajene že ob gradnji stanovanj, ker so hišice brez centralnih naprav za ogrevanje.

Del stanarine za drvarnice pa se bo stekal v sklad za vzdrževanje in se koristil, ko bo seveda to potrebno, nikakor pa se ta sredstva ne bi smela uporabiti za druge namene.

Franček Drvarič

Tako je med gradnjo na Tratah.

IZOSTRITI ODNOS DO ALKOHOLIZMA

Informacija o vlogi in nalogah zveze komunistov v boju proti alkoholizmu, ki so jo obravnavali na skupni seji koordinacijskega odbora za boj proti alkoholizmu in drugim zasvojenostim pri OK SZDL in aktivna komunistov-delavcev neposrednih proizvajalcev pri OK ZKS v Murski Soboti, ni pravzaprav nič novega. Omenjeno informacijo so namreč sprejeli že skoraj pred dvema letoma in pol, vendar ji vse doslej niso namenili ustrezne pozornosti. Ker pa je alkoholizem pri nas vedno več — v Sloveniji računajo, da jih je zdaj najmanj sto tisoč

— ob njih pa trpijo povprečno še trije ljudje, je razumljiva skrb za to problematiko. V boju proti alkoholizmu pa čakajo nadvse pomembne naloge tudi ZK kot vodilno idejnopolično silo. Pri tem ne moremo mimo številnih pozitivnih rezultatov na tem področju, ki se kažejo predvsem v tem, da je odnos do alkoholizma kot sorazmerno razširjenega negativnega družbenega pojavnosti bolj kritičen. Tudi za alkoholizem velja, da ga je bolje preprečevati kot zdraviti, zato postavljajo v ospredje preventivno vlogo. V tem smislu morajo

tudi komunisti v soboški občini delovati v okoljih, kjer ljudje živijo in delajo, predvsem pa v osnovnih organizacijah ZK, zveze sindikatov in zveze socialistične mladine.

Prav komunisti v sindikatih pa morajo skupno z ostalimi odgovornimi dejavniki najbolj izostriti odnos do pretiranega popivanja in alkoholizma kot bolezn, zlasti med delovnim časom. Ob raznih nesrečah in odsotnostih z dela, ki so posledica vinjenosti delavcev, bi morali širše analizirati vzroke pitja in sprejeti

ustrezne ukrepe. Ker bo letoš-njega maja v Zagrebu jugoslovanska problemska konferenca o pojavu alkoholizma v družbi, je dogovorjeno, da bodo v soboški občini prav tako pripravili podobno problemsko konferenco v okviru SZDL v drugi polovici aprila. Da bi pospešili aktivnosti na tem področju, je dogovorjeno, da morajo vse OO ZK v soboški občini obravnavati problematiko alkoholizma v svojem okolju in sprejeti konkretne akcije trajnejšega značaja. Seveda pa se morajo na terenu povezati z ostalimi družbeno-

političnimi organizacijami, interesnimi skupnostmi, društvenimi organizacijami in društvi, da bi dejansko načrtovali usklajeno aktivnost. Ravno koordinacijski odbor za boj proti alkoholizmu in drugim zasvojenostim pri OK SZDL, ki že nekaj časa zares uspešno deluje, pa bo ustrezen organ za dogovarjanje in nadaljnje spodbujanje uresničevanja programov za preprečevanje in zdravljenje alkoholizma.

Milan Jerše

Ljubečna Celje
hlevit
Ilak za hleve
(063) 25-800

STOLP SE JE PODRL — GOMILA ŠE STOJI

Zamikalo nas je, da bi se povzpeli na stolp na Gomili in se razgledali po Pomurju in Podravju, če morda odkod le prihaja težko pričakovana pomlad. Toda od stolpa je ostala le razvalina. Kaj se je zgodilo? Kdo ga je podrl?

ZEMLJA SE JE STRESLA

Povprašali smo Anico Kranjčev in njeno staro mamo.

»Oh, nikar ne sprašuj! Mislim sem, da je potres. Sredi belega dne, ob 11. uri, se je stolp zrušil. Sreča, velika sreča je, da nisem bila v bližini, saj bi sicer tramovi padli name in me ubili,« je še zdaj preplašena pripovedovala mama Frančiška. Vnučinja pa je stekla kar v sobo. Kot, da bi se bala, da se bo vsak hip podrl še to, kar je ostalo.

OBIŠČITE FRANČKA

Frančiška nas je napotila k tajniku turističnega društva Gomila k Frančku Holcu.

Imeli smo srečo, saj smo ga našli doma. To vam je možak od sile! Sedemdeset let ima, je aktiven v turističnem društvu, piše romane, pesmi, goji sadike, pa dober kletar je.

»Zelo hudo nam je vsem, ker se je stolp sesul. Ne, ni bil potres, ampak ga je podrl močan veter. Velika škoda.«

KDAJ ŽELEZEN STOLP?

Na to vprašanje Franček ni mogel odgovoriti. Ima pa velik »trošt«, da bodo turistični delavci tega kraja še naprej tako aktivni in bodo nekako izposlovali denar za jekleno konstrukcijo. Podpora za to je tudi na Elektru Maribor, ki naj bi ga tudi postavilo. Gomile si pač ni moč predstavljati brez razglednega stolpa.

Saj, če ga ne bo, potem bodo kraji tega območja šli v pozabo. Ljudje Gomile in bližnjih vasi pa si želijo gostov.

JUBILEJI

FRANČEK HOLC — SEDEMDESETLETNIK

Poskušali vam bomo predstaviti enega izmed prizadevnih občanov, ki si je nadel osmi križ. Franček Holc, ki je končal dvoletno kmetijsko-vinarsko šolo, se ukvarja s kmetijstvom, vinogradništvom in sadjarstvom. Poleg tega ima še drevesnico in trsnico, ukvarja pa se še s kletarstvom. Za svojo dejavnost v kmetijstvu in drevesničarstvu je prejel številna družbena priznanja, med njimi leta 1947 pismeno pohvalo za sto odstotno izpolnjenost obvez. Holc pa ni samo dober kmetovalec, ampak je tudi aktiven v raznih društvih na Gomili, ki leži na tromeji občin Ljutomer, Ptuj in Radgona. Aktiven je predvsem v turističnem društvu, ki deluje na Gomili že od leta 1946 in katerega ustanovni član je bil. Sodeloval je pri izgradnji razglednega stolpa, ki ga je pred časom veter podrl.

Tudi za aktivnost na turističnem področju je prejel osem priznanj, najvišje leta 1980 od Turistične zveze Jugoslavije.

Razen teh je prejel še številna druga družbena priznanja.

Najvišje je medalja dela s srebrnim vencem, ki ga je prejel

ZAENKRAT IZ LESA

Na Gomili bodo kmalu naredili »inventuro« nad uporabnim lesom od podrtega stolpa in rezervnim lesom. Ker železnega stolpa ne bodo tako kmalu postavili, bodo za zdaj naredili 12 metrov visok lesen stolp v obliki četverkotnika. Podrti stolp ima tloris peterokotnika. Franček Holc je prepričan, da bodo ljudje spet poprijeli tako kot so že mnogokrat prej. Tam namreč žive občani, ki se ne ženejo le zase, ampak tudi za skupne interese.

DOLGA KRONIKA

Tale Holčev Franček ni kar tako. Nobeno vprašanje ga ni zmedlo; vse je imel takoj »črno na belem«, na primer 7 strani obsegajočo kroniko turističnega društva. Iz nje povzemamo, da so na Gomili prvi razgledni stolp zgradili 1946. leta in ga z več strani privežali, vendar so zlikovci žice ukradli, potem pa je veter hitro opravil svoje. Leta 1951 so začeli graditi nov stolp...

FRANČEK ZALOŽI DENAR

Društvena blagajna je bila velikokrat prazna. Povsem se je izpraznila, ko so gradili

drugi stolp. Lesso sicer občani dali brezplačno, tesarske mojstre pa je bilo treba vsako soboto izplačati. Franček Holc je zastavil precej svojega denarja, samo da je delo nemoteno potekalo. Otvoritev drugega razglednega stolpa je

FRANČKOVI VERZI

Prelepa Gomila slovenskogoriška, ti nudiš razgled nam krasan, si ob vsaki pomladi cvetoča čez hrib in čez ravan.

bila 14. septembra 1952. leta. Varen je bil do 1974. leta...

NA LASTNO ODGOVORNOST

Drugi stolp na Gomili je torej načeljenal zob časa. Ni pomagalo »generalno popravo«, ne impregnacija s fenolom... 10. februarja letos pa se je zemlja pod lesenimi bruni stresla... Stolp se je torej podrl. Ko bi ne bilo takega vetra, bi morda še nekaj časa stal in kak junak bi tvegat in se (na skrivaj) povzpel nanj na lastno odgovornost... Morda je pa le boljše, da je stolp »umrl« tako kot je, se vsaj ni zgodila nesreča, kjer bi bil udeležen kak človek.

POLETI JE VELIKO LJUDI

Kranjčeva Anica nam je povedala (pač tedaj, dokler je

bila še zunaj), da so na to turistično točko prihajali številni izletniki, se razgledovali po pokrajini, kramljali z domačini... Tu so nekoč tudi točili pijačo, sicer pa je 1952. leta prišla na otvoritev stolpa celo predstavica turistične zveze

Slovenije Anica Podbršakova in prinesla dotacijo — 10 tisoč dinarjev. Pred dvaintridesetimi leti je bil to lep kupček denarja.

RAZOČARANJE?

Niti ne! Na stolp na Gomili se sicer nismo povzpeli, smo pa videli, da pomlad ni več daleč... Z njo ne bo vzniklo le novo življenje, ampak tudi pripravljenost občanov iz

Tole pa je Franček Holc iz zaselka Gornji Oblaki. Možno je pomagal pri gradnji dveh stolpov. Upa, da bo kmalu na Gomili stal začasen stolp, kdaj pozneje pa tudi kovinski. Foto: Š. S.

okolice Gomile, da začasno zgrade stolp iz ostankov in novega lesa. Gomila pač brez stolpa ne more biti, mi pa ne brez Gomile, zato se bomo v ta svet tišine še vrnili.

Š. SOBOČAN

Anica Kranjčeva in njena stara mama Frančiška Kranjčeva sta nam pokazali podrti razgledni stolp. Sta zelo srečni, ker nobena ni usodnega dne hodila ob stolpu, sicer... Foto: Š. S.

TOZD TURIZEM IN GOSTINSTVO »ZVEZDA« M. SOBOTA

NOVI PRIJEMI

TOZD Zvezda Murska Sobota je sklenil lansko poslovno leto dokaj dobro, saj je (v primerjavi z letom prej) celotni prihodek višji za 35,8 odstotka, dohodek je višji za 32,3 odstotka, čisti dohodek pa za 28,9 odstotka. Vsi ti odstotki so višji, kot pa so si jih zastavili z letnim planom.

In kako so to dosegli? Turistični promet so uspeli povečati za 21 odstotkov, predvsem na račun domačih gostov, ki jih je bilo za 28 odstotkov več, medtem ko je bilo lani tujih gostov (nočitev) manj. V minulem letu je bila izkoriščenost postelj 42,9-odstotna, leto prej pa manjša.

Finančna realizacija v gostinstvu je bila večja za 45 odstotkov. K temu so doprinesle v pretežni meri višje prodajne cene, saj sicer takega odstotka ne bi dosegli, kajti prodaja pijače v gostinski dejavnosti, ki naviše največ cvenka, je bila za 6,4 odstotka manjša, v trgovski dejavnosti (skladišče pijače) pa so prodali za 14,7 odstotkov manj.

V Zvezdinih obratih je bilo lani v poprečju zaposlenih 174 delavcev, katerih poprečni osební dohodek je znašal 15.534 dinarjev.

Kako pa letos? Na višje cene ni moč računati, zato pa so se toliko bolj podvzimali. Na glavno turistično sezono so se oziroma se še bodo dobro pripravili. Tako naj bi že v tem mesecu uredili prodajno mesto v slaščičarni in kuhinjo na tržnici. Pred hotelom Zvezda bodo asfaltirali »letni vrt«, da bodo potem nata-

karji lahko pijače tudi vozili z vozički in bo postrežba hitrejša. V Beltincih, kjer je penzion Zvezde, bodo razširili kuhinjo, zamenjali pa bodo tudi opremo v prenočitvenih zmožljivostih: v Beltincih, Čardi in na Hodošu. Predvidena je tudi razširitev kava-bara, v Martjancih pa bodo razširili prostore restavracije. V murskosoboškem gradu se obeta specializirana restavracija, na tržnici v Murski Soboti pa nameravajo postaviti poseben kiosk s »hitro ponudbo«. Na Lendavski cesti v Murski Soboti bo Zvezda zgradila nov objekt, kjer bodo specializirana restavracija, slaščičarna, skladišče, diskontna prodajalna in še kaj.

V bližnji turistični sezoni Zvezda tudi načrtuje dneve posebnih pojedini: ribje, madžarske, lovske, kmečke... Prav gotovo ne bo manjkalo tudi gostov, ko se bodo predstavili kuharji iz raznih krajev Jugoslavije. Letos bodo v svojo ponudbo močnejše vključili tudi domaćijo v KRPLIVNIKU. V tem letu tudi ne bodo prekinili tradicije: množične zabavne prireditve v času folklornega festivala v Beltincih.

Š. SOBOČAN

Prijetno je ob kotliču z hogračem.

ABC POMURKA KZ LENDAVAL
TZO TURNIŠČE

Po sklepu združnega sveta z dne 23. 2. 1984

objavlja prodajo

tovarnega avtomobila znamke CSEPEL z nosilnostjo 6.000 kg, leto izdelave 1979, po izključni ceni 250.000 din.

Javna dražba bo 26. 3. 1984 ob 12. uri na dvorišču kmetijske zadruge v Turnišču. Dodatne informacije lahko dobite po telefonu 70-202.

Dražba

Pri Temeljnem sodišču v Murski Soboti bo v sredo, dne 28. 4. 1984 v sobi št. 14 s pričetkom ob 8. uri prodaja stanovanjske hiše pod h. št. 179 v Dokležovju, dosedaj last Zorjane in Stefana Nemec, vse to vl. št. 567 k. o. Dokležovje s parc. št. 775/6 v izmeri 9.81 a. Izključna cena je 2.138.033,00 din, kupci pa morajo pred pričetkom dražbe položiti varščino v višini 10 % izključne cene, ta varščina pa se pozneje vstřeje v kupnino, neuspelimi kupcem pa vrne. Podrobnejši prodajni pogoji so na oglasni deski sodišča.

**PROIZVODNO
GRADBENO PODJETJE
p. o.
LJUTOMER,
Ormoška c. 3**

objavlja

JAVNO LICITACIJO
ZA PRODAJO BAGRA „RA-
DOJE DAKIČ“ A 350 Z IZ-
KLICNO CENO 80.000,00 di-
narjev.

Licitacija bo dne 28. 3. 1984 v upravnih prostorih delovne organizacije, na Ormoški cesti 3. Ogled stroja je mogoč uro pred licitacijo.

Interesenti morajo pred licitacijo plačati 5 % varščine od izključne cene. Poleg izključne cene plača kupec tudi prometni davek.

DIMNIKARSKO PODJETJE, Župančičeva 4, KRANJ

vabi k sodelovanju za nedoločen čas nove sodelavce za opravljanje delovnih nalog in opravil

dimnikarja

Pogoji: poklicna šola, lahko začetnik, poskusna doba 2 meseca.

K sodelovanju vabi tudi mlade fante v uk za poklic ali priučitev

dimnikarja

Pogoji: končanih vsaj 6 razredov osnovne šole, starost do 24 let.

Delovna organizacija ima na razpolago samske sobe.

Kandidati naj pošljejo prijave z dokazili na Dimnikarsko podjetje Kranj, Župančičeva ul. 4, 64000 Kranj, kjer lahko dobijo tudi ostale informacije na telefon (064) 21456.

Kravja kislina

John Coomb, ki je že nekaj časa popolnoma plešast, je delal v hlevu na svoji farmi. Ko se je pripognil pod rep ene izmed svojih krav, se je ta povsem nepričakovano »podelala« na njegovo glavo. Nekaj dni pozneje so mu začeli rasti lasje. To si razlaga kot posledico delovanja kravjih prebavnih kislin. Velika odkritja se dogajajo nepredvidoma.

168 strani

Telefonska služba iz Kalifornije je poslala družini nekakega McCarthyja račun debel 186 strani v znesku 96.000 dolarjev. Z njihovega telefona se je telefoniralo skoraj vsako minuto v dežele Srednjega vzhoda, Evrope in Azije.

McCarthyjevi so protestirali in sedaj služba priznava, da je lahko nekdo koristil številko njihove kreditne kartice, ali pa so šaljivci pradedi v kompiuterski sistem in izvali kaos.

Stranke v vesolju

Za več kot 600.000 odvetnikov v ZDA se odpira novo področje delovanja — vesolje. Po mnenju pravnega svetovalca NASA-e Glazerja bi bilo dobro poslati v vesolje s posadko tudi odvetnika, ki bi bil v podporo posadki in posrednik v eventualnih sporih. No pravniki bodo poleteli v vesolje čez kakih sto let, ko bo človek koloniziral vesolje. Za zdaj bo dovolj, če bodo uspeli možne stranke v sporu vrniti na zemljo in jih postaviti pred tukajšnja sodišča.

ENKRAT MALO DRUGAČE
— Tinec, pravo sramoto ste si nakopali v Marikinih pasikah s tisto pustno veselico.

— Zakaj, saj pa je bilo vse v redu?

— Prav v tem je problem. Nobenega pretepa ni bilo. A znanega izzivalca Skrtovinjeka in njegovega sina ni bilo?

— Bila sta, pa se nismo odzvali na izzive, potem pa sta se na poti domov stepla med sabo. Mlademu so morali nuditi prvo pomoč kar na lilonkinem skednju...

ŽIVCIRANJE

— Jožica, tisti fant v zeleni vetrovki mi gre na živce.

— Zakaj, Katica, saj se zate sploh ne zmeni.

— Prav to me moti.

Japonci najbolj izobraženi

V zadnjem času se zbirajo najrazličnejši podatki in kazalci, ki so odraz razvitosti ali nerazvitosti (ekonomske, kulturne, itd.) in zgodovinskega razvoja.

Današnji Eskimi so višji za pet centimetrov od svojih prednikov. 92 odstotka Japoncev starejših od dvajset let govori vsaj en tuji jezik. V

Jugoslaviji je 90,1 odstotka pismenih prebivalcev. Sto odstotkov švicarskih gospodinjstev ima električni tok in tekočo vodo. V Braziliji proizvedejo na uro 120 ton kave. Prebivalci severnega teritorija Avstralije popijejo največ piva na svetu — na prebivalca pride 236 litrov piva letno. Zaradi električne

razsvetljave. Amerikanci spijo v povprečju eno uro in pol manj. V Sovjetski zvezi pride en zdravnik na 307 prebivalcev. Na tisoč prebivalcev Monaka pride 965 telefonov. V Jugoslaviji imamo 230.405 registriranih nogometašev. Na Islandu je pismenost stoo odstotna.

KAKO SO ROPALI BOGASTVO AFRIKE

OBLAST CIVILIZIRANIH BARBAROV

(1)

Se do leta 1876 so imele evropske države v posesti vsega skupaj komaj desetino afriškega ozemlja. V naslednjih 25 letih pa so prodrle trume kolonialistov prav do osrčja ogromnega kontinenta in si razdelile njegovo bogastvo.

Meščanska zgodovina in tisk sta osvajanje Afrike obravnavala kot navaden proces »spreobračanja divjakov« k civilizaciji. V resnici sta osvajanje spremljali prevara in nasilje in za »civilizatorji« so ostajale požgane vasi. Iztrebili so cela plemena, druga so pregnali iz njihovih domov v kraje, kjer ni bilo življenjskih pogojev in jih tako obsodili na počasno smrt. Dolga leta so iz Afrike izvažali sužnje — kasneje pa so postali Afričani sužnji na svoji lastni zemlji.

NAJPREJ BOGATA KOTLINA KONGA

Henry Morton Stanley (1841—1904) je veljal za enega najslavnejših mož, ki so prepotovali Afriko. Leta 1871 je po naročilu nekega ameriškega časopisa krenil na pot v afriški pragozd, da bi poiskal Davida Livingstona, o katerem že nekaj časa ni bilo nobenega glasu. Stanley je Livingstona našel in ta podvig ga je naredil slavnega. Potem ko je več let preživel v Afriki in je raziskal kotlino Konga, polno neslutene bogastva, je prišel ta podjetni mož na misel, da se bo ponudil za vodiča tistim, ki bi mu bili pripravljeni za to dobro plačati.

Leta 1876 je v Bruslju zasedala mednarodna geografska konferenca, na katero so bili povabljeni vsi najvidnejši popotniki okrog sveta in raziskovalci. Na tej konferenci je bilo na

predlog belgijskega kralja Leopolda II. ustanovljeno »Mednarodno afriško združenje«. Kmalu zatem je nastal tudi belgijski nacionalni komite te organizacije. Kralj Leopold II. je na čelu skupine belgijskih finančnikov izjavil, da so pripravljeni služiti znanosti in civilizaciji. V resnici so se pripravljali položiti roko na veliko »nikomur pripadajočo« deželo v osrednji Afriki. In kdo drug naj bi bil bolj pripraven za to, da pomaga pri uresničevanju tega načrta kot Stanley?

Stvar je stekla in februarja 1879 se je Stanley z ladjo »Alboin« odpravil na pot. V tistem času v Kongu ni bilo niti večjih mest niti natančnih meja. Številna plemena so živela v medsebojnem sovraštvu. Stanleya so pooblastili, da v imenu takorekovanega mednarodnega združenja sklepa s plemenskimi poglavarji pogodbe. Na nekem griču blizu Jellalinih slapov, kakih 400 km daleč od ustja Konga po reki navzgor je zgradil postajo Vivi, prvo belgijsko oporišče. To je postalo dobro oboroženo in utrjeno naselje, ki je bilo s široko cesto povezano z reko. Za ta kosček zemlje, ki naj bi služil kot odskočna deska za podjarmljenje kongoških ljudstev, so dali tamkajšnjemu plemenskemu poglavarju blaga v vrednosti 32 funtov in tri funte mesečne rente. Razen tega je bil radodarni belgijski kralj pripravljen dati svo-

jim novim prijateljem še žganja, zrcal, steklenih biservov in celo nekaj starih pušk.

»ZAVEZNIKI BELEGA KRALJA«

Če se je kak plemenski prvak med pogajanjem spomnil, da bi mogel darovalec imeti tudi skrite namene, je dobil takle odgovor: »Motiš se. Naš kralj je bogat in ne potrebuje dobička«. Potem je privlekel tujec iz žepa pogodbo o prijateljstvu, varstvu in — o pravicah družbe, da pleni bogastvo dežele. Po nepisanih plemenskih zakonih poglavar sicer ni imel pravice podpisati pogodb, ki bi škodovala njegovim rojakom. Toda, saj mu niti na misel ni prišlo, da bo s križem, ki ga bo stavil na kraju pobodbe, naredil tudi križ čez svobodo in neodvisnost svojega ljudstva.

V nekaj letih so Stanley in njegovi ljudje prodrli v najoddaljenejšo kote dežele in sklenili približno 450 pogodb. Na strateško važnih točkah so zgradili oporišča. Tako so nastala mesta, kot je Isangila, Leopoldville, Coquilhatville, Stanleyville in druga. Te med seboj izolirane postaje pa se niso kolonialistom zagotavljale oblasti v deželi. Zato je Stanley povišal plemenske poglavarje v »zaveznike belega kralja«, jih bogato obdaril in jim dal podpisati nove pogodbe, ki so tisočim Kongožanom nalagale obveznost graditi ceste. Te ceste naj bi povezale posamezna oporišča.

(Dalje prihodnjič)

PO DVANAJSTIH LETIH

virus, bacil ali kakšen drug prenašalec in povzročitelj bolezni smrtno nevaren. Če bi živel tako kot drugi, bi hitro podlegel kateri od bolezni.

David je najstarejši preživeli bolnik s tovrstno boleznijo, ki jo medicinci označujejo s kratico SCID. V ZDA se vsako leto rodi 60 do 100 novorojenčkov s takšnim obolenjem in večina umre še pred drugim letom starosti. V njihovem organizmu pride za-

radi genetske okvare do odsotnosti belih krvničk, tako imenovanih T— krvničk, ki predstavljajo »borce« proti virusom in drugim bolezenskim povzročiteljem. Nastajajo v kostnem mozgu in dozoriijo v priželju.

Davidu so pred štirimi meseci operirali in mu vsadili del zdravega kostnega mozga. Operacija je bila zelo zahtevna, saj mora biti to tkivo sprejemniku bolj sorodno kot so, denimo, krvne skupine pri transfuziji. Davidu je dala svoj kostni mozeg njegova

Če verjamete ali ne, ta dva prašiča, ki ju človek drži v naročju, sta živa prašiča in nikakršni lutki. To sta »gottingerška« miniaturna prašiča, najmanjša na svetu. Odraslega prašiča iz Gottingerja lahko daste na dlan, saj je zanj na njej dovolj prostora. Kot smo zvedeli iz neuradnih krogov, na farmi v Nemščaku niso ravno zainteresirani za to pasmo prašičev, če bi gojili prašiče takšne pasme. Pravijo pa, da so za uvoz te pasme zainteresirane zvezne blagovne rezerve, saj porabijo baje ti prašiči zelo malo koruze.

V nedeljo, 25. marca ob dveh zjutraj bomo kazalce na naših urah pomaknili za eno uro naprej. Vendar naj poudarimo, da dekline na fotografiji s tem premikanjem nima prav nobene zveze.

Najdražje mesto

New York, Stockholm in Tokio so najdražja turistična in poslovna mesta v svetu. Britanski turistični urad je namreč ugotovil, da je London po dragini na devetem mestu za Toronom, Sydneyem, Zürichom, Københavnom in Brusljem.

V lanskoletni podobni raziskavi je zmagal New York, sledila pa sta mu Toronto in Tokio. Kot so ugotovili, sta v Tokiu najdražja prevoz in zabava, v New Yorku pa storitve, denimo striženje in kemijsko čiščenje, stanarina in prehrana. V Londonu je najcenejši prevoz.

TA LJUBA PARKIRIŠČA

— Včeraj je bila sobota. Se res nisi poročil?

— Ni šlo. Na parkirišču je bila taka gneča. Saj sam veš, kako je pred matičnim uradom ob takih dnevih. Pa kdaj drugič

NA SODIŠČU

— Obtoženi, zakaj ste po vltomu v zlatarno ukradli samo denar?

— Tovariš sodnik, tako vprašanje mi je postavila tudi žena malo pred prihodom miličnikov...

POJASNILO

— Fantek, kako bi najhitreje prišel do bolnišnice?

— Enostavno: še enkrat mi povejte FANTEK...

sestrica, vendar so morali s posebnimi postopki vsadek še obdelati, da ga je Davidov organizem sprejel.

Operacija je toliko uspela, da so Davida lahko prvokrat v življenju spustili iz plastičnega šotora. Nekaj težav se je sicer pojavilo, vendar zdravniki upajo, da se ne bodo razvile usodne zapletenosti. K otroku lahko prihajajo zdravniki, kar jim omogoča lažji nadzor in nadaljnje zdravljenje, obiskujeta pa ga tudi starša, ki morata pri srečanjih nositi kirurške rokavice. Tudi tako je za otroka in njegove roditelje letošnje leto prelomno.

Zadnje krvne analize kažejo, da bo ves postopek zdravljenja bržčas uspešen. Imunolog William Shaerer domneva, da se vzpostavlja samozaščitni sistem. »V mesecu dni bomo že zanesljivo vedeli«, pravi ta strokovnjak.

Nedvomno bo Davidov primer prišel v medicinske anale, saj odpira nove možnosti za preživetje vseh tistih nesrečnih otrok, ki so bili zdaj zapisani smrti.

POLAGANJE PARKETA

Parquetna tla so primerna za vse stanovanjske prostore, kjer se podnevi zadržujemo, razen tega pa še za spalnice in otroške sobe, predsobe in veže. Material je masiven ali pa tudi v plasteh zlepljen trd les evropskega ali prekomorskega porekla. Najvažnejše trgovske oblike so:

Parquet iz deščic ali masivni parquet: kratke deščice so dolge 25 centimetrov in več. Njih dolžina se po razredih stopnjuje, vsak razred za 5 centimetrov, in sicer tja do 55 centimetrov. Dolge deščice so dolge od 60 centimetrov naprej. Parquetne deščice polagamo kot ladijski pod (vzporedno z izmeničnimi spahi) ali v vzorcu ribje kosti (cikcakasto); debelina desk je 22 milimetrov. Polagamo jih suho na gladka tla iz desk ali na estrih. Polaganje parketnih deščic je samo pogojno primerno za amaterje.

Mozaični parquet: navadno so to 15 krat 15 centimetrov velike plošče, sestavljene iz osem milimetrov debelih letvic trdega lesa. Polagamo praviloma po štiri take plošče skupaj z izmenično smerjo lesnih vlaken (mozaično). V pro-

daji so tudi že na gotovo polakirane plošče. Mozaični parket lepimo na estrih ali na gladka tla iz desk.

Izgotovljeni parket: na plast zlepljenih desk ali plošč so prilepljeni posamezni debeli pasovi furnirja. Plošče so različno velike.

naredi

SAM

Polagamo jih suho na gladka tla iz desk ali iz estriha. Parquetne deske lahko tako kot deske za ladijski pod prosto polagamo na tramove stropa. Pribijamo jih skozi zakroj, večinoma so tudi že lakirane. Dodatna obdelava površine torej odpade.

TEHNIKA POLAGANJA

Najbolje je, da pričnemo sredi prostora. Najprej določimo središčno prostora, ugotovimo točno sredino, nato pa potegnemo od tukaj črte navpične in vodoravne.

krži. Ob sredini prilepimo prve štiri parketne plošče. S posebnim lepilom (disperzijsko lepilo) nanašamo približno en kvadratni meter površine, lepilo še z lopatico razmažemo. Potem polagamo plošče drugo k drugi in jih trdno pritismo. Tako nadaljujemo do sten. Med ploščami in stenami pustimo razteznostno režo, široko približno 10 milimetrov. Napolnimo jo z mineralno volno in pokrijemo s talno levljavo.

Mozaični parket največkrat še pobrusimo (ročno je mučno, zato si izposodimo brusilni stroj) in v dveh do treh plasteh nanesemo na parket trajni lak, to je poseben prozorni lak za impregnacijo.

Parquetne deske pa polagamo tako kot deske ladijskega poda. Pričnemo torej pri eni od prečnih sten. Na tla iz desk pribijamo parketne deske tako, da se žebli ne vidijo. Da bi čim bolj udušili zvok korakov, lahko tla, preden začnemo polagati deske, pokrijemo z bituminirano valovito lepenco ali z bitumensko polsteno rogostnico. Te ni treba prilepiti. Parquet pa lahko položimo tudi na tekstilno talno oblogo, ki je bila že prej na tleh, če so pod njo deske. Stara tekstilna obloga bo delovala kot izolacijska plast med starimi in novimi tlemi, preprečevala bo prenašanje zvoka v spodnje prostore. Ne sme pa postati tekstilna talna obloga leglo moljev ali drugega mrčesa. Če so obloge volnene ali polstene, tega načina ne priporočamo. Obloge iz čiste sintetične niso problematične. Obloge iz mešanih vlaken pa moramo prepojit s strupom zoper mrčesa.

BREZ OPOZORILA

Mož in žena gresta po parku in vidita kako se dva ljubita. Pa reče ona njemu: — Daj zažvižgaj jima! — Ne bom. Mene tudi ni nihče opozoril ...

OBISKI

— Nikoli me ni obiskalo toliko ljudi kot takrat, ko sem bil v bolnici.

— Potem pa imaš dosti prijateljev.

— Vraga, saj niso hodili zaradi mene. Zvedeli so, da se okrog mene giblje prav simpatična medicinska sestra.

RESEN OČE

— Tonči, je tudi tvoj očka tako resen?

— Še bolj kot tvoj. Od srca se nasmej le enkrat na leto, takrat, ko si mamica kupi nov klobuk.

DROBNI NASVETI

Če škornje pravilno vzdržujete, bodo dolgo obdržali svojo obliko in lep videz. To boste dosegli tako, da stare volnene nogavice, ki ste jih predhodno napolnili s časopisnim papirjem, vložite v škornje vsakič, ko jih sezujete. Škornje je treba redno čistiti s kremo za čevlje, občasno pa jih namažite z vazelinom, ki bo usnje »nahrnilo«. Škornje, ki so mokri od dežja ali snega, najprej dobro posušite na zraku, daleč od ognja, in ko so popolnoma suhi, jih skrajšajte in namažite s kremo za čevlje.

Če se vam kolca, predlagamo, da to nevšečnost odpravite takole: žličko sladkorja z nekaj kapljicami kisa pogoltnite. Pa še drug nasvet: naredite telovadno vaj: dvigajte in spuščajte se na vrhu prstov, roke pa imejte iztegnjene pred telesom ter mirno dihaite. Po nekaj ponovitvah bo kolcanje prenehalo.

Britvice so drage, včasih h še ne moremo kupiti. Te h imamo, bodo trajale dlje, če jih po uporabi shranite v čistem alkoholu.

Kadilci imajo porumenele prste. To se da odpraviti! S kosčkom vate, namočenim v limonin sok, ki ste mu dodali nekaj kapljic sredstva za čiščenje sanitarij, zgrgnite rumene madeže na prstih in nato roke dobro izperite.

V »boju« z molji lahko uporabimo limonine lupine. Napolnimo jih v platnene vrečke, te pa položimo v omare — med garderobo. Dosegli bomo trojni učinek: varčnost, ker lupin ne bomo zavrgli, premagali bomo molje in končno — omare bodo prijetno dišale po limoni.

Da se na televizijskem ekranu ne bo nabiral prah, ga od časa do časa prebršite s krpo, namočeno v limonin sok.

Dežnike boste najbolje oprali v raztopini detergenta za čiščenje preprog.

Če ste na jerseyu pomotoma zalikali kako gubo ali rob, lahko to popravite tako, da nepotrební rob poškropite z lakom za lase in ga hitro polikate.

Apnenec se prav gotovo nabira v vašem pralnem stroju, zato enkrat mesečno v prazen pralni stroj vsujete pet žličk sode bikarbone in ga vključite.

Svinjsko meso za razliko od vseh drugih vrst mesa solimo šele, ko je že pečeno ali praženo, sicer bi bilo trdo in suho.

Glavobol lahko ozdravite s kozarcem zelo sladkane hladne vode.

Praprotni cvetlični lonček bo lepo uspeval, če jo enkrat na mesec zalijete s pivom.

Pa še nasvet za preizkus računalnika! Če le redko uporabljate žepni računalnik, morate redno znova preverjati, ali morda ne dela napak. To storite z enostavno računsko operacijo: vse številke od 1 do 9 (1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9) odtipkajte v računalnik in jih pomnožite z 9. Če računalnik deluje v redu, bo pokazal same enice.

SPREJEM PRI SOSEDO-VIH

— Mama, pri sosedovih sem gledal hokejsko tekmo.

— In kaj so rekli, ko si vstopil?

— Samo to nam še manjka!

ZMOTA

— Torej si se z ženo le pomiril.

— Od kot ti ta misel?

— Včeraj sem vaju videl kako sta na dvorišču cepala drva.

— Niso bila drva. Omara sva si hotela razdeliti, pa se je vse skupaj razsulo ...

RADIO MURSKA SOBOTA

5 najpopularnejših

Vsak petek od 16.00 do 16.30 na Radiu Murska Sobota.

Lestvica tega tedna:

1. **Shadow on the wall** — Mike Oldfield
2. **Stop that train** — General Saint in Clint Eastwood
3. **All night long** — Lionel Richie
4. **Say, say, say** — Paul McCartney in Michael Jackson
5. **Island in the stream** — Kenny Rogers in Dolly Parton

Nagrada — vstopnico za disco Nr. 1 v hotelu Diana prejmeta: Vida Kovačič Rakičan, Panonska 57, 69000 Murska Sobota, Andreja Bele, Stara ulica 1 69000 Murska Sobota

Naša nova predloga:

Radio Ga-Ga — Quen

My, oh, my — Slade

Vaše glasovnice — dopisnice pošljite na naslov Radio Murska Sobota, Titova 29/1 69000 Murska Sobota, s pripisom: za najpopularnejših pet.

recept za vas

Piščanec v foliji

Sestavine: 1 piščanec, 1 kislá kumarica, 1 korenček, 4 rezine prekajane slanine, 4 sardelice, sol, poper.

Priprava: Piščanca razrežemo na štiri dele, ga popramo in malo solimo. Očiščen korenček in kisló kumario zrežemo na štiri dele. Štiri nekoliko večje folije malo namažemo z oljem ali maslom. Na vsako folijo damo po en kos piščanca. Nanj položimo po en kos korenčka, kumare, rezino prekajane slanine in sardelico. Folije pazljivo zavijemo, zložimo v pomaščen pekač, prilijemo malo vode in damo v pregreto pečico. Pečemo približno 1 uro. V folijah damo tudi na mizo.

mal recept

Slane paličice

Sestavine: 30 dekagramov ostre moke, 10 dekagramov masla ali margarina, 1 dekagram kvasa, sol, 1 jajce, malo mleka, 1 kocka sladkorja, kumina.

Priprava: Kvas damo vlijati v malo mlačnega mleka, ki smo mu dodali 1 kocko sladkorja. Maslo ali margarino zdrobimo z moko, dodamo malo soli, pol rumenjaka in z vzhajanim kvasom zgnetemo. Pokrijemo in damo za približno pol ure počivat. Nato testo raztenimo v približno pol centimetra debel in deset centimetrov širok trak, ga namažemo z ostankom jajca, posipljemo s soljo, kumino in razrežemo na paličice. Paličice primemo na dveh koncih, jih zasučemo in tako zložimo v pekač. V pregreto pečico lepo rdeče spečemo. Bo šlo?

zdravnik za vas

ANGINA PEKTORIS

Diagnoza je splošno znana, vendar med bolniki, ki jih vznemirja, pogosto napačno razumevana. Nema lokrat bolnik zaskrbljen povpraša: »Imam jaz angino pektoris?« če začuti bolečino ali nelagodje v predelu srca. Na srečo pa vsaka bolečina, ki jo bolnik začuti v predelu srca, še ne pomeni, da ima angino pektoris, pogosto niti ne, da je z njegovim srcem sploh kaj narobe. Razumljivo, da je potrebno vse težave, ki se pojavljajo v predelu srca, skrbno obravnavati. Izkkušnje, natančno poslušanje bolnika, ko iznaša svoje težave, pravilno spraševanje, pregled, laboratorij in EKG običajno privedejo zdravnika do pravega vzroka bolečin. Seveda so včasih, vendar redko, potrebne še dodatne preiskave v višje specializiranih ustanovah.

Angina pektoris je posledica nezadostne oskrbe srčne mišice s kisikom. Vzrok je zožitev koronarnih arterij zaradi arteriosklerotičnih sprememb v njihovi steni. Ko je potreba po kisiku v srčni mišici večja, kot je možnost oskrbe, ta protestira v obliki bolečin. Bolnik se mora ustaviti ali zmanjšati napor, kar zmanjša potrebo po kisiku, zato bolečina popusti.

Bolniki opisujejo pravo angino pektoris kot tesnobo, stiskanje, pečenje, kot da ga »hoče nekaj raztrgati«, kar traja par sekund do deset minut. Bolečina je običajno povezana z znojenjem, bledico, oteženim diha-

njem, redkeje s smrtnim strahom. Pri nekaterih se pojavlja dnevno, pri drugih ena do dvakrat mesečno ali še redkeje. Najčesteje je povezana z neko provokacijo. Izzove jo napor — zelo pogosto jo bolnik prvič zazna na začetku poti, ko hiti v službo, ob razburjenju, pri naglem bitju srca ali dvigu krvnega pritiska, na mrazu, na poln želodec itd.

Največkrat pa pri bolečinah v predelu srca, ki privedejo bolnika k zdravniku, negre za pravo angino pektoris. Pregled pokaže, da je srčna mišica zdrava, tudi koronarke ne kažejo sprememb, ki bi pogojevale omejenje pretočne močje. Bolniki povedo, da se pri naporu celo bolje počutijo. Običajno gre za mlajše ljudi. Ker je ta pojav zelo pogost, se bomo nekoliko pomudili tudi pri njem.

Taki bolniki navajajo, da jih običajno v levem delu prsnega koša, na konici srca: pika, reže, stiska, zbada. Bolečine trajajo več ur, dni, včasih cel teden. Povezane so z vznemirjenjem, zaskrbljenostjo, strahom, stisko, nespečnostjo, znojenjem. Ko zdravnik bolnika pregleda in ugotovi, da je srce zdravo in to bolniku pove, morda celo naveže, da je vse skupaj živčna motnja, je bolnik nemalokrat začuden, včasih celo užaljen, najčesteje pa zdravniku ne verjame. Ker motnja ni življenjsko nevarna, tudi ne vemo, da bi povzročala kake posledice.

jo okolica podcenjuje. Zdravstveni delavci so do nje ravnodušni, bolnik pa trpi. Ta brezbržnost in nerazumevanje okolica mnogemu bolniku težave stopnjuje. Nihče mu na preprost način ne razloži mehanizma nastanka njegovih težav, sam jih ne razume, zato je vznemirljen. Hodi od zdravnika do zdravnika, ki ga pogosto zaradi preobremenjenosti z nejevoljo odpravljajo kot nevrotika. Težave običajno na koncu same po sebi izginejo ali pa jih odpravijo razna »čudežna« zdravila padarjev, lahko pa se po več deset letih nanje naveže organsko obolenje s pravo angino pektoris.

Tudi to so bolne osebe, ki jih je treba obravnavati s polno mero spoštovanje bolnikove osebnosti in odpravljati težave kot pri vsaki drugi organski bolezni. Ker pa imajo te težave drugačne mehanizme nastanka, kot pa prava angina pektoris, jih je potrebno tudi drugače zdraviti. Vsekakor nas naj bolečina v predelu srca napoti k zdravniku, ki bo s točno analizo bolečine in praviimi preiskavami postavil diagnozo vzroka ter pričel s praviim zdravljenjem. Ne segajmo po raznih zdravilih, ki so znancu ali sosedu pomagala, dokler ne najdemo pravega vzroka, da ne bomo izgubljali dragocenega časa.

dr. Lojze Stevanec
internist

Pogled skozi okno

V našem mestu je precej betona, asfalta, a zelena je še več. Proti koncu mesta je veliko polj. Če se malo popelješ tja, vidiš, kako kmetje jeseni pospravljajo prideleke, ves svoj trud. Vidiš, kako se lep sadje z drevja smešlja. Jutranja zora bo že odšla. Z dimnikov se vije dim. Tu pa tam stišim pisk vlaka. Na vrtovih je že vse pusto. Zdaj pa pridejo na vrsto spet čebula, česen, zimski solata in še drugo.

Vidi se na Kapelo. Zdi se mi, kot da vidim obiralec grozdja. Z njega bodo naredili mošt, potem pa nastane vino. Se malo dalje pa se vidi senca Pohorja. Za kak mesec dva bo spet zableščal v snegu in na njem se bodo vrstila razna tekmovanja.

Malo dalje od hiše se vidi pusta siva cesta. Na njej drvi avtomobili sem ter tja, za avtomobili pa grd črn dim. Ljudje drvi iz služb domov ob toplo peč. Zenske ob vsaki trgovini usmerijo svoj pogled v izložbe.

Narava že počasi prehaja v zimo. Zjutraj je megla, dan je bolj kratek in kmalu bodo tu prve snežinke. Ljudje kupujejo sadje in zelenjavo. Delajo razne kompote in druge stvari za ozimnico.

Potem me pokliče mama: „Marjan, kosilo!“ Joj, kako mi je bilo žal, da sem moral proč od tega prelepega razgleda.

Marjan Skedelj, 6. ž
OŠ E. Kardelj
M. Sobota

KOLINE

Pri nas zakolje prašiča dedek. Najprej ga ustrelj v glavo, potem pa ga zabode z nožem. Kri uporabimo za »močnik«. To je zelo dober zajtrk. Potem napravi babica pražena jetra, nato pa začne babica pripravljati vse za večerjo. Takrat je na mizi polno dobrega mesa in vina.

Valerija Kocbek
OŠ Spodnja Ščavnica

Pri glasbeni dejavnosti

Na šoli pridno dela glasbeni krožek. Vodi ga tovarišica učiteljica glasbe Janja Vrbanič. Sodeluje 12 učencev. Kot gost je prisostvovala Teja Štefanec, dijakinja srednje šole pedagoške usmeritve.

Iz glasbene šole so prinesli: ksilofon, metolofon in zvončke — Orffov instrumentarij. Zaigrali so pesem Janeza Bitenca — „Deček“. Naštudirali bodo še dve skladbi. Vse pa bodo posneli na magnetofonski trak.

Dopisniški krožek
OŠ Ivan Cankar Ljutomer

MOJA SESTRICA

Moji sestrici je ime Barbara. Je majhna in drobna. Stara je eno leto. Ker je zelo živahna, se z njo rada igram. Včasih tudi zunaj brčava žogo. Veselo mi prideče nasproti, ko grem iz šole. Zelo je vesela, ko smo vsi doma.

Petra Ferencak, 2. raz.
OŠ ODRANCI

MOJA KNJIGA

Imam knjigo, ki jo rada berem. Naslov je Trnjučica. Ko jo berem, zraven poslušam moj bratec, ki ima štiri leta. Ime mu je Darko. Nekega popoldneva mi je Darko rekel, da bo tudi on bral knjige in mogoče bo prebral več knjig kot jaz.

Tatjana Balažič, 3. b razred
OŠ Miško Kranjec Velika Polana

IZBRANA RISBA: »Kakšna škoda, da ni več pusta!« — Narisal Tomaž Horvat, 1. b OŠ Dokležovje

DOMOVINA...

„Nimam domovine, svoje domovine. Nimam domovine, v kateri bi živela, uživala, bila prosta, srečna. Nimam tega. Potujem. Zdaj živim tu, jutri bom tam. Danes sem v Jugoslaviji, jutri bom v Italiji, pojutrišnjem že kje drugje. Tako življenje mi ni več všeč. Ne želim več živeti tako, toda usoda je taka. Težko bom spremenila to, kar mi je usojeno. Nikjer se ne morem vživeti, kajti nikjer ni moje domovine. Rada bi živela kot normalni ljudje, kot delovni ljudje, rada bi hodila v službo. Toda kje? Kako?“

IME MI JE...

Skrivnostno sem težal v mamlinem trebuhu. Ata in mama sta potihoma želela, da bi bil fantek, vendar tega nista govorila na glas.

Izbrala sta ime za deklico. Bil sem presenečen, če deset dni sem imel, pa sem bil še vedno brez imena. Potem je mama napisala deset imen na deset listkov. Pomelala jih je in vrгла v mojo kolarico. Ata je izbral listek in na njem je pisalo IGOR.

Ime mi ni všeč, ker vedno grem gor, pa nikamor ne pridem. Pri delu in pri vsem sem počasen in mislim, da je to ravno zaradi mojega imena. Kako naj pridem gor?

Igor SPOLAR 3. razred
OŠ »JOŽE HEDŽET« ŠAFARSKO

BESEDA DVE O...

DOLENCI — Pred kratkim smo imeli športni dan. Jutro je bilo malo hladno, toda nas je gredo veselje do sank. Zbrali smo se na hribu pri sošolcu in sanke so že zdrvele navzdol. Eni pa so se smučali. Ker smo bili včasih nerodni, smo se smejali drug z drugega. Bilo je zares veselo. (Srečko Krajcar, 2. raz. OŠ Dolenji)

PUCONCI — Zbrali smo se v domu učencev v Murski Soboti. Bilo nas je okrog 40 mladih informatorjev, ki smo na kakršenkoli način povezani z informiranjem. Najprej nam je Jože Šabjan, urednik Vestnika, spregovoril o novinarskih zvrsteh. Med drugim je dejal tudi tole: „Pišite takrat, ko čutite, da morate nekaj napisati, ker takrat boste najbolje napisali.“ Naslednja tema pa je bila informiranje znotraj Zveze socialistične mladine Slovenije. Uvod je podala Alenka Ivančič, ki je med drugim omenila, da je vse manj tistih, ki bi bili pripravljeni informirati, čeprav tu ne gre za sposobnosti. Seznanili smo se tudi z informiranjem v krajevni skupnosti, šoli in organizacijah združenega dela. (Bernarda Pintarič, OŠ Pucanci)

GORNJI PETROVCI — V šoli smo imeli kulturni dan. Zmenili smo se, da bomo šli v Maribor gledat operno predstavo Ero. Kaj neki bo to, sem si mislil. Opera je imela tri dejanja. V prvem smo videli in slišali, kako je prišel Ero in se zaljubil v dekle; v drugem je prišel v mlin in se preoblekel v mlinarja in potem sta skupaj z Džulo odšla iz mline; v tretjem dejanju je dekletov oče spoznal Ero in dovolil hčeri, da se je poročila z njim. To je bil moj prvi obisk v operi in bilo mi je všeč. Predstavljal pa sem si čisto drugače. (Miran Bunderla, 6. raz. OŠ Gornji Petrovci)

LENDAVA — V Trimlinih pri Lendavi smo dolgo čakali, da bi začeli z gradnjo novega kulturnega doma. Imeli smo namreč le majhen gasilski dom, v katerem smo se morali preživeti, ko so bile kakšne prireditve. Potem pa je kot strela z jasnega prišla novica, da lahko začnemo z rušenjem starega in gradnjo novega doma. Na pomoč so priskočili skoraj vsi v vasi. Se posebej prizadevam pa je bil Franc Pintarič, ki je nadzoroval in usmerjal potek dela. Vsega še nismo opravili, vendar volja ni usahnila. Zavedamo se, da je največ odvisno od nas in naših marljivih rok. (Tatjana Sabo, 7. e OŠ Drago Lugarič Lendava)

STANE ČERVIČ-BOJAN

Maja sem v Budimpešto odpotoval tudi sam v spremstvu arhitekta Novaka, člana odbora OD v M. Soboti. Ugotovil sem lahko le, da v Budimpešti ni nobene skupine OF. Dogovorili smo se, da bi tako skupino poskušal ustanoviti Stane Simonič. Ponovno sem bil v Budimpešti meseca junija, in sicer takrat v spremstvu Ludvika Rogana, sekretarja odbora OF v M. Soboti. Na sestanek pa je takrat prišel le ing. Rakuša. Tudi Stane Simonič je zaradi poostrenih ukrepov mesto moral zapustiti, ker pa tudi v Globoki ni bil varen, se je umaknil v ilegalno na ljutomersko območje in vzdrževal kurirske zveze z Milanom Altom. Tako do ustanovitve odbora OD v Budimpešti ni prišlo, stiki pa so bili prekinjeni, dokler jih ni ponovno vzpostavil Dane Šumenjak-Miran v drugi polovici julija po zvezi, ki sem mu jo posredoval.

IZDAJA NA RAZKRIŽJU IN V ČRENŠOVCIH MAJA LETA 1944

Ko sem bil maja 1944. leta na sestanku v Budimpešti, sem že drugi dan bivanja v mestu dobil sporočilo, da naj se takoj vrnem v M. Soboti na postojanko. Tu me je čakal Daniel Hojs-Ljubo, ki mi je sporočil, da moram v ljutomersko okrožje na razgovore, kjer bi naj tudi podrobno poročal o razvoju narodno-osvobodilnega gibanja v Prekmurju in dobila nova navodila. Spotoma sva vzela s seboj še mojega očeta Alojza Červiča-Mihca in aktivistko Dragico Vrbnjak-Nadjo, ki sta bila takrat v M. Soboti. Ostala sta v postojanki v Črenšovcih, in sicer Nadja pri Martinu Kohku, Mihec pa pri Jožefu Skledar-

ju. Mene in Hojsa je spremljal takrat tudi moj kurir Danilo Gomišček, ki bi pri Avgustu Domi na Srednji Bistrici moral prevzeti večje količine propagandnega materiala in ga prenesti v M. Soboti. Z Danilom Gomiščkom smo se razšli 9. maja 1944 na Srednji Bistrici, midva z Ljubom sva nadaljevala pot, srečno prečkala Muro in prispela do postojanke na Gibini, od koder sva naslednji dan nameravala nadaljevati pot na ljutomersko območje. Toda še istega dne, to je 9. maja, so na Srednji Bistrici ujeli kurirja Danila Gomiščka še preden je prišel do Avgusta Dome. Dogodek se je takole odvijal: Ko smo se ločili, je odšel v gozd proti Muri, kjer je hotel preizkušati pištolo, ki mu jo je med potjo dal Jože Hajdinjak iz Odrancev. V gozdu pri Muri, kjer je streljal, pa so bili v bližini madžarski granicarji in vojaki, ki so ga ujeli, in takoj predali policiji v Murski Soboti. To nepremišljeno dejanje kurirja Gomiščka pa je bilo usodno ne le zanj, temveč tudi za velik del organizacije osvobodilnega gibanja v

Prekmurju. Kljub temu da je bil kot skojevec pošteno izločen in predan gibanju, je vendar zaradi mučenja klonil. Še isti dan, ko je bil aretiran, so popoldne 9. maja že aretirali tudi Avgusta Dome. Naslednji dan pa so se aretacije verižno nadaljevale. Tako so v Črenšovcih aretirali Jožka Markoja, Ivana Hozjana, Matijo Cigana, Martina Kohka, v Trnju pa Jožka Zvera. Isti dan so hoteli narediti preiskavo tudi pri Skledarjevih v Črenšovcih, kjer sta bila aktivista Alojz Červič-Mihec in Dragica Vrbnjak-Nadja. Verjetno sta bila izdana, saj je prispel kar kamion vojske, ki je obkolil hišo, česar pri drugih aretacijah ni bilo. Pozivali so ju, naj se predada, toda sprejela sta borbo in poskušala prebiti obroč. Ko sta odgovorila z orožjem, so se

madžarski orožniki in vojaki v paniki razbežali, to pa sta izkoristila in se umakala iz hiše prek sadovnjaka na polje. Zunaj je v borbi Mihec padel smrtno zadet, medtem ko se je Nadja, čeprav ranjena v nogo, posrečilo umakniti na polje. Skrila se je v pšenici, ker dalje ni mogla. To pa je videla neka domačinka, ki jo

Tega se aktivist Ivan Hari v svoji izjavi spominja takole: »Z delom naše organizacije je bila delno povezana tudi sestra Alberta Smolkoviča, ki pa je simpatizirala z nekim agentom madžarske obveščevalne službe, ki se je izdajal za dezerterja iz madžarske vojske ter ji obljubljal zakon in tako od nje izvedel za

opozoriti aktiviste v Murski Soboti na nevarnost aretacij. Ljubo s tem ni soglašal, zato sem se odločil, da se vrnem sam. Zamenjala sva orožje, jaz sem Ljubo dal brzostrelko, on pa meni v zameno pištolo, da bi se podnevi lažje premikal. Tako se je Ljubo sam vrnil na ljutomersko območje, medtem ko sem sam čimprej skušal priti do Murske Soboti. Madžari so vse prehode prek Mure močno zastražili in okrepili patrulje. V tistih dneh je Mura zaradi močnega deževja zelo narasla in jo je bilo pri Gibini, kjer smo imeli urejen prehod, s čolnom nemogoče preveslati. Brod ni vozil, pa tudi sicer so ga zastražili. Enako je bilo pri Razkrižju. Nemočen sem iskal rešitev, kako priti čez Muro. Ko je tretji dan Mura nekoliko upadla, sem prosil Martina Kolenka, poverjenika OF iz Gibine, naj me prepelje čez reko. Čoln pa je imel priklenjen Ivan Horvatič, ki pa ga ni hotel dati. Odložil sem se, da Muro preplavam. Ker nisem bil posebej dober plavalec, mi jo je naslednje jutro z velikimi napori le uspelo preplavati. Med polji sem se napotil proti Murski Soboti, kamor sem prispel pozno zvečer. Previdno sem se najprej ogledal pri Slavku Jandlu, poverjeniku OF v M. Soboti, da zveem za razmere. Jandl je bil ves preplašen, komaj da me je sprejel. V M. Soboti je zaradi pričakovanja aretacij vladal preplah. Napotil sem se še na postojanko k Hajdinjakovim, kjer so me lepo sprejeli, kljub temu da so prejšnji dan v M. Soboti bile aretacije in so prišli Izidorja Hajdinjaka in sina Alojza, pri sosedovih pa Franca Stjanca in sina Ferija. Dalje prihodnjč

— Aleksander Hajdinjak

— Mirko Hajdinjak

je opazovala s sosednje njive in jo je madžarskim zasledovalcem izdala za 50 pengov. Madžarski vojaki so njivo obkolili, ker pa se ni predala, so pričeli streljati v pšenico. V tej neenaki borbi je bila dvakrat zadeta, odgovoril pa ji je še parabelum, in tako so jo težko ranjeno ujeli.

Na območju Razkrižja in Globoke pa je brez povezave z dogodki v Prekmurju prišlo do aretacij nekaj dni prej.

organizacijo OF. Zaradi te izjave je bila na območju Razkrižja aretirana skoraj četrtina naših aktivistov na tem območju. Na zasliševanju nihče ni izdal ničesar. Smolkovičeva je po vojni emigrirala v tujino.

O aretacijah v Črenšovcih in na Bistricah sva z Ljubom zvedela še isti dan. Ljubo sem predlagal, da se vrneva v Premurje in poskušava rešiti, kar bi se pač dalo, zlasti pa

— Ivan Hari

— Martin Krapeč

KVALIFIKACIJSKI TURNIR

Košarkarji Pomurja v prvi SKL

V soboto in nedeljo je bil v Ljubljani kvalifikacijski turnir zmagovalcev območnih lig za uvrstitev v prvo moško košarkarsko ligo Slovenije. Na turnirju so sodelovale štiri ekipe: Rogaska, Lokainvest iz Škofje Loke, Nova Gorica in Pomurje iz Murske Sobote. Med najresnejšima favoritoma za uvrstitev v prvo slovensko ligo sta veljali moštvi Lokainvesta in Nove Gorice. Tudi po prvi tekmi z Rogasko, ki so jo Sobočani dobili, Pomurje ni veljalo za kandidate za uvrstitev v prvo slovensko ligo. V drugi tekmi z Lokainvestom so Sobočani vodili ves prvi polčas, vendar jim je v nadaljevanju zmanjkalo moči in koncentracije, tako da so srečanje izgubili. Zato je bilo za Pomurje odločilno srečanje z Novo Gorico. Tekma je bila izredno težka, saj so se morali boriti proti mnogo višjim igralcem. V prvem polčasu so tekmo izgubljali z 10 točkami razlike, vendar so v drugem delu zaigrali napadalneje in z veliko požitvornostjo že na začetku uspeli rezultat izenačiti in povesti ter vodstvo obdržati do konca tekme. Za uvrstitev v prvo slovensko košarkarsko ligo so zaslužni vsi igralci Pomurja na čelu s trenerjem Alojzjem Grmičem. To pa je tudi lep uspeh pomurske košarke in hkrati rezultat načrtnega dela v klubu.

POMURJE:ROGAŠKA 101:89

Pomurje: Saković 20, Marinič 4, Juteršnik 19, Rajbar 28, Sedonja 4, Merklin 23 in Titan 3.

POMURJE:LOKAINVEST 65:76

Pomurje: Saković 4, Marinič 13, Juteršnik 13, Rajbar 23, Merklin 12.

POMURJE:NOVA GORICA 82:80

Pomurje: Saković 23, Marinič 11, Rajbar 22, Sedonja 2, Merklin 18, Juteršnik 6.

NAMIZNI TENIS — MRLZ

Zmaga in poraz

V zadnjem kolu tekmovanja v MRLZ so Sobočani gostili vodečo še neporaženo ekipo Bagata iz Zadra — sedaj že prvotigaša — in po pričakovanju izgubili, v drugem srečanju s Pamučno industrijo pa zanesljivo zmagali, kar jih je rešilo vseh skrbi zaradi obstanka v ligi in jih nazadnje pripeljalo na visoko peto mesto, kar je nedvomno lep uspeh. V srečanju z Bagatom je zmagal le republiški mladinski prvak Miran Močan, ki je premagal najboljšega igralca lige Haramijo z 2:1, mladinskima državnima reprezentantom Karloviču in Primorcu pa nudi soliden odpor. Tudi Benko je zaigral dobro, prvič pa je dobil priložnost v ligi nadarjeni pionir Matjaž Žitek, ki je z igro popolnoma zadovoljil. Zmaga s Pamučno industrijo ni bila tako lahka kot kaže rezultat, odločilni za zmago pa sta bili partiji Raka in Močana z najboljšim igralcem gostov Capanom, ki sta jih domačina dobila na razliko. Ko je bila zmaga že zagotovljena, so Sobočani namesto Raka uvrstili v ekipo pionirja Kuzma, ki je v zadnji partiji presenetljivo premagal Prstec in tako dosegel svojo prvo zmago v

tej ligi, sicer pa je tudi v tem srečanju republiški prvak Močan dosegel tri zmage in stem dokazal, da se razvija v zanesljivega igralca, ki bo steber ekipe v prihodnji sezoni.

Rezultati: — SOBOTA—BAGAT 1:8 (Benko—Primorac 0:2, Močan—Haramija 2:1, Žitek—Karlovič 0:2, Močan—Primorac 0:2, Benko—Karlovič 1:2, Žitek—Haramija 0:2, Močan—Karlovič 0:2, Žitek—Primorac 0:2, Benko—Haramija 0:2); SOBOTA—PAMUČNA IND. 7:2 (Rak—Capan 2:0, Močan—Prstec 2:0, Benko—Prstec 2:0, Močan—Capan 2:1, Rak—Prstec 2:0, Benko—Prstec 2:0, Močan—Capan 0:2, Kuzma—Prstec 2:1).

Bagat	18	18	0	152:	10	36
Pula	18	15	3	112:	50	30
Jajce	18	10	8	84:	78	20
Radnik	18	10	8	78:	84	20
SOBOTA	18	9	9	82:	80	18
Vitez	18	8	10	72:	90	16
Ilirija	18	8	10	73:	89	16
Partizan	18	7	11	77:	85	14
Pam. ind.	18	4	12	54:	108	8
Željez. (-2)	18	1	17	26:	136	0

M. U.

Dve ekipi izpadli

Zadnji krog 1. A republiške lige za člane za uvrstitev od 5. do 8. mesta, ki je bil v Ljubljani, pomurskim ekipama Soboti in Radgoni po pričakovanju ni prinesel uspeha in obe zapuščata družbo najboljših, kar je bilo pričakovati, ker so Sobočani nastopali z zelo mlado in neizkušeno ekipo. Radgončani pa so premalo trenirali, da bi se lahko s sicer izkušeno ekipo obdržali v dokaj kvalitetni republiški ligi. V zadnjem krogu so imeli igralci Sobote naslednji score: Kovač 4:2, Kuzma 4:4, Mekicar 1:5, pri Radgoni pa: Veron 1:5, Drozdek 0:5, Vrščič 0:5.

Rezultati: SOBOTA—Radgona 5:1, Olimpija 2:5, Fužinar 2:5, RADGONA—Olimpija 0:5, Fužinar 0:5.

5. Fužinar 12 10 2 57:33 20
6. Olimpija 12 8 4 55:38 16
7. SOBOTA 12 5 7 40:45 10
8. RADG. 12 1 11 22:58 2
V zadnjem krogu 1. A republiške lige za članice za uvrstitev od 5. do 7. mesta so Sobočanke na gostovanju v Vrtojbi dosegle eno

zmago ter enkrat izgubile in osvojile peto mesto, kar je solidna uvrstitev za to mlado ekipo. V zadnjem krogu so imele igraice naslednji score: Sinic 6:0, Trček 1:4, Lah 1:3.

Rezultati: SOBOTA—Olimpija 5:2, Vrtojba 3:5.

5. SOBOTA 8 5 3 33:25 10
6. Vrtojba 8 5 3 30:24 10
7. Olimpija (-1) 8 2 6 18:32 3

VI. B ligi za uvrstitev od 1. do 4. mesta so Lendavčarji doma dvakrat zmagali ter prepričljivo izgubili z zmagovalcem lige Mariborom in na koncu pristali na zelo dobrem drugem mestu, kar je za mlado ekipo vsekakor uspeh, ki jim odpira velike možnosti v prihodnji sezoni. Igralci so imeli v zadnjem krogu naslednji score: Golenko 3:1, Unger M. 3:2, Perša 1:1, Unger S. 0:1.

Rezultati: LENDAVA—Peto-
via 5:0, Žalec 5:0 b. b., Maribor 2:5.
1. Maribor 12 10 2 53:36 20
2. LENDAVA 12 7 5 51:40 14
3. Peto- 12 3 9 37:48 6
4. Žalec (-3) 12 4 8 35:52 5

M. U.

STRELSTVO

Ljutomer drugi, Tišina tretja

Na republiškem prvenstvu pionirjev in pionirk v streljanju z zračno puško, ki je bilo v Slovenskih Konjicah, so dosegli lep uspeh pomurski pionirji. V ekipni konkurenci je Ljutomer zasedel drugo mesto s 512 krogi, Tišina pa tretje s 508 krogi. Med posamezniki se je izkazal Ljutomerčan Habjančič, ki je osvojil drugo mesto s 178 krogi in le za dva kroga zaostal za zmagovalcem. Mladi pomurski strelci so tako še enkrat dokazali, da sodijo med najboljše v Sloveniji.

POKAL NZS

MURA—NAFTA 5:2

V tekmovanju za pokal NZS je Mura v Murski Soboti premagala Nafto iz Lendave z rezultatom 5:2. Strelci golov: Škaper in Ivanič po 2, Vrščič enega za Muro ter Marton in Ribarič za Nafto. Sodil je Cvirn iz Maribora.

KOŠARKA

Poraz v Mengšu

V tekmovanju slovenske ženske košarkarske lige je Pomurje gostovalo v Mengšu in izgubilo s 46:65. Koše za Pomurje so dosegli: Korošica 19, Bircova 13, Benkova 6 ter Karđoševa in Šiško-va po 4. V ekipi se je poznala odsotnost najboljše strelke Žitkove.

ODBOJKA

Prva zmaga Pomurja

V tekmovanju druge slovenske odbojarske lige — vzhod za moške je Radenska premagala Braslovce z rezultatom 3:2, Granit iz Slov. Bistice pa Ljutomer s 3:0. Tokrat pa so razveselile odbojkarice Pomurja, ki so premagale Rogozo II z rezultatom 3:1 in prvič zmagale.

KAJAKAŠTVO

Karas in Kuzmič zmagovalca

Za začetek letošnje kajakaške sezone je bil na 5 kilometrov dolgi progi na reki Savi od Medvod do Tacna spust, na katerem je sodelovalo 86 tekmovalcev iz Slovenije, Hrvaške in BiH. Tekmovanja so se udeležili tudi člani brodarstva društva Mura iz Kroga in dosegli nekaj odličnih uvrstitev. To še posebej velja za Milana Karasa, ki je zmagal med mladinci K—1 s časom 19:12 in Kuzmiča, ki je v isti disciplini med pionirji osvojil prvo mesto s časom 22:04 pred klubskim tovarišcem Marčičem (22:12). V članski konkurenci je Stefan Varga zasedel tretje mesto s časom 19:22. V mladinski konkurenci je bil Vereš šesti, Štepec pa sedmi. V članski konkurenci C—2 sta Činč-Titan zasedla tretje mesto s časom 21:29.

KOLESARSTVO

NAJHITREJŠI TITAN

KK Pomurje iz Beltincev je pripravil pregledno klubsko dirko na kronometer na 15 kilometrov dolgi krožni progi v Beltincih. Tekmovanja se je udeležilo 35 kolesarjev, ki bodo letos zastopali barve kluba. Najboljši čas in povprečno hitrost 42,750 km/h je dosegel mladinec Dalivoj Titan, ki je za tri sekunde premagal drugouvrščenega Ciguta, ki je ponovno dokazal, da se razvija v dobrega tekmovalca.

Vrstni red — člani C: 1. Škafar, 2. Štiblar, 3. Pelc; mladinci: 1. Titan, 2. Čeh, 3. Markoja; mlajši mladinci: 1. Cigut, 2. Škraban, 3. Lampe; pionirji A: 1. Erjavec, 2. Kopun, 3. Mladenovič; neregistrirani pionirji: 1. Štajner. Skupna uvrstitev: 1. Titan, 2. Cigut, 3. Škraban, 4. Škafar, 5. Čeh.

ROKOMETNI TURNIR

Horvatova najboljša strelka

Rokometni klub Polana je pripravil ženski turnir, na katerem so sodelovale štiri ekipe. Največ uspeha so imele rokometarice ptujske Drave, ki so osvojile prvo mesto in pokal Sportskih novosti. Najboljša strelka na turnirju je bila domačinka Horvatova, ki je dosegla 18 golov in prešla pokal.

Rezultati: Bačka Topola—Branik 13:16, Drava—Polana 18:10, Drava—B. Topola 17:13, Polana—Branik 14:13, Drava—Branik 14:13 in Polana—B. Topola 14:12. Vrstni red: 1. Drava, 2. Polana, 3. Branik in 4. Bačka Topola.

SMUČARSKI IZLET

Smučarski klub Pomurje, ZTKO Murska Soba in OŠ Puconci organizirajo 24. in 25. marca 1984 dvodnevni smučarski izlet k. Trem kraljem. Cena 1.300 dinarjev. Stevilo smučarjev je omejeno. Prijave zbirajo pri Kompasu v Murski Soboti, ZTKO Murska Soba in na OŠ Puconci.

TEKAŠKI MARATONI TREH SRC

Prvi tek bo v Radencih aprila

Organizacijski odbor MARATONA TREH SRC bo tudi letos organiziral tri množične prireditve. Prvi tekaški maraton Treh src bo 21. aprila 1984 v Radencih, drugi 29. septembra 1984 v Bovcu in tretji 27. oktobra 1984 v Kranju. Pravico nastopa na 42-kilometrskem maratonu imajo vsi, ki se počutijo zdrave ter so dopolnili 20 let (ženske) oziroma 18 let (moški). Na inakem maratonu (21 km) pa imajo pravico nastopa vsi, ki so dopolnili 14 let, na trim teku na 10 km pa vsi, ki so dopolnili 10 let. Tudi tokrat bo potekalo tekmovanje po kategorijah in na istih progah kot lansko leto. Startnina bo 100 dinarjev za tiste, ki se prijavijo v razpisnem roku, to je 10 dni pred prireditvijo in 200 dinarjev za zamudnike. Vsak udeleženeč tekaškega maratona Treh src bo prejel spominsko značko, diplomu za pretečeni veliki ali mali maraton in testno priznanje v odvisnosti od časovnega zaostanka za zmagovalcem (zlato, srebrni in bronasti test). Prvi trije v vsaki kategoriji prejmejo medalje tekaškega maratona Treh src, absolutni zmagovalci pa pokal pokrovitelja Radenske iz Radenec.

RAZGOVOR Z OTOM ŠKOFIČEM IZ GORNJE RADGONE — PREDSEDNIKOM KOMISIJE ZA SPEEDWAY PRI AMZ JUGOSLAVIJE

Tri pomembne prireditve v Pomurju

Na nedavni seji komisije za speedway pri Avto-moto zvezi Jugoslavije, ki jo kot predsednik vodi priznan športni delavec Oto Škofič iz Gornje Radgone, so izdelali analizo minule tekmovalne sezone v speedwayu.

— Tov. Škofič, kakšno je stanje jugoslovanskega speedwaya?

„Za minulo sezono je značilno, da smo v naši državi izvedli vse predvidene dirke, teh je bilo 20, in da prireditelji tokrat niso odpovedali prireditve, kot se je to dogajalo prejšnja leta. Bolj nas skrbi število tekmovalcev, ki se je zmanjšalo na 20, kar je za kvaliteten speedway daleč premalo.“

— Kaj pa nameravate storiti, da bi se stanje izboljšalo?

„Ker je nekaj starejših in kvalitetnejših tekmovalcev prenehalo s tekmovanjem, smo v letošnjem programu dela zapisali, da bomo posebno skrb namenili povečanju števila tekmovalcev. Prav tako tudi želimo povečati število društev, saj je sedem društev, ki se ukvarjajo s tem športom, odločno premalo. Zlasti pa sta le dve društvi na Hrvaškem prenehala. Zato želimo speedway poživiti v Zagrebu in Crikvenici. Zlasti je za nas zanimiva Crikvenica zaradi klimatskih razmer, ker omogoča priprave tekmovalcev že v prvih mesecih leta. Naša nadaljnja skrb pa bo tudi denarna pomoč tekmovalcem za vzdrževanje in nakup strojev ter rezervnih delov.“

ROKOBORBA

Horvat v reprezentanci

V Skopju je bilo izbirno tekmovanje za sestavo mladinske državne rokoborske reprezentance (do 20 let), katerega so se udeležili tudi tekmovalci RK Pomurje iz Murske Sobote in se lepo odrezali. To še posebej velja za Miloša Horvata, ki je v kategoriji do 90 kg zasedel drugo mesto. Vse svoje tekmece je do finala premagal s tušem, medtem ko se je odločilno srečanje za prvo mesto z Idrizijem končalo neodločeno 4:4, vendar je postal zmagovalac Idrizij, ker je zadnji osvojil točke. Kljub temu pa je zvezni trener Djatovski uvrstil Miloša Horvata v državno reprezentanco, ki bo v začetku prihodnjega meseca sodelovala na mednarodnem tekmovanju v Švici. Prav tako pa bo Horvat sodeloval tudi na evropskem in balkanskem prvenstvu. Robi Horvat je v kat. do 74 kg zasedel četrto mesto. Stanislav Šernek in Danijel Vrbanič pa sta zasedla četrto in peto mesto. Ostali pomurski rokoborci so ostali brez uvrstitev.

VRBANČIČ, KRANJEC IN HOŠPEL PRVAKI

V Mariboru je bilo republiško prvenstvo za mladince v rokoborbi, na katerem je nastopilo 56 tekmovalcev iz 6 slovenskih klubov. Med njimi je bilo tudi 15 pomurskih rokoborcev, ki so se odlično odrezali. Največ uspeha so imeli Danijel Vrbanič v kategoriji do 65 kg, Kranjec v kat. do 60 kg in Hošpel v kat. do 48 kg, ki so osvojili naslove republiških mladinskih prvakov. Vse svoje tekmece so zanesljivo premagali. Druga mesta so zasedli Vogrinec v kat. do 56 kg, Fajš v kat. do 70 kg, Mekicar v kat. do 52 kg in Robi Horvat v kat. do 75 kg. Prijeto je presenetil Cifer iz Puconec, ki je prav tako zasedel drugo mesto. Himerlajt in Vukajič iz Radenec sta zasedla tretji mesti. Ostali pomurski tekmovalci so ostali brez uvrstitev.

C. D.

Priznana kolesarska strokovnjaka Franci Hvasti (zvezni kapetan in trener) in Tomislav Koprivnjak (kondicijski trener državne reprezentance), ki je več let živel v Murski Soboti, sta predavala pomurskim kolesarjem in delavcem o sodobnem treniranju. Seminarja, ki sta bila na Tišini in v Murski Soboti, se je udeležilo veliko število aktivnih tekmovalcev, rekreativcev in trenerjev. Z dvodnevним seminarjem so bili udeleženci zelo zadovoljni.

Foto: Feri Maučec

Zmaga Puconec

Na šahovskem turnirju, ki ga je pripravila šahovska sekcija Partizana Puconci, je sodelovalo 10 ekip. Zmagala je prva ekipa Puconec z 31 točkami pred Moravci I

(23) in Čepinci, ki so zbrali 20,5 točk. Prve tri ekipe so prejele le praktične nagrade.

B. D.

finančno precej izčrpalo finale svetovnega prvenstva leta 1981 v Gornji Radgoni, težave pa so bile tudi s kadri. Te težave so v lanskem letu odpravili, tako da letos bolj optimistično gledamo na uresničitev našega programa. Načrtujemo, da bi vzgajali nekaj tekmovalcev. Letos tudi želimo urediti kratko stezo v Gornji Radgoni, da se tekmovalcem ne bi bilo potrebno voziti na trenin-

— Katere pa so letos pomembnejše prireditve pri nas?

„Za republiško prvenstvo bomo organizirali tri dirke in dirko pred pričetkom ostalih prvenstev in sistemskih dirk. Za državno prvenstvo je letos predvidenih deset dirk. Tako bodo imeli tekmovalci dovolj prireditev. V Sloveniji bomo imeli letos tri dirke za svetovno prvenstvo, in sicer četrte finalne dirke: posameznikov, ki bo 22. aprila v Krškem, parov za svetovno prvenstvo, ki bo 13. maja v Lendavi, in za svetovno prvenstvo na dolgi stezi, ki bo 20. maja v Gornji Radgoni. Poleg tega pa bo 7. oktobra tradicionalna dirka za „zlato čelado“, ki jo organizira AMD Gorenje-Varstroj Lendava.“

Feri Maučec

TELEFON V 11 HIŠ

Pred dnevi se je občanom novega naselja na Noričkem vrhu, ki je tik ob Gornji Radgoni, izpolnila še ena želja. Vanj so namreč delavci PTT M. Sobota napeljali telefonsko omrežje. Zaenkrat se je na omrežje priključilo 11 hiš. Celotno investicijo so plačali občani, ki so dobili telefon.

V tem naselju so s skupnimi močmi in sredstvi dosegli že marsikaj. Vse te akcije v novem naselju na Noričkem vrhu potekajo v okviru krajevnega skupnosti Gornja Radgona, kjer so jim dokaj naklonjeni. Sedaj razmišljajo še o javni razsvetljavi.

Franci Klemenčič

ZBIGOVCI

Praznovalo nad sto žensk

Prav gotovo je tako prijetno praznovanje dneva žena, kot so ga pripravili v okviru gasilskega društva Zbigovci, redkost. Nad sto žensk, mater in deklet je preživel lepo popoldne ob bogatem kulturnem programu, ki so ga pripravili cicanani in starejši. Po daljšem času je spet zapel moški zbor domačega kraja, ki z daljšimi ali krajšimi prekinitvami nastopa že celih 28 let. Za večino žensk, ki so bile prisotne, je bila ta slovesnost edina prireditve, ki so se je udeležile ob svojem prazniku. Podobne prireditve ob 8. marcu so v tem kraju sicer tradicionalne, toda letošnja je bila še posebej obiskana in upešna.

F. K.

JANČAR RAZSTAVLJA

S slikanjem se Peter Jančar iz Gornje Radgone ukvarja že od malih nog in v zadnjih letih je že dober izpilil svoj slog. Motivi zajemajo predvsem domačo pokrajino ob Muri, pa stare, že razpadajoče kmečke hiše. Doslej je slikal predvsem s tuši, zadnjo serijo slik pa je predstavil z novo tehniko, ki je kombinacija barvnih kred in tuša.

Peter Jančar ob eni svojih slik

Te dni je Jančar predstavil svoja dela na samostojni razstavi najprej v svoji delovni organizaciji Gorenje-Elrad, tam je zaposlen kot ključavničar v eksperimentalni delavnici, sedaj pa so njegova dela razstavljena v dvorani Delavske univerze v Gornji Radgoni.

Peter pa je tudi eden najaktivnejših radgonskih likovnikov, ki se združujejo v likovni sekciji pri ZKO (ta obstoja že enaindvajseto leto). Radgonska likovna sekcija je v lanskem letu pripravila kar 11 razstav, od katerih je bilo nekaj skupinskih in na vseh je sodeloval tudi Peter. Sicer pa je sodeloval na skupinskih razstavah tudi po večjih krajih Jugoslavije, lansko leto v Avstriji, na republiških in medobčinskih razstavah, imel pa je tudi precej samostojnih razstav predvsem v domačem kraju.

A. C.

VOUČJA GOMILA

Denar od gostovanja za obnovo doma

KUD „Avgust Gašparič“ v Vučji gomili se je ob pripravi borovega gostovanja zares potrudil. Z zbiranjem akcij in samo prireditvijo so zbrali štiri tisoč dinarjev, ki so jih namenili za temeljito obnovo vaško-gasilskega doma. Denar je pripravljen, poseben odbor pa se bo potrudil, da bodo lahko z deli začeli že zgodaj spomladi. Tudi nekaj prostovoljnega dela bodo opravili.

—js—

Krajevna skupnost Bratonci je pred nedavnim ob cesti Beltinci — Rakitica uredila avtobusni postajališče, ki so ju Bratončani že to zimo koristno uporabljali.

Foto: F. M.

OBRAČUN DELA GASILCEV

Za nami so občni zbori gasilskih društev. Iz poročil je razvidno, da so gasilci bili v pretekli mandatni dobi delavni, kar je predvsem dokaz nekaterih društev, ki so s svojimi lastnimi sredstvi mnogo naredili. Med take sodi tudi gasilsko društvo Šratovci, ki je s pomočjo vaščanov in SIS za varstvo pred požari Gornja Radgona začelo graditi vaški gasilski dom, ki bo v kratkem dobil ostrešje. Delo bi napredovalo, vendar ni bilo dobrih kritičnih. Več razumevanja bi tudi morala pokazati krajevna skupnost Radenci. Gasilska društva skrbijo tudi za šolanje kadra, ter za nakup sodobne opreme.

Anton Domanjko

BELTINCI

NALOGE V LETOŠNJEM LETU

Na nedavnem sestanku članov osnovne organizacije ZK v krajevni skupnosti Beltinci so od obravnavi programske usmeritve in delovnega gradiva za volilno konferenco občinske organizacije ZK obravnavali in sprejeli akcijski program in program idejno-političnega izobraževanja.

Poleg aktivnosti na področju kmetijstva bodo pozornost posvetili samonpravnim in družbenopolitičnim nalogam, nalogam s področja SLO in DS v krajevni skupnosti. V delovanju delegatskega sistema so ugotavljali, da so v prisotnem tretjem mandatnem obdobju še vedno prisotne pomanjkljivosti, ki so jih ugotavljali že v prvem mandatu. Se vedno so kamen spotike preobširni materiali, največkrat brez alternativnih rešitev in tako delegati ostajajo pri ponujenih rešitvah. Prav tako je pri delegatskem delu še vedno prisotna nezadostna povratna obveščanje.

A. H.

GORNJI PETROVCI

Do kdaj bo lekarna še zaprta?

Čakalnica zdravstvene postaje v Gornjih Petrovcih je vedno polna lažjih in težjih bolnikov, ki se tja zatekajo po zdravniško pomoč in številnim zdravnikom predpiše tudi zdravila, vendar morajo po nje v oddaljeno Mursko Soboto. Lekarna v Gornjih Petrovcih je že od lanskega oktobra zaprta, ker je magistra na porodniškem dopustu. Ali se Pomurski zdravstveni center ne čuti dolžnega, da bi našel nekoga, ki bi začasno nadomestil delavko med porodniškim dopustom? Pomeni, da bo petrovska lekarna zaprta še nekaj mesecev??

Milan Gašpar

TURNIŠČE

SMEH IN PESEM NE POZNATA MEJA

Starejšim krajanom so še vedno v spontinu časi, ko so na odru turniške kino dvorane lahko vsako leto videli vsaj dve odski deli. V zadnjih letih je to ljubiteljsko delo popolnoma zamrlo. Čeprav v kraju že nekaj let uspešno deluje KUD „Stefan Raj“, v katerega so vključeni mešani pevski zbor, folklorna skupina in tudi Planiški oktet, ki si iz leta v leto pridobiva vse večje število poslušalcev, za odrska dela, kot izgleda, ni nobenega zanimanja.

Kljub vsemu se je naša peščica zagrizenih in čez zimo naštudirala humoristični program, ki ga bodo v kratkem predstavili domačemu občinstvu. Del programa so že predstavili na kvizu iz kmetijstva, ki je bil pred kratkim v Turnišču. Dogovorili so se, da bodo program izvedli skupaj s Planiškim oktetom. Satirično humoristična skupina si je naredila ime SILO. Turniščani, znan po čevljarški obrti, se še spominjajo kako boleč je vboj ostrega šila in verjetno bo skupina SILO tudi koga predramila in vzpodbudila.

S satirično humorističnim programom in domačo pesmijo se bodo predstavili še v nekaterih krajih lendavske in soboške občine.

VITRANC

GORNJA RADGONA

Zanimanje za planinstvo

V Gornji Radgoni že več kot dvajset let deluje planinsko društvo, v katerega se vključuje vse več članov. Na nedavnem občnem zboru, ki je bil v osnovni šoli Gornja Radgona, se je zbralo več kot 80 planincev. Razveseljivo je tudi, da je med temi bilo veliko mladih.

Planinsko društvo Gornja Radgona ima v svojem okviru tudi sekcije planinskih društev v delovnih organizacijah: v Avtoradgoni, Gorenju-Elrad in Kmetijskem kombinatu. Poleg teh delujejo na šestih osnovnih šolah sekcije mladih planincev, ki jih vodijo mentorji učitelji. Društvo je v preteklem letu pripravilo veliko izletov v planine, tako za člane kakor tudi za druge ljubitelje gora. V preteklem letu so štirje člani PD Radgona opravili izpit za planinskega vodiča, da lahko ljubitelje planin strokovno vodijo po planinskih poteh. Na občnem zboru so zaslužnim in dolgoletnim članom podelili priznanja, za predsednika pa ponovno izvolili Bruna Vajzmara iz Gorenja-Elrad.

Ludvik KRAMBERGER

PINCE

60 let gasilstva v Pincah

Na občnem zboru gasilskega društva v Pincah so posebej poudarili, da je v lanskem letu preteklo 60 let od taktat, ko so v kraju ustanovili gasilsko društvo. Ker jih stabilizacijske in druge naloge ovirajo, kakšne posebne slovesnosti ne bodo pripravljali. Na zboru so obudili spomine na minulih 60 let in najzaslužnejšim članom društva podelili priznanja.

V lanskem letu so se lotili adaptacije gasilskega doma, ki jo bodo letos nadaljevali, ustanovili pa bodo tudi žensko desetinico in organizirali tečaj za gasilce.

Jože Žerdin

GORNJI PETROVCI

Operna predstava je bila doživetje

Učenci COŠ iz Gornjih Petrovec imajo zaradi velike oddaljenosti od pomembnejših kulturnih središč le redkokdaj spremljati vrhunski kulturni dosežek. Taka prilika se jim je ponudila pred nedavnim, ko so skupaj s svojimi vrstniki — učenci pučonske šole obiskali Maribor in si v SNG ogledali operno predstavo. Na sporedu je bila opera Ero z onega sveta. Velika večina učencev je prvič od blizu videla prave odrske deske, zato je bila predstava še posebno doživetje. Pri njej so z burnim aplavzom in s šopkom nageljnikov nagradili izvajalce, ostali del dneva pa so osnovnošolci izkoristili za ogled muzeja NOB in Pokrajinskega muzeja.

K vsemu temu naj dodamo še droben, vendar ne nepomemben podatek: včasih rečemo, da je kultura draga. Tokrat bi veljalo verjetno tisto, da pravilo potrjuje izjemo. Cena vstopnice za operno predstavo je bila le 50 dinarjev.

J. Konkolič

OPRAVILI VELIKO DELA

Skoraj pretesna je bila dvorana zadružnega doma na Kobilju za vse, ki so se hoteli udeležiti letnega občnega zbora domačih gasilcev. Gasilci so ena od gonilnih sil v krajevni skupnosti in eno najbolj aktivnih v lendavski občini.

V lanskem letu so se lotili nadaljnje gradnje novega gasilskega doma, ki že služi svojemu namenu in dobili parade uniforme za žensko desetinico. Organizirali so tudi gasilski izlet. V gasilsko matično knjigo je vpisanih kar 221 članov.

Med naloge za letošnje leto so kobiljski gasilci uvrstili nakup orodnega vozila, skrbeli bodo za požarno varnost v kraju, sodelovali na sektorskih in drugih gasilskih vajah. Do konca bodo dogradili gasilski dom ter se lotili priprave na bližnje praznovanje 95-letnice gasilskega društva.

Jože Žerdin

Pogumno naprej

Drugačja marca smo imeli taborniki odreda „Ljudska pravica“ iz Lendave letno konferenco. Ugotovili smo, da je bilo minulo leto zelo uspešno in delovno ter sprejeli predlog programa za letošnje leto. Najzaslužnejše člane smo predlagali za priznanja, in sicer Jasno Bračič in Mileno Ivanuša za priznanje ZTS, Mirana Ivanuša in Iva Šerca za srebrni znak ZTS in Vinka Svetca za srebrno plaketo Živka Lovšeta. Pogovarjali smo se tudi o izdelavi novega odrednega prapora in o spremembi naših ka.

Gordana Dominko

Izmenjava razstav

Delavci Panonije, ki se ukvarjajo s slikarstvom, v prostorih delovne organizacije razstavljajo svoja dela. Razstavo so zaposleni navdušeno sprejeli in je zelo obiskana, ob pomoči osnovne sindikalne organizacije in mladincev pa jo je na ogled pripravila kulturna animatorka Olga Gorčan. Slike bodo razstavljene tudi v sosednji tovarni Mura, s katero na področju kulture tesno sodelujejo.

L. Abraham

RENKOVCI

Gradnja doma in druge akcije

Dobrišen del letne konference so gasilci v Renkovcih namenili gradnji prepotrebne vaško-gasilskega doma, saj zdaj nimajo primerne prostora za delo organizacij in društev in večje prireditve ne morejo pripraviti. V novem vaško-gasilskem domu — prvo lopato bodo zasadili spomladi — bodo večnamenska dvorana, sobe za sestanke in gasilska garaža. S krajevnim samoprispevkom so zbrali že več kot 800 tisoč dinarjev, večji del gradnje pa bodo pocenili z udarniški akcijami. Za novo gradnjo doma pričakujejo tudi pomoč občinske gasilske zveze Lendava.

Društvo bo v letošnjem letu skrbelo za kadrovske krepitve, usposabljanje gasilcev z različnimi tečaji in predavanji, sodelovali pa bodo tudi pri ustanavljanju društva Mladi gasilec na osnovni šoli „Stefan Kovač“ v Turnišču. Udeležili se bodo vseh ocenjevanj in tekmovanj društev lendavske občine in krepili stike s pobratenim društvom Kokoriči.

Jože Žerdin

Kljub zatikanju pogumno naprej

V Moščancih in Pečarovcih bi radi uredili mrtvašnico, Kušanovčane pa skrbi cesta Moščanci — Kušanovci, ki je od 1. 1. 1984 sicer prekatégorizirana, vendar se je pri vzdrževanju nekaj zataknilo. Vas sama pa je s svojimi (pre)skromnimi sredstvi ne more zadovoljivo vzdrževati. Zaključni račun krajevnega skupnosti bodo v vseh vseh obravnavali na zborih občanov, ki bodo do 30. marca. Tam bo tudi priložnost spregovoriti o vseh odprtih vprašanjih in problemih, ki se pojavljajo v določenih okoliščinah.

J. K.

za zdrav pridelek

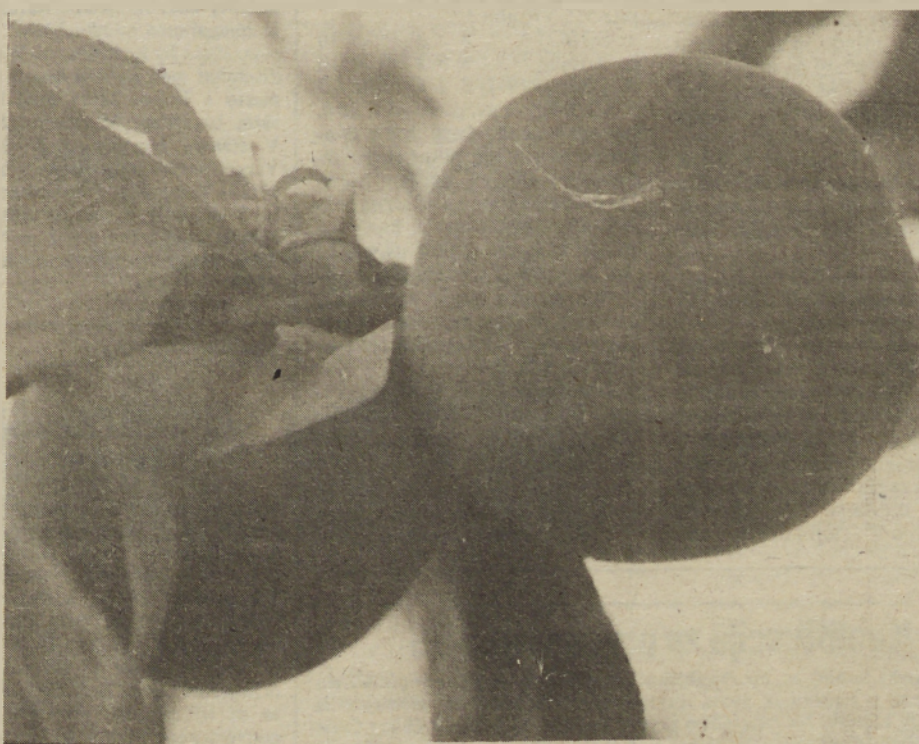
CUPRABLAU — Z plus

zaščitno sredstvo—fungicid v prahu

CUPRAFLOW

zaščitno sredstvo—fungicid v tekoči koncentrirani suspenziji

Najbolj učinkoviti sredstvi za škropljenje proti peronospori na hmelju in na vinski trti, proti kodravosti breskev (v času mirovanja), proti krombirjevi plesni in plesni na paradižniku.

CINKARNA CELJE

53. Sklep o prenehanju ukrepov družbenega varstva v IMP TOZD Blisk Murska Sobota
54. Sklep o dohodkovnih pogojih in o višini denarne pomoči otrokom v letu 1984 v občini Lendava in M. Sobota
55. Sklep o uskladitvi preživetnih s povečanimi življenjskimi stroški
56. Sklep o uvedbi krajevnega samopriskpevka za celotno območje krajevnih skupnosti Bistrica
57. Sklep o razpisu referendumov za uvedbo krajevnega samopriskpevka v krajevni skupnosti Lakoš
58. Sklep o razpisu referendumov za uvedbo krajevnega samopriskpevka za del območja krajevnih skupnosti Orešje-Dolina, za naselje Dolina pri Lendavi
59. Sklep o uvedbi samopriskpevka za območje krajevnih skupnosti Gančani
60. Ugotovitve, stališča in predlogi o izvajanju referendumskega programa v občini Murska Sobota

53

Na podlagi 622. člena Zakona o združenem delu (Ur. list SFRJ, št. 53/76), 2. in 14. člena Zakona o sprejemanju začasnih ukrepov družbenega varstva samoupravnih pravic in družbene lastnine (Ur. list SRS, št. 32/80) in 168. člena Statuta občine M. Sobota (Ur. objave, št. 12/80 in 36/81) je Zbor združenega dela Skupščine občine Murska Sobota na seji, dne 9. maja 1984 sprejel ugotovitveni

SKLEP
o prenehanju ukrepov družbenega varstva
v IMP TOZD BLISK Murska Sobota.

I.

Začasni ukrep družbenega varstva v IMP TOZD Blisk Murska Sobota preneha s 1. aprilom 1984.

II.

Ta sklep velja z dnem sprejetja, uporablja pa se od 1. aprila 1984.

Številka: 071-1/84-5

V Murski Soboti, 9. marca 1984

Predsednik
Zbora združenega dela
Skupščine občine Murska Sobota
Karel PEČEK, l. r.

54

Na podlagi 61. člena zakona o družbenem varstvu otrok (Uradni list SRS, št. 35/79) in Samoupravnega sporazuma o temeljih plana občinske skupnosti otroškega varstva Murska Sobota za obdobje 81—85 je skupščina skupnosti otroškega varstva M. Sobota na 10. seji dne 14. 3. 1984 in skupščina skupnosti otroškega varstva Lendava na 7. seji dne 14. 3. 1984 sprejela

SKLEP
o dohodkovnih pogojih in o višini denarne
pomoči otrokom v letu 1984

1.

Pravico do denarne pomoči ima otrok delavca oziroma delovnega človeka v znesku:

— 1.900.— din na mesec, če je dohodek družine v kateri otrok živi oziroma v katero spada do 4.900 din na družinskega člana mesečno;

— 1.100.— din na mesec, če je dohodek družine v kateri otrok živi oziroma v katero spada od 4.900 do 5.600 din na družinskega člana mesečno;

— 600.— din na mesec, če je dohodek družine v kateri otrok živi oziroma v katero spada od 5.600 do 6.000 din na družinskega člana mesečno.

2.

V dohodek družine v kateri otrok živi oziroma v katero spada se štejejo vsi dohodki in prejemki, ne glede iz katerih virov, ali na podlagi katerih predpisov jih družina ima.

Kot dohodek delovnih ljudi, ki z osebnim delom z lastnimi sredstvi opravljajo gospodarsko ali negospodarsko dejavnost se šteje dohodek, ki je podlaga za odmero prispevka oziroma davka.

Dohodek iz kmetijske dejavnosti se upošteva v 13 kratnem znesku katastrskega dohodka.

Mnenje o socialnem položaju družine v kateri otrok živi oziroma v katero spada da krajevna skupnost oziroma organizacija združenega dela.

Kolikor se posameznega dohodka ne da natančno ugotoviti (npr. priložnostno delo), krajevna skupnost oziroma organizacija združenega dela oceni višino dohodkov, ki vplivajo na ugodnejši socialni položaj družine.

3.

Pravico do denarne pomoči ima otrok iz kmečke družine in druge družine, ki ji je pomoč nujno potrebna v znesku 600 din na mesec ob pogojih:

— da je dohodek iz kmetijske dejavnosti glavni vir za preživljanje družine in skupni katastrski dohodek ne presega 9.000 din oziroma 2.800 din katastrskega dohodka letno na družino oziroma družinskega člana; ali je družina brez dohodka;

— poleg katastrskega dohodka se upoštevajo tudi drugi dohodki družine in tudi druge okolščine zavoljo katerih je družina v ugodnejšem oziroma težjem socialnem položaju.

4.

Otrok, ki ima pravico do denarne pomoči je upravičen do povečane denarne pomoči v znesku:

— 600 din na mesec, če je težje telesno ali duševno prizadet,

— 400 din na mesec, če ima enega hranilca.

Pri dodelitvi povečane denarne pomoči komisija za uveljavljanje pravic upošteva vpliv otrokove prizadetosti na socialni položaj družine, oziroma razloge zavoljo katerih je otrok, ki ima edinega hranilca v težjem socialnem položaju.

5.

Občan, ki s člani svoje družine živi na kmetijskem posestvu sorodnika po katerem ima katerikoli član njegove družine pravico do zakonitega dedovanja se šteje, da ima dohodek iz kmetijske dejavnosti.

Višina dohodka iz kmetijske dejavnosti iz prejšnjega odstavka te točke se ugotovi tako, da se dohodek iz kmetijske dejavnosti deli na lastnika posestva in člane njegove družine, ki jih je on dolžan preživljati ter na občana, če občan ne dokaže, da tega dohodka nima.

6.

Za družinske člane se šteje občan, pri katerem otrok živi oziroma h kateremu spada, njegov zakonec oziroma oseba, ki živi z občanom v življenjski skupnosti, otroci in stari starši.

Stari starši se štejejo za družinske člane, če so brez lastnih sredstev za preživljanje ali imajo lastna sredstva za preživljanje, vendar njihovi povprečni mesečni dohodki skupaj s katastrskim dohodkom ne presegajo 7.304 din mesečno (življenjski strošek na starostnika) s tem, da se dohodek iz kmetijske dejavnosti upošteva v 17 kratnem znesku KD.

Dohodki enega od starih staršev pri upoštevanju povprečnega mesečnega dohodka iz prejšnjega odstavka te točke, se delijo na oba starša. Enako načelo velja tudi tedaj, kadar imata oba stara starša dohodek.

7.

Odbor za uveljavljanje denarnih in materialnih pomoči lahko ne glede na določbo 1. točke tega sklepa po svobodnem preudarku dodeli denarno pomoč, ali pa jo odreče, če ugotovi, da živi otrok v težjih ali ugodnejših socialnih razmerah.

8.

Denarna pomoč se praviloma izplačuje roditelju, drugi fizični ali pravni osebi, ki otroka preživlja ali pretežno skrbi za njega.

Za otroke, katerih starši dodeljeno denarno pomoč ne uporabijo za potrebe otroka se lahko le-ta preusmeri v funkcionalno obliko.

Odbor za uveljavljanje denarnih in materialnih pomoči dodeli na osnovi sprejetih kriterijev, otroku, ki živi na območju občine v denarju (izjemoma). Pri presoji upravičenosti do te pomoči odbor za uveljavljanje denarnih in materialnih pomoči upošteva dejanske okoliščine oz. socialno stanje družine, v kateri otrok živi.

Za otroke, ki so vključeni v vzgojnovarstveno organizacijo se denarna pomoč preusmeri za povračilo prispevka varstva in prehrane v VVO, za osnovnošolske otroke pa za povračilo prehrane v osnovni šoli.

Za nakup obleke, obutve ter drugih potrebščin namenjenih otrokom se izda naročilnica za nakup blaga v trgovini.

9

Občani, ki denarno pomoč že prejemajo, morajo vložiti zahtevek po tem sklepu na obrazcu SP-2 „Sporočilo o spremembah podatkov v vlogi za uveljavljanje socialnovarstvenih pravic“ najpozneje v 15-ih dneh po objavi tega sklepa v Uradnih objavah, sicer se jim po preteku tega roka ustavi izplačevanje denarne pomoči.

10.

Z dnem uporabe tega sklepa preneha veljati sklep o višini denarnih pomoči in dohodkovnih pogojih v letu 1983 (Uradne objave št. 8 z dne 24. marca 1983).

11.

Ta sklep začne veljati z dnem objave v Uradnih objavah pomurskih občin, uporablja pa se od 1. maja 1984. leta.

Številka: 300/1984-3-1/1

Datum: 22. 2. 1984

Predsednik skupščine SOV
Murska Sobota:
Janez Kovač, l. r.

Predsednik skupščine SOV
Lendava:
Magda Hobor, l. r.

55

V skladu s prvim odstavkom 132. člena Zakona o zakonski zvezi in družinskih razmerjih (Uradni list SRS, št. 15/76) so skupščina Občinske skupnosti socialnega skrbstva GORNJA RADGONA na skupni seji zbora uporabnikov in zbora izvajalcev dne 12. 3. 1984, skupščina Občinske skupnosti socialnega skrbstva LENDAVA na seji dne 14. 3. 1984, skupščina Občinske skupnosti socialnega skrbstva MURSKA SOBOTA na seji dne 14. 3. 1984 in skupščina Občinske skupnosti socialnega skrbstva LJUTOMER na seji dne 20. 3. 1984 sprejele

SKLEP

o uskladitvi preživitnih s povečanimi življenjskimi stroški

1.

Preživitnine določene do vključno 31. 12. 1982, se zaradi uskladitve s povečanimi življenjskimi stroški povečajo za 33,7 % in to od 1. 3. 1984 dalje.

2.

Preživitnine določene v letu 1983 se od 1. 3. 1984 dalje povečajo za sorazmeren del prej navedenih ostitkov, glede na čas, kdaj so bile določene, in sicer:

— preživitnine, določene do konca januarja 1983 za	33,7 %
— preživitnine, določene do konca februarja 1983 za	30,9 %
— preživitnine, določene do konca marca 1983 za	28,1 %
— preživitnine, določene do konca aprila 1983 za	25,3 %
— preživitnine, določene do konca maja 1983 za	22,5 %
— preživitnine, določene do konca junija 1983 za	19,7 %
— preživitnine, določene do konca julija 1983 za	16,8 %
— preživitnine, določene do konca avgusta 1983 za	14 %
— preživitnine, določene do konca septembra 1983 za	11,2 %
— preživitnine, določene do konca oktobra 1983 za	8,4 %
— preživitnine, določene do konca novembra 1983 za	5,6 %
— preživitnine, določene do konca decembra 1983 za	2,8 %

3.

Ta sklep velja z dnem objave v Uradnih objavah Občinskih skupščin Pomurja, uporablja pa se od 1. 3. 1984 dalje.

Predsednik skupščine
Občinske skupnosti socialnega skrbstva
Gornja Radgona:
Marjan NEUVIRT, dipl. pravnik, l. r.

Predsednica skupščine
Občinske skupnosti socialnega skrbstva
Lendava:
Greta PANDUR, l. r.

Predsednik skupščine
Občinske skupnosti socialnega skrbstva
Murska Sobota:
Koloman PODLESEK, l. r.

Predsednica skupščine

Občinske skupnosti socialnega skrbstva
Ljutomer:
Justina ZENKOVIČ, l. r.

56.

Svet krajevne skupnosti Bistrica je na podlagi 3. člena Zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o samoprispevku (Ur. list št. 17/83) in 8. člena Zakona o referendumu (Ur. list št. 23/77) na seji dne 13. 3. 1984 sprejel

SKLEP

o uvedbi krajevnega samoprispevka za celotno območje
krajevne skupnosti Bistrica

1. člen

Za celo območje krajevne skupnosti Bistrica se na podlagi odločitev občanov na referendumu dne 4. 3. 1984 uvede samoprispevek za položitev fine asfaltne prevleke v vasi Dolnja Bistrica, za izgradnjo oziroma adaptacijo mrliških vežic, za izgradnjo telefonskega omrežja, za gradnjo in vzdrževanje komunalnih objektov in naprav ter za funkcionalne izdatke za izvajanje referendumskega programa. Navedeno je v skladu s sprejetim programom. Skupna predračunska vrednost del za katera se uvaja samoprispevek znaša 15.100.000,00 din. S samoprispevkom se bo predvidoma zbralo 12.000.000,00 din.

2. člen

Krajevni samoprispevek se uvede za dobo 5 (pet) let in to za čas od 1. 4. 1984 do 31. 3. 1989.

3. člen

Zavezanci samoprispevka so občani, ki imajo stalno prebivališče v krajevni skupnosti Bistrica. Višina samoprispevka:

a) v denarju

2 % od neto OD zaposlenih ljudi in občanov

1,5 % od pokojnin

2,5 % od katasterskega dohodka

2 % od dohodka obrtnikov

2 % letno od povprečnega OD SRS v preteklem letu za delavce na začasnem delu v tujini

1.000,00 din v letu 1984 in 1985 vsak gospodar gospodarstva vasi Gornja Bistrica.

b) v delu

a) vsak gospodar gospodarstva, kot lastnik kmetijskih zemljišč na leto navozi na vaške poti po „ha“ zemljišča 1 kub. m gramozu.

b) Vsak gospodar gospodarstva prispeva še dva delovna dneva.

V primeru neizpolnitve samoprispevka v delu in materialu se le-ta plača v denarju in to v vrednosti:

— en delovni dan na 600,00 din

— en kub. m gramozu na 350,00 din.

4. člen

Svet krajevne skupnosti Bistrica je pooblaščen, da vsako leto določi novo denarno vrednost nedenarnih obveznosti samoprispevka v skladu z ugotovljeno stopnjo gibanja cen v preteklem letu.

5. člen

V primeru, da se zbere več sredstev, kot je predvideno v 2. členu tega sklepa, odloča o uporabi več zbranih sredstev skupščina krajevne skupnosti Bistrica.

6. člen

Samoprispevka so oproščeni, ki so naštet v 10. členu Zakona o samoprispevku (Ur. list SRS št. 3/73) in 8. členu Zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o samoprispevku (Ur. list SRS št. 17/83).

7. člen

Nadzor nad zbiranjem in uporabo zbranih sredstev krajevnega samoprispevka bo opravljal svet krajevne skupnosti Bistrica, ki o tem poroča vsako leto skupščini KS Bistrica.

8. člen

Samoprispevek, ki se plačuje od osebnih dohodkov iz delovnega razmerja in pokojnin obračunava in odteguje izplačevalec osebnega dohodka oz. pokojnin. Samoprispevek, ki ga plačujejo občani, ki s samostojnim osebnim delom opravljajo kmetijsko, gospodarsko ali poklicno dejavnost obračunava in odteguje samoprispevek pristojna uprava za družbene prihodke občine Lendava.

9. člen

Sredstva s samoprispevkom se bodo zbirala na posebnem žiro računu krajevne skupnosti št. 51920—842—021—8472 in se bodo razporejala po namenih, kot jih je določil referendumski program.

10. člen

Ta sklep začne veljati osmi dan po objavi v uradnih objavah pomurskih občin, uporablja pa se od 1. 4. 1984 dalje.

Sr. Bistrica 13. 3. 1984

Predsednik sveta KS:
Štefan Kolarič

57.

Na podlagi 8. člena Zakona o referendumu in drugih oblikah osebnega izjavljanja (Ur. list SRS, št. 23/77), 2. člena Zakona o samoprispevku (Ur. list SRS, št. 3/73) ter 1. 2. in 3. člena Zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o samoprispevku (Ur. list SRS, št. 17/73) in na podlagi Statuta krajevne skupnosti Lakoš, je skupščina krajevne skupnosti Lakoš na svoji seji dne . . . . sprejela

SKLEP

o razpisu referenduma za uvedbo krajevnega samoprispevka
v krajevni skupnosti Lakoš

I.

Razpisuje se referendum za uvedbo krajevnega samoprispevka za adaptacijo in dograditev vaških domov, za sofinanciranje za izgradnjo mreže šol v občini, za asfaltiranje ter popravilo asfalta vaških ulic, za popravilo poljskih poti, za ulično razsvetljavo, za izgradnjo telefonskega omrežja, za gradnjo in vzdrževanje komunalnih naprav in objektov ter za funkcionalne stroške za izvedbo referendumskega programa.

Za uresničitev tega programa razvoja, ki je določen v planskih aktih KS Lakoš je potrebno 4.890.000,00 din, višina sredstev, ki bi se zbrala s samoprispevkom pa znaša 4.890.000,00 din.

II.

Za celotno območje KS Lakoš se krajevni samoprispevek uvede za obdobje petih let od 1. 5. 1984 do 30. 4. 1989.

III.

Referendum bo 15. 4. 1984 od 7. ure do 19. ure v vaških domovih; Gornji Lakoš in Dolni Lakoš.

Za izvedbo referenduma je pristojen odbor za izvedbo referenduma, ki ga imenuje skupščina KS.

IV.

Pravico glasovanja na referendumu imajo občani, ki so vpisani v splošni volilni imenik ter občani, ki še nimajo volilne pravice, so pa v delovnem razmerju.

V.

Volilci glasujejo neposredno in tajno, z glasovnico, katera vsebuje naslednjo besedilo:

Krajevna skupnost
Lakoš
Datum: 15. 4. 1984

GLASOVNICA

Za glasovanje na referendum dne 15. 4. 1984 o uvedbi samoprispevka za celotno KS Lakoš za adaptacijo in dograditev vaških domov, za izgradnjo mreže šol v občini, za asfaltiranje ter popravilo asfalta vaških ulic, za popravilo poljskih poti, za ulično razsvetljavo, za izgradnjo telefonskega omrežja, za gradnjo in vzdrževanje komunalnih objektov in naprav ter za funkcionalne izdatke za izvajanje referendumskega programa.

Višina samoprispevka znaša:

1. v denarju:

— 2 % od neto OD zaposlenih ljudi in občanov

— 2 % od pokojnin

— 2 % od katastrskega dohodka

— 2 % od čistega dohodka obrtnikov

— 2 % letno od povprečnega OD SRS v preteklem letu za delavce na začasnem delu v tujini

2. v delu:

— vsak gospodar gospodarstva, kot lastnik kmetijskih zemljišč na leto navozi na vaše poti po „ha“ zemljišča 1 kubični meter gramoza.

Samoprispevka so oproščeni vsi tisti, kot so naštet v 8. čl. Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o samoprispevku (Ur. list SRS, št. 17/83).

GLASUJEM

„ZA“

„PROTI“

Volilec izpolni glasovnico tako, da obkroži besedo „za“, če soglaša z uvedbo samoprispevka oziroma obkroži besedo „proti“, če se z uvedbo samoprispevka ne strinja.

VI.

Nadzor nad zbiranjem in uporabo zbranih sredstev krajevnega samoprispevka bo opravljal svet KS Lakoš.

VII.

Ta sklep začne veljati osmi dan po objavi v uradnih objavah pomurskih občin.

Številka: 2 84—D

KS Lakoš, dne 27. 2. 1984

Predsednik

skupščine KS
DRAGOSIČ Štefan I. r.

58.

Na podlagi 2. člena Zakona o samoprispevku (Ur. list SRS, št. 3/73 in 17/83), 8. člena Zakona o referendumu (Ur. list SRS, št. 23/77) in sklepa zbora delovnih ljudi in občanov v naselju Dolina pri Lendavi, je skupščina krajevne skupnosti Orešje-Dolina na svoji seji dne 18. 2. 1984 sprejela

SKLEP

o razpisu referenduma za uvedbo krajevnega samoprispevka
za del območja krajevne skupnosti Orešje —
Dolina
za naselje Dolina pri Lendavi

1. člen

Razpiše se referendum za uvedbo krajevnega samoprispevka za del območja krajevne skupnosti Orešje-Dolina, za naselje Dolina pri Lendavi za izvršitev naslednjih programov:

— gradnja vaškega vodovoda

— urejanje in vzdrževanje krajevnih cest, občestnih jarkov in hudournikov

— adaptacija vaškega doma

S samoprispevkom se bo predvidoma zbralo 2.800.000,00.— dinarjev.

Sredstva, zbrana s samoprispevkom, se bodo porabila:

— 50 % za gradnjo vaškega vodovoda

— 25 % za urejanje in vzdrževanje krajevnih cest, občestnih jarkov in hudournikov

— 25 % za adaptacijo vaškega doma

2. člen

Krajevni samoprispevek se uvede v denarju in delovni obveznosti za obdobje petih let, in sicer od 1. 7. 1984 do 1. 7. 1989.

3. člen

Referendum bo v nedeljo dne 6. 5. 1984 od 7. do 19. ure v vaškem domu v Dolini pri Lendavi. Za uvedbo glasovanja se smiselno uporabljajo določila zakona o volitvah delegacij in delegiranja delegatov v skupščine družbenopolitičnih skupnosti in Zakona o referendumu in drugih oblikah osebnega izjavljanja.

4. člen

Pravico glasovanja na referendumu imajo občani, ki so vpisani v splošni volilni imenik in občani, ki še nimajo volilne pravice, so pa v delovnem razmerju.

Volilci glasujejo neposredno in tajno z glasovnico, ki vsebuje naslednje besedilo:

Krajevna skupnost Orešje-Dolina

Naselje: Dolina pri Lendavi

GLASOVNICA

za glasovanje na referendumu dne 6. 5. 1984 o uvedbi krajevnega samoprispevka v denarju in delovni obveznosti za gradnjo vaškega vodovoda, urejanje in vzdrževanje krajevnih cest in občestnih jarkov in hudournikov ter adaptacijo vaškega doma.

Krajevni samoprispevek se uvaja za obdobje petih let.

Višina krajevnega samoprispevka bi znašala:

1. v denarju

— 2 % od neto OD zaposlenih občanov

— 2 % od dohodka obrtnikov in samostojnih poklicev

— 4 % od katastrskega dohodka

— 2 % od pokojnin, razen od pokojnin z varstvenim dodatkom

— 300,00.— din mesečno od delavcev, zaposlenih v tujini

Zavezanci, ki imajo dohodek iz dveh ali več virov, plačujejo prispevek za vsak dohodek posebej.

2. v delovni obveznosti

— 2 del. dneva letno za vsako gospodinjstvo v naselju Dolina pri Lendavi.

Nadomestilo za neopravljen delovni dan, ki traja 8 ur, znaša 800,00.— dinarjev. Višina nadomestila se vsako leto valorizira v skladu z gibanjem cen.

GLASUJEM

„ZA“

„PROTI“

Volilec izpolni glasovnico tako, da obkroži besedo „ZA“ če se strinja z uvedbo krajevnega samoprispevka, oziroma obkroži besedo „PROTI“ če se z uvedbo krajevnega samoprispevka ne strinja.

5. člen

Samoprispevka so oproščeni občani, ki izpolnjujejo pogoje iz 10. člena Zakona o samoprispevku.

6. člen

Nadzor nad zbiranjem in uporabo sredstev iz samoprispevka opravlja svet krajevnih skupnosti in o tem najmanj enkrat letno poroča skupščini krajevnih skupnosti in zboru občanov in delovnih ljudi v naselju Dolina pri Lendavi.

7. člen

Sklep o uvedbi krajevnega samoprispevka sprejme skupščina KS Orešje-Dolina na osnovi izida referenduma, ki se objavi na enak način kot sklep o razpisu referenduma.

8. člen

Sredstva za izvedbo referenduma zagotovi KS.

9. člen

Ta sklep začne veljati z dnem objave v Uradnih objavah pomurskih občin.

Številka: 3/84-B

Dolina, dne 18. 2. 1984

Predsednik
skupščine KS Orešje-Dolina
Štefan GERBIC, l. r.

59.

Na podlagi 2. člena Zakona o samoprispevku (Ur. list SRS 3/73 in 17/83) in uspešno izvedenega referenduma dne 11. marca 1984 je Skupščina krajevnih skupnosti Gančani na seji dne 18. marca 1984 sprejela

SKLEP

o uvedbi samoprispevka za območje krajevnih skupnosti Gančani

Za območje krajevnih skupnosti Gančani se uvede samoprispevek v denarju za razdobje od 1.IV. 1984 do 31. III. 1989.

2.

Sredstva zbrana s samoprispevkom se bodo uporabila za:

- poravnava obveznosti iz prejšnjega referendumskega programa (odplačilo kreditov),
- komunalno ureditev vasi (obnovitev mrliške veže, vzdrževanje asfaltiranih cest, prometno ureditev cest, čiščenje jarkov in druga dela),
- pokrivanje stroškov vzdrževanja in porabe el. energije za ulično razsvetljavo,
- vzdrževanje poljskih poti,
- nabavo mrliškega vozička,
- ureditev prostorov in nabava opreme za SLO in družbeno samozaščito (gasilci),
- razvijanje samoupravnih, kulturnih in telesnokulturnih dejavnosti ter socialno pomoč,
- vzdrževanje prostorov družbenopolitičnih organizacij in društev v KS Gančani.

3.

Krajevni samoprispevek znaša:

- 1 % od netto OD iz delovnega razmerja
- 25 % od katastrskega dohodka, ki je veljal do 1. 1983,
- 2 % od čistega dohodka obrtnikov (OD in ostanek čistega dohodka po odbitku davkov),
- 0,5 % od pokojnin (razen od pokojnin, ki so z zakonom izvzete),
- denarni znesek 3.000.— din od obrtnikov — pavšalistov,
- denarni znesek 4.500.— din od zaposlenih v tujini.

Svet KS je pristojen, da vsako leto v skladu z uradno ugotovljenimi gibanji cen na novo ovrednoti samoprispevek zaposlenih v tujini in obrtnikov — pavšalistov.

S povečanjem osnove za odmero katastrskega dohodka se zgoraj določeni odstotek 25 % temu primerno zniža tako, da ostane obremenitev za krajevni samoprispevek od katastrskega dohodka ista. Samoprispevka so oproščeni občani KS od socialnih podpor, invalidnin, otroškega dodatka, štipendij dijakov in študentov in nagrad, ki jih prejema učenci v gospodarstvu.

4.

S krajevnim samoprispevkom zbrana sredstva bodo predvidoma znašala 7.800.000.— din. Skupščina krajevnih skupnosti Gančani bo zbrana sredstva samoprispevka z letnim planom uporabila za namene iz 2. člena tega sklepa.

5.

Krajevni samoprispevek od katastrskega dohodka in obrtnikov obračuna davčna uprava Skupščine občine M. Sobota, od osebnega

dohodka iz delovnega razmerja in pokojnin se obračuna ob vsakem izplačilu, krajevni samoprispevek za občane zaposlene v tujini in obrtnike — pavšaliste pa izterja Svet krajevnih skupnosti Gančani.

6.

Svet krajevnih skupnosti Gančani je dolžan spremljati zbiranje sredstev in izvajanje referendumskega programa v skladu z letnim planom skupščine ter o uporabi zbranih sredstev sproti, vendar najmanj enkrat letno seznaniti Skupščino KS.

7.

Sredstva samoprispevka se zbirajo na posebnem računu KS št. 51900—842—035—8285 pri SDK podružnica Murska Sobota.

8.

Ta sklep začne veljati osmi dan po objavi v Uradnih objavah, uporablja pa se od 1.IV. 1984 dalje.

Gančani, dne 18. marca 1984.

Predsednik Skupščine
krajevnih skupnosti:
Štefan MAUČEC, l. r.

60.

Na podlagi 165. člena Statuta občine Murska Sobota (Uradne objave, št. 12/80 in 36/81) je Skupščina občine Murska Sobota na seji Zbora združenega dela, Zbora krajevnih skupnosti in Družbenopolitičnega zbora, dne 9. marca 1984 sprejela

UGOTOVITVE, STALIŠČA IN PREDLOGE O IZVAJANJU REFERENDUMSKEGA PROGRAMA V OBČINI MURSKA SOBOTA

Zbori občinske skupščine so na skupnem zasedanju, dne 9. marca 1984 obravnavali Poročilo o izvajanju referendumskega programa v letih 1981, 1983 ter predlog programa za leto 1984 v občini Murska Sobota ter sprejeli naslednje

I. UGOTOVITVE

1. Zbori so ugodno ocenili dosedanje realizacije referendumskega programa ter ugotovili, da načrtovani program investicij v tekočem srednjeročnem obdobju ne bo v celoti realiziran. Evidentno je zaostajanje pri realizaciji referendumskega programa na področju šolstva, kar pa je pogojeno z objektivnimi vzroki, v prvi vrsti z visoko rastjo cen ter z zahtevo po obvezni gradnji zaklonišča pri gradnji podružnične osnovne šole v Mačkovcih, kakor tudi pri naslednjih objektih, kar zahteva znatno več finančnih sredstev.

2. Zbori občinske skupščine ugodno ocenjujejo tudi prizadevanja vseh odgovornih dejavnikov, ki so bistveno prispevali k racionalni porabi sredstev, ne da bi ob tem bila prizadeta kvaliteta in funkcionalnost opravljenih del.

II. STALIŠČA IN PREDLOGI

1. Zbori skupščine občine Murska Sobota soglašajo s predloženimi programi za leto 1984 in opozarjajo, da se bo potrebno v občini M. Sobota pravočasno dogovoriti za pokrivanje morebitnega predvidenega primanjkljaja pri zagotavljanju sredstev za pokrivanje obveznosti naše občine pri gradnji kirurškega bloka ter pripraviti predloge o načinu zbiranja sredstev.

2. Zbori predlagajo, da Pomurski zdravstveni center kot investitor nadaljuje z akcijami za dodatno zbiranje sredstev v obliki prostovoljnih prispevkov organizacij združenega dela in občanov.

3. Zbori podpirajo dosedanja prizadevanja in dogovore med SLS in PZC za preusmerjanje prostih investicijskih sredstev za pospešeno izgradnjo kirurškega bloka in predlagajo, da je s takimi akcijami potrebno nadaljevati, saj se bo tako gradnja kirurškega bloka kot prioritete investicije v tem referendumskem obdobju lahko bistveno pocenila.

4. Pomurski zdravstveni center mora pravočasno pristopiti k akciji za zagotovitev potrebnih deviznih sredstev za nabavo medicinske opreme iz uvoza.

5. Pri uresničevanju referendumskega programa na področju vzgoje in izobraževanja je potrebno zagotoviti pravočasno pripravo vse potrebne dokumentacije za načrtovane investicije.

6. Odbor za nadzor nad izvajanjem referendumskega programa in izvršni svet naj še nadalje spremljata izvajanje referendumskega programa in se vključujeta v akcije za zagotavljanje potrebnih sredstev ter razreševanje odprtih vprašanj.

Številka: 014-1/84-1

V M. Soboti, 9. marca 1984

Predsednik
Skupščine občine M. Sobota
Martin HORVAT, l. r.

ČUVAJ PREPREČIL KRAJO MESA

16. marca se je 21-letni Marjan Glavač iz Beltince peljal z neregistriranim motornim kolesom po lokalni cesti v Gančanih. Zaradi velike hitrosti ga je pri zavijanju v blagem ovinku zaneslo s ceste in je trčil v betonsko ograjo domačije številka 33. Voznik in njegov sopotnik 23-letni Franc Duh iz Beltince sta se hudo poškodovala. Franc Pintarič, star 50 let, iz Spodnje Ščavnice 90, je 17. marca vozil tovorni avto skozi Gornjo Radgono. Ko se je oddaljil kake 4 metre od prehoda za pešce, je nenadoma stopil na cesto 12-letni otrok F. K. iz Spodnje Ščavnice. Objezel ga je s hudimi poškodbami. Naslednja nesreča se je zgodila 18. marca v Petanjcih. Na 45-letnega Jožeta K. iz Murskih Petrovc, ki je ob 0,30 uri obležal na cesti v Petanjcih, je naletel osebni avto fiat 126, katerega voznik ni ustavil in ni pomagal ponesrečencu, ampak je odpeljal naprej. V času našega poročanja ga niso izsledili. Jože K. je bil hudo poškodovan.

39-letni Jože Vratarič iz Černelavec je vozil tovorni avto skozi Polano pri Murski Soboti. Ko je pripeljal v blagi ovinek, je zadel 14-letno pešakinjo S. M. iz Polane, medtem ko sta se njeni prijateljici pravočasno umaknili. S. M. se je hudo poškodovala, vendar je voznik odpeljal naprej in so ga miličniki izsledili pozneje. V preteklem tednu so bile torej 4 hujše prometne nezgode. Bilo je še nekaj lažjih, vendar jih ne omenjamo, kajti imamo še poročilo o številnih drugih dogodkih, med katerimi spet izstopajo protipravne prilastitve zasebnega in družbenega premoženja. Takih dejanj je — žal — vse več. Iz stanovanja Draga G. v Beltincih je izginila kitara, vredna 3.200 dinarjev. Kmalu so prišli na sled 12-letnemu tatincu. Je bila to njegova prva in zadnja tatvina? Kdo ve! Delavci ljutomerskega Imgrada-TOZD Prostorski montažni elementi so odkrili sodelavca F. T., 20 let, iz Gradiščka, ki je

skušal odpeljati 50 kilogramov plastičnih mas, s čimer bi povzročil škodo za 12 tisoč dinarjev. Lendavski miličniki sumijo, da si je Rudolf B. iz Lendave, protipravno prilastil 2 škropilnici na

Gasilsko društvo Mostje-Banuta pogreša gasilski ročnik za gašenje požara, vreden 9 tisoč dinarjev. Nekdo ga je pač ukradel. 32-letni Marjan Divjak iz Stročje vasi je osumljen goljufije

SPET NOŽI?

Z nastopom toplejšega vremena bo na našem podeželju vse več veselic. Te so navadno dobro obiskane, posebej pa če, če na njih igra dober ansambel. Glasba pač pritegne. Na zabave pridejo od blizu in daleč. Seveda ljudje — v glavnem je to mladina — dobro praznično kozarec in marsikomu seže alkohol v glavo, postane agresiven... Torej veliko možnosti, da pride do pretepa. Ali se ne da nič storiti, da bi bilo drugače? Res ne more miniti zabava brez pretepa in (kar je še hujše) „pi-kov“ z noži?

V nedeljo je tekla kri v Dokležovju. 27-letni Franc Semen iz Turnišča je osumljen, da je z nožem zabodel v levo stran prsnega koša 19-letnega Borisa Brunca iz Dokležovja. To naj bi bil stord pred vaškim domom v Dokležovju ob 3. uri ponoči. S tem mu je povzročil hudo telesno poškodbo. Marjan Erjavec, ki je hotel Semnu odvzeti nož, pa je dobil urezine na dlan roke in je lažje poškodovan. Primer bo temeljitje pojasnjen na sodišču.

N. N.

ABC Pomurka — KG Rakičan na podlagi sklepa komisije za delovna razmerja pri temeljni organizaciji Poljedelstvo in govedoreja Beltinci

OBJAVLJA

prosta dela in naloge na ek. enoti Motvarjevci

a) traktorista za nedoločen čas in b) poljedelskega delavca za določen čas.

Kandidata morata poleg splošnih pogojev, določenih z zakonom izpolnjevati še naslednje:

pod tč. a) — dokončana ustrezna dvoletna šola za traktoriste — skrajšan program — eno leto delovnih izkušenj

pod tč. b) — dokončana osnovna šola in — 6 mesecev delovnih izkušenj.

Pismene prijave s priloženimi dokazili o izpolnjevanju objavljenih pogojev naj kandidati pošljejo na naslov: Kadrovska služba pri ABC Pomurka, KG Rakičan, p. M. Sobota v roku 15 dni od dneva objave oglasa.

škodo Štefana H. iz Nedelice, s čimer ga je oškodoval za 12.000 dinarjev. Medtem je škropilnici prodal na odpad.

Geza Krančič iz Veščice je ob 23. uri prijel v kuhinji mladega taticha, ki je stikal po omarah in si prilastil 5.500 dinarjev. Pridržal ga je do prihoda miličnikov.

Kraje bencina iz rezervorjev osebnih avtov so še vedno zelo pogoste. V teh dneh je nekdo iztočil večjo količino bencina iz osebnega avta Marjana Prša iz Fikšince. Naredil je tudi škodo, ko je silo odpiral rezervoar, tako da znaša skupna škoda 20 tisoč dinarjev. Vse to se je odvijalo v nočnih urah pred vaško gostilno.

Na območju delovne enote gozdnega gospodarstva v Dobrovniku je bilo ukradenih 7 prostorninskih metrov hrastovih drv. Škoda znaša 14.000 dinarjev, storilca pa še iščejo.

Marija Hozjan iz Mostja je v svoji kleti prišla dva mlada sovaščana, ki sta hotela ukrasti 60 litrov vina.

528.000 dinarjev. Toliko denarja mu je namreč izročil Janko Sabotin iz Ljutomer, Ormoška 11/a. Divjak mu je obljubil, da bo nabavil devize. Zaenkrat mu ni dal ne dinarjev ne deviz in ga sploh ni bilo na spregled, zato je Sabotin zadevo prijavil.

16. marca je izbruhnil požar na gospodarskem poslopiju Marije Gomboc v Bakovcih. Škoda znaša 300.000 dinarjev. Požar je posledica malomarnosti, saj je oškodovanka odložila pepel iz peči, v katerem je bila tudi žerjavica, na neprimernem mestu.

Čuvaj v soboškem tozdu Klavnica se je tokrat izkazal. Odkril je namreč poizkus tatvine 19 kilogramov govedine in 5 kilogramov svinjskih možgan. Storilci so bili trije: Franc Š. iz Bratonec, ki je sicer zaposlen v tem kolektivu, in »zunanja sodelavca«: Stefan M. in Marjan Š., oba iz Bratonec. Meso in storilce je čuvaj zadržal do prihoda miličnikov.

Š. S.

Prispevki za boj proti raku

Delavci dispanzerja za pljučne in TBC bolezni Murska Sobota (namesto venca na grob pok. očeta dr. Janoša Palancaia) 2300 dinarjev; Lojzka Lešnik, M. Sobota (namesto šopka na grob pok. matere Klarice Švara iz M. Sobote) 500 dinarjev; Osnovna organizacija sindikata SO M. Sobota (namesto venca na grob pok. mame Vilme Kous iz M. Sobote) 1.000 dinarjev; Osnovna organizacija sindikata VGP Maribor, Tozd VE Mura M. Sobota (namesto venca na grob pok. Franca Kuzma iz Melince 147) 1.500 dinarjev; Družina Zrinski iz Beltince (namesto venca na grob pok. Marije Baranja iz Vanča vasi) 1.000 dinarjev; Osnovna organizacija VGP Maribor, TOZD VE Mura M. Sobota (namesto venca na grob pok. Elvire Segere iz Lomanoš) 2.000 dinarjev; Elkom-Lina Apače, TOZD Kovinska predelava (namesto venca na grob pok. očeta sodelavca Slavka Soščana) 1.100 dinarjev.

Darovalcem se zahvaljujemo. Prispevke nakazujte na žiro račun številka 51900—678—48545 — Pomursko društvo za boj proti raku Murska Sobota.

za izgradnjo kirurgije

ZA IZGRADNJO KIRURŠKEGA BLOKA SO DAROVALI:

Občinska zdravstvena skupnost Murska Sobota (namesto venca na grob pok. Marjane Horvat) 2.500 din; ABC Pomurka DO Agromer-kur OOZS M. Sobota (namesto venca na grob pok. očeta sodelavcev Jožeta in Ivana Oslaja) 1.000,00 din; Geza Cipot, Stefana Kuzmiča 6, M. Sobota (namesto venca na grob pok. Ivanu Černeju) 1.000,00 din; Geza Horvat, Nemčavci 6 (namesto venca za Marjano Horvat) 1.000,00; Pongrac, Naselje Prekmurskih brigad 30 (namesto šopka na grob pok. Marjane Horvat) 1.000,00 din; OOS OZ Priekija Ljutomer (namesto venca na grob pok. Franca Košana — sodelavci Irene Sovič, Safarsko) 1.500,00 din; Cigut Gabrijela, Nemčavci 14 (namesto venca pok. Marjani Horvat) 2.000,00 din; OOS Vzgojnovarstvene organizacije M. Sobota (namesto venca za pok. očeta Erne Botjaka) 800,00 din; Jovan — Toplak Majda, Ljubljana (namesto venca na grob Marjani Horvat) 2.000,00 din; OOS ABC Pomurka, Zunanja trgovina M. Sobota (namesto venca za pok. Jožeta Horvata) 2.000,00 din; Rikuper M. Sobota, Vrazova 9 (namesto venca pok. Julijani Kerčmar iz M. Sobote in Aleksandru Horvatu iz Dobrovnika) 2.500,00 din; Družina Jožeta Vogrinčiča, Murska Sobota, Stefana Kuzmiča (namesto vena na grob pok. Marjane Horvat iz Murske Sobote) 2.000,00 din; Družina Geze Sočiča, M. Sobota Vrazova ulica 11 (namesto venca na grob pok. Marjane Horvat, Murska Sobota) 2.000,00 din; Elizabeta Žižek in Alice Lah, M. Sobota, Staneta Rozmana (namesto venca na grob pok. Marjane Horvat, M. Sobota) 1.500,00 din; Družina Bele Balcer, Mur. Sobota, Severjeva ulica (namesto šopka na grob pok. Gizele Kološa, Puconci), 1.000,00 din; Družina Štefana Kovača iz Puconec in Marija iz Francije (namesto venca za pok. Gizelo Kološa iz Puconec) 1.000,00 din; Družine: Banfi, Horvat M., Kovač J., Kovačič, Kučan, Sukič, Seruga, Znidarič (namesto venca na grob pok. Marjane Horvat) 10.000,00 din; Družina Jureš, Babinci 28 (namesto venca za pok. Franca Halasa iz Babince) 1.000,00 din; Viljem Žižek, M. Sobota, N. Tesla 7 (namesto venca pok. Horvat, Martjanci) 1.500,00 din; Skupne strokovne službe SIS družbenih dejavnosti občine Ljutomer (namesto venca za Marjano Horvat iz M. Sobote) 1.700,00 din; OO sindikata uprave občine M. Sobota (namesto venca na grob pok. Miloša Eržena, upokojenca — bivši načelnik oddelka za obč. upravo) 1.000,00 din; Ana Kerčmar, M. Sobota, Tomšičeva 30 (namesto venca na grob pok. Julijane Kerčmar) 1.500,00 din; OOS Panonija M. Sobota (namesto venca pok. očetu sodelavca Milorada Gačevića) 1.500,00 din; Ivan Bučar, Naselje Prekmurske brigade 28, M. Sobota (namesto venca za pok. Ludvika Hoieria iz M. Sobote) 1.500,00 din; Družina dr. Gregorica, dr. Kastelica M. Sobota (namesto venca na grob pok. Jakoba Ferenc, M. Sobota) 1.500,00 din; SGP Konstruktor TOZD Gradbeništvo — Pomurje M. Sobota — Tesarski obrat (namesto venca na grob pok. očeta Ivana Pivara) 3.100,00 din; Družina Viljema Žižeka, N. Tesla 7, M. Sobota (namesto venca pok. očetu dr. Palančai Janoša) 1.500,00 din; Družina Viljema Žižeka, N. Tesla 7, M. Sobota (namesto venca pok. Flegarjevi) 1.500,00 din; Stefan in Gizela Horvat, Nemčavci (namesto venca na grob pok. Marjane Horvat) 2.000,00 din; Medicinske sestre in medicinski tehniki TOZD ZD M. Sobota (namesto venca na grob pok. medicinske sestre Marjane Horvat iz M. Sobota) 2.800,00 din; Delavci zdravstvene postaje Beltinci (namesto venca na grob pok. Alojzu Rousu bratu Marije Horvat) 1.000,00 din.

DAROVALCEM SE ZAHVALJUJEMO!

Prispevek nakazujte na račun: 51900-763-30297

FERI MAUČEC

11

60 LET NOGOMETA V POMURJU

V SK Mura so bili napredni Slovenci

Po kapitulaciji stare Jugoslavije je Prekmurje okupirala madžarska vojska. Delovanje športnega kluba Mura iz Murske Sobote je za nekaj časa zamrlo. Režim madžarske okupacije pa ni bil tako brutalen kot nemški na ostalem našem ozemlju. Tako se je večina mladih domačinov vključila v športni klub Mura in nogomet so naprej razvijali in igrali vse do leta 1944, to je do kapitulacije Madžarske, ko so prišli na oblast njišaši in je bila večina nogometašev Sk Mura aretirana, nekateri pa so prenehali igrati nogomet. Iz predvojne Jugoslavije so ostali še naprej v športnem klubu Mura naslednji

nogometaši: Jandl, Kukanja, Šrimpf, Čagran, Deškovič I., Klanjšček, Zelko, Matuš in Kološa I. Iz mladinskega moštva pa so kasneje prišli v prvo moštvo Deškovič II, Gorčan, Benčik in še nekateri drugi. Jedro športnega kluba Mura so tako sestavljali domači nogometaši, večina pa je bila leta 1944 aretirana in poslana v koncentracijska taborišča. V času druge svetovne vojne je imela Murska Sobota kvaliteto nogometno moštvo, lahko bi celo rekli najboljšo v času štiridesetletnega delovanja športnega kluba Mura. Toda to ni bila zasloga okupacijskih oblasti, temveč rezultat načrtnega dela in vzgoje mladih nogometašev od leta 1939 dalje. Večina teh mladincev je prišla v prvo moštvo, v letih 1942 in 1943, ko se je moštvo Mure lahko uspešno merilo z najkvalitetnejšimi madžarskimi klubi.

Med aktivnimi člani športnega kluba Mura iz Murske Sobote, ki so tekmovali v nogometu, plavanju ali drugih športnih zvrsteh, so tudi organizatorji Osvobodilne fronte in so jih zaradi tega tudi aretirali in odpeljali v koncentracijska taborišča, odkoder se mnogi niso več vrnili. Kot prvi žrtvi okupacije sta bila Cvetko, ki je bil eden, najboljših plavalcev in zelo aktiven nogometaš Kardoš. Oba sta bila člana športnega kluba Mura, ki sta bila leta 1941 usmrčena. Med sodelavci Osvobodilne fronte je bil znani Slavko Jandl, ki je bil med okupacijo večkrat aretiran in so ga leta 1943 odpeljali v zapor.

Poleg njega so bili kasneje aretirani še Čagran, Deškovič I., Deškovič II, Vadnal in drugi. V športnem klubu Mura je bilo tudi več naprednih mladincev, ki so bili kot simpatizerji Osvobo-

dilne fronte preganjani. Med temi so bili: Mesarič, Truč, Serbec, Rusanov, Hradil, Ferjan in drugi.

V času druge svetovne vojne je torej bilo v športnem klubu precej naprednih Slovencev, ki so bili tudi med organizatorji in privrženci Osvobodilne fronte ter zato usmrčeni ali so umrli v koncentracijskih taboriščih. Nekateri pa so se po končani vojni po srečnem naključju živi vendar zelo izmučeni, vrnili v svoj kraj. Prav tako je bilo med nogometaši Mure čisto slišati slovensko pesem povsod po madžarskem, kjer so gostovali in igrali tekme v času okupacije, zaradi česar je večkrat prihajalo tudi do izpadov madžarskih gledalcev, ki so igralce Mure imenovali partizani.

(nadaljevanje)

Nogometno moštvo ASE Lendava leta 1943.

Nogometno moštvo Mure (temne majice) in ASK Budimpešta leta 1942.

prodam

TELICO, kontrola A, prodam. Naslov v upravi lista. M-1188
KRMNO REPO in pleve ugodno prodam. Murski Petrovci 25. M-1189
BALIRANO SENO PRODAM. Moravci 11, p. Martjanci. M-1190
TAM 2001 PRODAM. Telefon 75-213. M-1191
PRIKOLICO ZA ŽIVINO PRODAM. Martin Raduha, Mele 1, p. Radenci. M-1193
VINSKO KLET, zgrajeno do prve plošče, z vso dokumentacijo in 14 arov zemlje z malim vinogradom v Dolini pri Puconcih, južna lega, prodam. Jože Šlemer, Stara 3, M. Sobota. M-1195
ZASTAVO 750 PRODAM. Beltinci, Na Kamni 1. M-1197
MIZARSKO TRACNO ŽAGO PRODAM. Murska Sobota, Zvezna 11, telefon M-1198
ZAMRZOVALNO SKRINJO in dodatno kuhinjsko peč prodam. Beltinci, Kmečka 4. M-1199
TRAKTOR TOMO VINKOVIČ 522 PRODAM. Dobrovnik 273. M-1200
MEŠANI GOZD V LONČAROVCIH (1,5 ha) NA GORIČKEM, 1,5 ha, prodam. Oglasite se v nedeljo dopoldne. Štefan Cigut, Alija Kardoša 8, Murska Sobota. M-1201
POHIŠTVO: kombinirano omaro, dve postelji, divan in mizico prodam. Murska Sobota, Cankarjeva 24. M-1202
RENAULT 4, letnik 1975, registriran, prodam. Štefan Bokan, Otovci 22, p. Mačkovi. M-1203
SKODO, letnik 1973, in 3-delne brane prodam. Bodonci 134. M-1092
STAREJŠO HIŠO ZA RUŠENJE, z gospodarskim poslopjem, krito z opeko, s 26 ari vrta, vodo- in elektrika v hiši, asfalt do hiše, v ljaševcih št. 18, prodam. Oglasite se pri Alojzu Slaviču, Zasadi 14. M-1093
VOZNO KRAVO PRODAM. Trnje 158. M-1095
KRAVO, brejo osem mesecev, s telcihkom, prodam. Ivan Hozjan, Žižki 98/A. M-1096
LADUŠKI POD, borov, kosilnico LAVERDO in FIAT 750 z novejšo karoserijo prodam. Lipovci 25. M-1097
TELEVIZOR, preprogi ter moške plašče in čevlje poceni prodam. Dom upokojencev, Murska Sobota, stanovanje 17. M-1101
ZAMRZOVALNO SKRINJO, 345 l, in televizor črno-beli prodam. Murska Sobota, Vrazova 1. M-1102
ZASTAVO 101, letnik 1979, s plinsko napeljavo, ugodno prodam. Hodošek, Murska Sobota, Prežihova 3. M-1103
HARMONIJA (nemški), na 7 registrov, ugodno prodam. Naslov v upravi lista. M-1104
KAVČ GARNITURO PRODAM. Murska Sobota, Naselje 14, dijižije 94. M-1107
OJACEVALEC IN KITARO PRODAM. Murska Sobota, Cankarjeva 7. M-1108
VOZ z gumijastimi kolesi, velikost 16 x 650, 3 t. prodam. Predanovi 55. M-1109
TRAKTORSKI GUMI št. 10—28, novi, zadnji, prodam. Naslov v upravi lista. M-1110
ZASTAVO 750, starejši letnik, registrirano do septembra 1984 in motorno žago prodam. Plug IMT 755 prodam ali zamenjam za večjega. Štefan Sever, Šalamenci 54. M-1111
MOŠKO OBLEKO št. 48 (žamet), enkrat rabljeno (maturantsko), po polovični ceni prodam. Rogan, Večeslavci 10. M-1116

VESTNIK

Štefan Dravec (direktor in glavni urednik), Juš Makovec (pomočnik direktorja in glavnega urednika), Jože Šabjan (odgovorni urednik), Brigita Bavčar, Jani Dominko, Jože Grap, Milan Jerše, Ludvik Kovač, Dušan Loparnik, Feri Maučec (sport), Vlado Paveo, Štefan Šobočan, Janko Stolinik (dopisništvo), Branko Zunc, Gontar Endre (tehnični urednik), Nevenka Emri (lektor). Naslov uredništva in uprave: Murska Sobota, Titova 29/1 — Telefoni: novinarji 21-232, 21-064 in 21-383; direktor in glavni urednik, odgovorni urednik, naročniški oddelek, računovodstvo, gospodarsko-propagandna služba in tajništvo 21-064 in 21-383; dopisništvo Gornja Radgona tel. 74-597, dopisništvo Lendava tel. 75-085 in dopisništvo Ljutomer tel. 81-317 — Nenaročenih rokopisov in fotografij ne vračamo. — Celoletna naročnina 470,00 din, polletna 235,00 din, letna naročnina za inozemstvo 1.100,00 din, celoletna naročnina za delovne organizacije 630,00 din. Tekoči račun pri SDK Murska Sobota 51900-603-30005 — Devizni račun pri Jugobanki Ljubljana 501005620-000112-25730-30-4-01176 — Cena posamezne številke 13,00 din. Tiska ČGP Večer Maribor — Po pristojnem mnenju je Vestnik oproščen plačila temeljnega davka od prometa proizvodov.

BARVNI TELEVIZOR GORENJE PRODAM. Bratonci 124. M-1113
KOMBAJN KÖDEL BÖHN in siloreznico s puhalnikom prodam. Čepinci 19. M-1115
ZASTAVO 101, prevoženih 64.000 km, prodam. Tropovci 40/B. M-1118
KRAVE, kontrola A, stare od 6 do 8 let, breje in tesan les, različnih dimenzij, prodam. Šalamenci 17. M-1119
BALIRANO SENO PRODAM. Martjanci 67. M-1121
VINOGRAD V FILOVCIH PRODAM. Informacije: telefon 76-045. M-1123
BARVNI TELEVIZOR GORENJE, letnik 1977, prodam. Mihael Šiflar, Murska Sobota, Okt. revolucije 15 — po 14. uri. M-1124
TRAKTORSKI PLUG BATUJE PRODAM. Dragotinci 26, p. Videm ob Šč. M-1126
MLADO KRAVO s telotom, kontrola A, prodam. Markoja, Gomilice 147. M-1127
POGONSKO JERMENICO in sklopko z lamelo za STEYR 15—18 prodam. Jože Lanšek, Andrejci 9. M-1129
MOSKVIČ LIMUZINA, prevoženih 36.000 km, zelo dobro ohranjen, garažiran, naprodaj. Turnišče, Štefana Kovača 120. M-1131
STRESNO OPEKO BIBER (5.000 kosov), rabljeno, prodam. Ivan Gjergjek, Murska Sobota, Juša Kramarja 15. M-1132

ZASTAVO 750, v dobrem stanju, registrirano do 1. februarja 1985, prodam. Franc Kaučič, Slaptinci 25, p. Videm ob Ščavnic. M-1133
GRADBENO PARCELO NA TIŠINI PRODAM. Naslov v upravi lista. M-1136
GOLF DIESEL, star devet mesecev, prodam. Mačkovi 47, telefon 77-125. M-1137
ENOOSNO PRIKOLICO ZA PREVOZ ŽIVINE in dvobrazdni plug s predplužniki prodam. Tišina 56. M-1138
GRADBENO PARCELO v bližini M. Sobote prodam. Naslov v upravi lista. M-1139
VIVA KARAVAN, prevoženih 64.000 km, in kombajn eplje 840, novejši, prodam. Kelenc, D. Bistrica 108. M-1140
NEMŠKO OVČARKO z mladim ali brez prodam. Naslov v upravi lista. M-1141
RENAULT 4 TL, letnik 1979, prodam. Kornhausler, Martjanci 11, telefon 78-216. M-1143
DVODELNO OMARO, posteljo z joggijem in mizo za dnevno sobo, skoraj novo, poceni prodam. Naslov v upravi lista. M-1144
VAUXHALL VIVA, letnik 1972, registrirano do oktobra 1984, ugodno prodam. Naslov v upravi lista. M-1146
NOVI VW GOLF DIESEL PRODAM. Telefon: 061-877-318. M-1152
MEŠANI GOZD, 35 arov, prodam. Naslov v upravi lista. M-1148
OSTREŠJE PRODAM: Tešanovi 21. M-1149
PUJSKE, stare osem tednov, prodam. Gradišče 52, p. Tišina. M-1150
PRALNI STROJ ZNAMKE ZOPAS UGODNO PRODAM. Murska Sobota, Grajska 9. M-1151
NOVO PRIKOLICO ZA ŽIVINO prodam za 30.000,00 din. Naslov v upravi lista. M-1153
VW GOLF DIESEL, letnik 1979, prodam. Telefon: 061-877-318. M-1152 a
HRASTOVE PLOHE, debelina 7 cm, prodam. Recek, Vidonci 40/A, p. Grad. M-1155
DVA KAVČA s fotelji prodam. Bakovci, Mladinska 26. M-1156
ZASTAVO 750 SC, letnik 1980, prodam. Odranci 372. M-1157
TELEVIZOR ISKRA, črno-beli, prodam. Gašpar, Murska Sobota, Lendavska 25/B. M-1158
BOROV GOZD, več parcel, prodam. Stanjevci 101. M-1159
GRAMOFON TOSCA 15 in radio kasetofon SK 2022 S, stereo, ugodno prodam. Murska Sobota, Mladinska 22. telefon 23-787. M-1173

Glasbeni avtomat, fliper, nogomet...
Gostilna Hotiza posluje že 15 let

RENAULT-4, letnik 1979, ugodno prodam. Gornja Bistrica 124. M-1160
KRAVO, kontrola A, brejo pet mesecev z drugim telotom, prodam. Ernest Gašpar, Čepinci 28. M-1161
KABINO ZA TRAKTOR STEYR 188 ali za ZETOR 25 in ZASTAVO 101, letnik 1976, registrirano do 23. novembra 1984, ugodno prodam. Selo 8. M-1162
KOSILNICO ALPINA, odlično ohranjeno, in vse rabljene dele za zastavo 101 prodam. Špecerija TRŽNICA ali popoldne: Pečarovci 47, telefon 77-117. M-1163
MOPED AVTOMATIK S M. odlično ohranjen, prodam. Egon Žabota, Murska Sobota, Gregorčičeva 49, telefon 21-487. M-1164
DIANO 6, letnik 1979, v zelo dobrem stanju, prodam. Janez Škafar, Bratonci 145/D. M-1165
MALE PUJSKE PRODAM! Krajna 41. M-1166

OJACEVALEC FENDER in harmoniko WELTMEISTER prodam. Jože Hajdinjak, Krplivnik 88, p. Grad, telefon 77-614. M-1168
NOVO KOSO ZA TRAKTOR URSUS UGODNO PRODAM. Salahovci 50. M-1170
OSTREŠJE (12 x 4 m), krito z opeko folc, prodam. Borejci 1, p. Tišina. Ogled po 16. uri. M-1172

Cenjene graditelje hiš obveščam, da opravljam kvaliteto in hitro vsa tesarska dela. Za naročila se priporočam.

Franc Geder, tesarstvo
Gornji Črnci 1
69261 Cankova

ORIGINALNO KOSO ZA DEUTZ, rabljeno dve sezoni, prodam ali zamenjam za koso DUBRAVA, zadnji pogon na kardan. Franc Marič, Rogoševci 42 M-1177
MERCEDES MINI, vozen, po zelo ugodni ceni prodam. Hozjan, Trnje 101. M-1178
POLTOVORNI AVTO IMV PRODAM TUDI PO DELIH. Milan Benko, Puconci 52. M-1179
TRAKTOR IMT 540 PRODAM. Polana 12, p. Puconci. M-1180
FIAT 126 P, desna stran poškodovana, prodam. Murska Sobota, Trstenjakova 9. M-1181
TELEVIZOR ZENZOR PANORAMA, črno-beli, prodam. Pavel Zorko, Boreci 6. In-184
ZASTAVO 750, registrirano do januarja 1985, prodam. Panič, Užiška 1, Ljutomer, telefon 81-426. In-185
HIDRAVLICNO STISKALNICO, sadni mlin, kotel za žganje, kletarsko posodo SEKULAR OSIJEK in betonski mešalec poceni prodam. Naslov v upravi lista. In-187
MOTORNO KOLO MZ 150, registrirano, prodam. Branko Ščavničar, Robadije 116 (Globoka), p. Strigova. In-188
ZASTAVO 750, registrirano, po ugodni ceni prodam. Jože Kramer, Mekotnjak 2, p. Ljutomer. In-189
NOVO TRAKTORSKO KOSO ZA FERGUSON 35, prodam. Franc Plohl, Savi 55, Tomaž pri Ormožu. In-197
RENAULT 4 prodam. Kerin, Fulneška 2, Ljutomer. In-191
NESNICE, mlade jarkice, pasme HISEW, njave, stare tri mesece, navajene že na vso domačo hrano, iz vrst najboljših pasem nesnic prodam. Dobite jih vsak dan, tudi v soboto in nedeljo. Jože Soršak, Podložje 1, 62323 Ptujška gora. In-154
POČITNIŠKO HIŠICO v 3. gradbeni fazi, primerno za stanovanjsko hišo, na lepi lokaciji ob asfaltni cesti na Slavešinskem vrhu prodam. Informacije: Ernest Grah, Loka, Mušičeva 14, 61234 Mengeš. M-OP

Dragi ženi HILDI ŠKRLEC iz Nasove 25, za dvojni praznik iskreno čestitajo ter želijo še veliko praznovanj, predvsem pa trdnega zdravja — mož Vinko, brat Ivan z družino, posebno pa mali Leon, ki pošilja botri poljubčke. Lepim željam se pridružuje Ivanka.

HLADILNIK, 180 l, prodam. Vrtna 2, stanovanje 13, telefon 22-281. M-943
TV GORENJE COLOR PRODAM. Irma Čelec, Murska Sobota, Staneta Rozmana 15. M-1215
DIANO 6, letnik 1980, 47.000 km, dobro ohranjeno, prodam. Telefon do 15. ure: 70-000 ali zvečer G. Bistrica 189, p. Črenšovci. M-1272
DVB BREJI KRAVI S PEDIGREOM (oče Kazimir), stari 5, oziroma 7 let, prodam. Ogled v nedeljo, 25. marca. Radmožanci 57, p. Dobrovnik. Le-105
OGNJENI PRAH OD BRIKETOV, večjo količino, prodamo. Istvan Varga, Lendava, Zupantičeva 6/41, telefon 75-886. Le-109

Dragemu možu in očetu JOŽETU SUKIČU iz Šulinca iskreno čestitajo za minuli 60. rojstni dan in god ter mu želijo še mnogo zdravih in srečnih let v krogu družine, obenem se mu zahvaljujejo za vso skrb in ljubezen — žena Cecilija ter sinovi Jože, Franc in Stanko.

GRADBENO OMARO in 2 okni z železnim okvirjem (2,5 x 1 m), primerno za obrtnika, ugodno prodam. Informacije po 19. uri: telefon (069) 24-664. M-1117
ŠOTOR ZA 4 OSEBE UGODNO PRODAM. Naslov v upravi lista. M-MM
KVALITETNE SORTE VIN-SKE TRITE (po 38 din) in razne vrste sadnih sadik (140—180 din) vam nudi VVS Zagreb v svoji prodajalnici pri Jožetu Vidcu, G. Mihaljivc 44, 42306 Macinec, telefon 042 85-939, 9 km od Strigove. Sprejemamo naročila, naročeno pripeljemo vsak petek ob 13. uri po 30. marcu v Mersko Središče pri Lendavi — gostilna Vuri. M-OP
KOSO ZA TRAKTOR URSUS 335, obračalnik Panonija, nov, in gumi voz, preurejen v prikolico, železen, primeren za traktor, po ugodni ceni prodam. Jakob Ornik, Stanetinci 46, p. Cerkvenjak. GR-78
KOMBAJN MASSEY FERGUSON (2,5 m) prodam. Ivan Fleger, Gornja Radgona, Lomanoše 34. GR-79
WARTBURG, letnik 1981, registriran do marca 1985, prodam ali zamenjam za kosilnico, po možnosti z diesel motorjem. (ITALIJANKA). Martin Fras, Lešane 24, p. Apače. GR-80
POČITNIŠKO HIŠICO z vinogradom, starim šest let, prodam. Informacije po telefonu 74-172. GR-81
PLUGE (8-colne) in brane prodam. Mirko Klobasa, Mele 7, p. Radenci. GR-82
BREJO KRAVO, staro pet let (telila bo ta mesec), telico ter šilažo in seno prodam. Krog, Murska 48. M-1182
DIANO, letnik 1979, prodam. Milan Horvat, Lendavska 17/A, telefon 24-274. Informacije po 16. uri. M-1184
PEUGEOT 104 GL, letnik 1978, prodam. Ogled po 15. uri. Murska Sobota, Tomšičeva 30, telefon 21-909. M-1234

AKUSTIČNO KITARO FENDER PRODAM. Telefon 78-632. M-1183
ROLAND SETHESAIZER JUPITER-4, MELOTRON ELKA RAPSODI 610 prodam. Emil Šiflar, Strukovci 50. M-1185
SENO, večjo količino, prodam. Mačkovi 10, telefon 77-129. M-1186
TELICO, visoko brejo, prodam. Veščica 61. M-1187
KRAVO, staro 5 let, brejo pet mesecev, prodam. Marija Žido, Čepinci 55. M-1204
SKODO 120 L, letnik 1979, ugodno prodam. Anton Ficko, Večeslavci 88, p. Rogoševci. M-1205
SKODO Š 100, obnovljeno in dobro ohranjeno, prodam. Ivan Repič, Naselje Ljudske pravice 50. M. Sobota, telefon dopoldne 23-299, popoldne 21-777. M-1208
KOMBAJN ZMAJ 810 PRODAM. Polana 11, p. Puconci. M-1209
GOLF, letnik 1981, prevoženih 31000 km, prodam. Informacije po telefonu 21-215. M-1210
ZASTAVO 101 PRODAM. Polana 15. M-1237
SENO PRODAM. Trimlini 11, p. Lendava. M-1212
HARMONIKO WELTMEISTER, 80-basno, ugodno prodam. Informacije popoldne. Nemec, Martjanci 8/A. M-1214
KOSILNICO BCS PRODAM. Pečarovci 70. M-1215
126 P, letnik 1978, ugodno prodam. Informacije od 15. ure po telefonu 22-310. M-1216
HRENOVE SADIKE PRODAM. Bokrač 14. M-1217
ŽETVENO NAPRAVO ZA KOSILNICO BCS special, prodam. Lipovci 155. M-1218
MALE PUJSKE PRODAM. Tišina 36. M-1216
RENAULT 4, na novo registriran, in AUDI 60, tudi na novo registriran, prodam. Dolnji Slaveci 53. M-1217
SALONITNE PLOŠČE, 5,5-valne, večjo količino, prodam. Naslov v upravi lista. M-1219
OSEBNI AVTO R-4 (katra), letnik 1977, naprodaj. Farkaš, Hotiza 193. M-1221
MOPED TLS 14, registriran do septembra 1984, malo rabljen, prodam. Martin Dokl, Radenci, Radgonska cesta 11. M-1223
OPEL MANTA, obnovljen, poceni, nujno naprodaj. Recek. Vidonci 40/a. M-1235

kupim

SAMONAKLADALNO PRIKOLICO, 25 ali 19 m³, kupim. Koloman Horvat, Lončarovci 7. M-1100
AVTO FORD, letnik 1972 ali 73, lahko karamboliran, kupim. Telefon (061) 483-267 — od 18. do 20. ure. M-1106
KROŽNO BRANO KUPIM. Štefan Sever, Pečarovci 127. M-1114
PARCELO v okolici M. Sobote kupim. Naslov v upravi lista. M-1219
TRAKTOR STEYR v nevoznom stanju kupim. Stanko Majcen, Koračice 1, Tomaž pri Ormožu. In-197

sobe

OPREMLJENO SOBO v okolici Ljutomer ali M. Sobote iščem. Srečko Lukovnjak, Radenci, p. p. 24. In-196
SOBO s kuhinjo v Murski Soboti ali v Beltincih iščeta zakonca. Naslov v upravi lista pod NUJNO. M-1167
MLADA ZAKONCA iščeta sobo s kuhinjo ali sobo s souporabo kopalnice. Jože Mekis, Gerlini 101, p. Cankova. M-1171

— ODDAJAMO SOBE
— STREZEMO DOMAČE JEDI
— TOČIMO KVALITETNA ODPRTA VINA
VSE TO V GOSTILNI „LOVSKI DOM“ CANKOVAI
Za obisk se toplo priporočamo!

SOBO s kopalnico nujno išče mlada družina za eno leto. Naslov v upravi lista. M-1207
SOBO, centralno ogrevano, s souporabo kopalnice oddam. Murska Sobota, Bevkova 4. M-1213
OPREMLJENO GARSONJERO ali enosobno stanovanje v Murski Soboti vzamem v najem, lahko tudi začasno. Naslov v upravi lista. M-1238

zaposlitve

FRIZERSKO POMOČNICO SPREJMEMO. Frida Karba, HOTEL RADIN, Radenci. M-1094
ZIDARJA IN DELAVCA SPREJMEMO. STANOVANJE PRESKRBLJENO. Informacije pri Jožetu Zgoncu, Cesta Dr. Tineta Zajca 1, Kamnik. M-1099
ŽENSKO ZA VARSTVO OTROKA IŠČEM. Naslov v upravi lista. M-1112
POSTENO IN VESTNO ŽENSKO ZA POMOČ V GOSPODINSTVU, nekaj ur dnevno — po dogovoru, sprejemem. Informacije po telefonu 21-505 ali Anica Doma, Tišinska 14. M-1240
GOSPODINJSKO POMOČNICO sprejme GOSTILNA GERLEC, M. Sobota, Kidričeva 31. M-1244
PRIJAZNO DEKLE, ki ima veselje do dela v gostinstvu, iščemo. Hrana in stanovanje v hiši, ostalo po dogovoru. Zora Herceg, Srednje bitnje 79, pri Kranju, 64209 Zabnica. M-OP

razno

PREKLIC!
Preključem veljavnost spričevala za 8. razred OŠ Odranci, letnik 1963. Jože Markoja, Lipa 148, p. Turnišče. M-1147
V NAJEM VZAMEM DO 2 HA ZEMLJE s starejšim poslopjem ali kupim na odplačilo. Anton Brenholc, Vučja vas 16, p. Križevci pri Ljutomeru. M-1169
PREKLIC!
Preključem veljavnost spričevala za 8. razred OŠ Odranci, Štefan Kavaš, Odranci 376, p. Črenšovci. M-1175
PREKLIC!
Preključem veljavnost spričevala za III. letnik gradbene šole pri CPS M. Sobota, za šolsko leto 75/76. Štefan Kavaš, Odranci 376, p. Črenšovci. M-1176
INŠTRUIRAM ANGLEŠKI JEZIK. Naslov v upravi lista. M-1194
KITARIST IN BOBNAR IŠČETA SKUPINO. Š. B., Bratonci 105. M-1196
PREKLIC!
Preključem veljavnost zaključnega spričevala, izdanega leta 1977 v M. Soboti. Jože Slavič, Beltinci, Na Kamni 1. M-1218
POL HEKTARJA NASADA SLIV DR. OTA TITANA v Kupšinih pri Murski Soboti dam v brezplačno hasnovanje osebi, ki ga je pripravljena urediti in vzdrževati. Rok za prijavitev je do konca marca. Informacije pri odvetniku Andreju Husarju, G. Radgona, Panonska 22, vsak delovni dan dopoldne, vsak ponedeljek, sredo in petek pa tudi od 16. do 18. ure. M-MM

ZAHVALA

Nepričakovano in brez slovesa nas je v 24. letu starosti za vedno zapustil najdražji sin

Jožko Maučec

trgovski pomočnik
iz Gančan

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, znancem in prijateljem, ki ste v njegovem kratkem življenju z njim delili srečo in radost. Hvala vsem, ki ste z nami trpeli in jokali ter zasuli njegov grob z vencji in cvetjem, darovali v dobre namene, nam izrekli sožalje in ga v tako velikem številu pospremili na njegovi zadnji poti.

Hvala g. kaplanu za pogrebni obred, govornikom za tople poslovilne besede, pevskemu zboru, mladinski organizaciji in Jožetu Jeriču za organizacijo pogreba, nogometnemu klubu Gančani — njegovemu predsedniku in dobremu prijatelju Marjanu Maučecu ter trgovskemu podjetju Potrošnik.

Hvala vsem, ki ste ga poznali in imeli radi.

Gančani, 17. marca 1984

Žalujoča mama Marija in oče Jože

Radijski in televizijski spored od 23. do 29. marca

PETEK

RADIO MURSKA SOBOTA

16.00 — Pet najboljših ta teden ... 16.30 — Aktualno v petek, 23. marca (mladinska rubrika, Kam konec tedna, pregled Vestnika, napoved radijskega programa), 18.00 — Najlepše želje s čestitkami in pozdravi, 19.00 — Vključitev osrednjega slovenskega sporeda.

TV LJUBLJANA

8.55 TV v šoli: TV koledar, Zakaj, zakaj, Ruščina, Odmor, Glagolica, Poročila. 10.35 TV v šoli: Zgodovina, Risanka, Zemljepis, Mali program, Velikani svetovne književnosti, Zadnje minute (do 12.30). 17.15 Poročila. 17.20 Rock portret: Josipa Lisac, oddaja TV Novi Sad. 17.50 Modro poletje, španska mladinska nanizanka. 18.25 Obzornik ljubljanskega območja. 18.40 Turizem — možnost in priložnost: Industrija gostoljubja. 19.10 Risanka. 19.20 Cik cak. 19.24 TV in radio nocoj. 19.26 Zrno do zrna. 19.30 TV dnevnik. 19.55 Vreme. 19.57 Propagandna oddaja. 20.00 Izbor naše popevke za veliko nagrado Evrovizije. 21.30 Propagandna oddaja. 21.35 Ne prezrite. 21.50 TV dnevnik II. 23.00 Piknik v Topoli, jugoslovanski film.

Oddajniki II. TV mreže: 17.25 TV dnevnik. 17.45 Vrtoglavi, otroška serija. 18.15 Kolubarska bitka, izobraževalna oddaja. 18.45 Večer ob orkestru. 19.30 TV dnevnik. 20.00 Glasbeni magazin. 20.45 Zagrebška panorama. 21.00 Prizori iz prejšnjega stoletja, dokumentarna serija. 21.45 Rezerviran čas. 22.30 Nočni kino: Strah, slovenski film (do 23.40). OPOMBA: 17.15—18.15 Zagreb: Mednarodni turnir v vaterpolu: Mladost Student—Topolčani (ČSSR).

TV ZAGREB

Prvi program 8.55 TV v šoli. 16.40 TV v šoli. 17.40 Poročila. 17.45 Vrtoglavi. 18.15 TV koledar. 18.25 Kronika reških občin. 18.45 Tribuna. 19.15 Risanka. 19.30 Dnevnik. 20.00 Izbor pesmi za Evrovizijo. 21.40 Marlowe. 22.30 Dnevnik. 22.45 V petek ob 22.00.

TV AVSTRIJA

Prvi program 9.00 Jutranja poročila. 9.05 TV v šoli. 11.30 Hozana za dva tolovaja (film). 13.00 Opoldanska redakcija. 17.00 Eci, peci, pec. 17.25 Risanka. 17.55 Španček Zaspalček. 18.00 Pan-optikum. 18.30 Avstrija v sliki. 19.30 Čas v sliki. 20.15 Akti X, Y — nerešeno. 21.20 Prednost. 22.20 Nočni studio. 23.25 Akti X, Y — nerešeno.

TV MADŽARSKA

8.10 in 15.00 Šolska TV. 9.50 Svet okoli nas. 10.40 Vrtičkarstvo. 16.50 Poper, ponovitev 11. dela nadaljevanke. 18.00 Okno, reportaže. 19.30 TV dnevnik. 20.00 Sedim in kramljam; Tamas Vitray. 21.00 Umetnina tedna, Bertalan Por: Družina. 21.05 Dr. Faustus, nadaljevanke. 21.55 Še pol ni res, kviz. 22.25 Razgovor v operi. 22.50 TV dnevnik.

TV KOPER

SPOREDA NISMO PREJELI

SOBOTA

RADIO MURSKA SOBOTA

16.00 — Glasbena paleta po vašem izboru, 16.30 — Aktualno v soboto, 24. marca (sobotna reportaža — Pred dnevom invalidov, Iz naših društev, Naš nasvet) 18.00 — Najlepše želje s čestitkami in pozdravi, 19.00 — Vključitev osrednjega slovenskega sporeda. DEŽURSTVO: 14.00 do 16.00 (telefon: 21-232)

TV LJUBLJANA

8.00 Poročila. 8.05 Slovenske ljudske pravljice: Pehta in Bedanec. 8.25 Pedenžep. 8.55 Meseček, otroška serija. TV Beograd. 9.25 Mali svet: Ko zabolijo zob, otroška oddaja TV Zagreb. 9.55 Glasba za kitaro. 10.24 Propagandna oddaja. 10.25 Oslo: Svetovni pokal v smučanju — slalom za moške, prenos 1. teka. 11.00 Planica: Svetovni pokal v smučarskih skokih — 90 m, prenos (za JRT in INT). (do 13.00/15). 13.40 Oslo: Svetovni pokal v smučanju — slalom za moške, prenos 2. teka (do 14.45). 15.05 Poročila. 15.10 Skopje: PJ v nogometu Vardar-Hajduk, prenos, v odmoru Propagandna oddaja. 17.00 PJ v košarki, v odmoru Propagandna oddaja. 18.30 Skrivnostni svet Arthurja Clarka: Velika sibirska ekspedizija, angleška dokumentarna serija. 19.00 Risanka. 19.20 Cik cak. 19.24 TV in radio nocoj. 19.26 Zrno do zrna. 19.30 TV dnevnik I. 19.55 Vreme. 19.57 Propagandna oddaja. 20.00 Nashville, ameriški film. 22.30 Propagandna oddaja. 22.35 Zrcalo tedna.

TV ZAGREB

Prvi program 8.50 TV v šoli. 14.25 Kritična točka. 14.55 Poročila. 15.00 TV koledar. 15.10 Nogomet: Vardar—Hajduk. 17.00 Košarka. 18.30 To je to. 19.15 Risanka. 19.30 Dnevnik. 20.00 Flash royale (film). 21.45 Dnevnik. 22.00 Pred polnočjo.

TV AVSTRIJA

Prvi program 9.00 Jutranja poročila. 9.05 TV v šoli. 9.30 SP v drsanju. 11.30 Družinski spored. 13.00 Opoldanska redakcija. 15.00 Mož na preizkušnji (film). 16.30 SP v drsanju. 17.00 Risanje, slikanje, oblikovanje. 17.30 Skrivnostne globine. 17.55 Španček Zaspalček. 18.00 Tedenski TV spored. 18.25 V soboto zvečer. 19.00 Avstrija v sliki. 19.30 Čas v sliki. 20.15 Na Zdaj, gremo. 22.05 Šport. 22.30 Morski psi napadajo (film).

TV MADŽARSKA

8.05 Naš ekran. 8.25 Za otroke. 11.20 Družina Laurent, pon. 14.40 Mivioni; za najstnike. 15.30 Kuhajmo. 16.05 Zgodovinski kviz. 17.35 Razgovor s športniki. 18.25 Parabola. 19.30 TV dnevnik. 22.05 Držite tatu! Hitchcockov film. 21.45 Filmski balet, sovjetski film. 22.55 Koščina brez ribe; 3. Gola palačinka. 22.35 TV dnevnik.

TV KOPER

11.15 Planica, smučarski skoki — finale 70 m — svetovni pokal. 13.00 Oslo, slalom, moški — svetovni pokal. 14.45 Poje Alma Ekmečić. 15.10 Skopje, nogomet: Vardar—Hajduk. 17.00 Košarka — jugoslovansko prvenstvo — play OFF 1/4. 18.30 Človek in zemlja — dokumentarna oddaja. 19.00 Risanka. 19.30 TV dnevnik vse danes. 19.50 V kuhinji z nami. 20.00 Glasbena oddaja. 21.30 Lucy in njeni — serijski film. 21.50 Dolgo iskanje — dokumentarna oddaja. 22.00 TV dnevnik. 22.10 Nočni film.

NEDELJA

RADIO MURSKA SOBOTA

10.05 — Najlepše želje s čestitkami in pozdravi, 11.00 — Srečanje na pomurskem valu, 12.00 — Sporad v madžarskem jeziku, 13.00 — Doma in onkraj meja, 13.30 — V nedeljo popoldne (Kako v pomurskih občinah uresničujemo referendumsko programe za področje šolstva, Kmetijska oddaja, humoristično-satirična priloga), 14.30 — Najlepše želje s čestitkami in pozdravi, 16.00 — Vključitev osrednjega slovenskega sporeda. DEŽURSTVO: 9.00 do 13.00 (telefon 21-232)

TV LJUBLJANA

9.55 O. Davičo: Pesem, nadaljevanke TV Beograd. 10.45 625, oddaja za stik z gledalci. 11.05 Propagandna oddaja. 11.10 Planica: Svetovni pokal v smučarskih skokih — 90 m, prenos (za JRT). 13.45/14.00 Oslo: Svetovni pokal v smučanju — paralelni slalom, vključitev in prenos (M in Z), EVR. (do 15.00). 16.05 Poročila. 16.10 Pislunimo tišini, oddaja TV Koper za slušno prizadete. 16.40 Letniki 1960—1970. 17.40 Športna poročila. 17.55 Stvar z drugega sveta, ameriški film (ČB). 19.10 Risanka. 19.20 Cik cak. 19.23 TV in radio nocoj. 19.25 Zrno do zrna. 19.30 TV dnevnik. 19.55 Vreme. 19.57 Propagandna oddaja. 20.00 S. Karanović-M. Marinović-A. Horton: Nekaj vmesnega, nadaljevanke TV Beograd. 21.00 Športni pregled. 21.30 Živeti z naravo, dokumentarna oddaja TV Sarajevo.

TV ZAGREB

Prvi program 10.20 Poročila. 10.30 Nedeljsko popoldne. 12.00 Kmetijska oddaja. 13.00 Vzgojna oddaja. 14.00 Narodna glasba. 14.30 Modro poletje. 15.15 Nedeljsko popoldne. 17.35 Skrivnost njene sestre (film). 18.55 Risanka. 19.30 Dnevnik. 20.00 Nekaj vmesnega (film). 21.00 Športni pregled. 21.30 Afrika daga. 22.00 Dnevnik.

TV AVSTRIJA

Prvi program 12.00 Tiskovna ura. 13.00 Vzgojna oddaja. 13.30 Poročila. 14.50 Naša mala farma (film). 16.15 Eci, dva ali tri. 17.00 Salzburgske volitve. 17.05 Risanka. 17.40 Čeladek. 17.45 Klub seniorjev. 18.30 Družinski magazin. 19.00 Volitve. 19.30 Čas v sliki. 20.15 Obisk stare dame (tragikomedija). 22.30 SP v drsanju.

TV MADŽARSKA

8.05 Spored za otroke. 10.55 Veliki orkestri. 14.45 Spored priložnega tedna. 15.15 V nedeljo popoldne, magazin. 17.00 Pesem doni. 17.20 Možgansko prvenstvo. 18.00 Delta, znanstveni magazin. 19.00 Teden; aktualnosti, reportaže. 20.00 Svečana obleka, madžarski film. 21.35 Kipar T. Szervatiusz. 22.05 Sanje o gledališču, TV opera.

TV KOPER

11.00 Planica, smučarski skoki — finale 120 m — svetovni pokal. 14.00 Oslo, paralelni slalom, moški in ženski — svetovni pokal. 17.00 Dolgo iskanje — dokumentarna oddaja. 18.00 Film: Heroji so utrujeni. Igrajo: Yves Montand, Maria Felix, Režija: Yves Ciampi. 19.30 Stičišče — tednik TV Dnevnik. 19.45 Viskoki priisk — Glasbena oddaja — Vodi: Lina. 20.30 Film: Hrast velikanov. Igrajo: Van Heflin, Susan Hayward. Režija: George Marshall. 22.10 Dokumentarna oddaja. 22.40 Srečanje z opero: Orfeo — glasbena pravljica Claudijske Monteverdi-ja.

PONEDELJEK

RADIO MURSKA SOBOTA

16.00 — Po domače, 16.30 — Aktualno v ponedeljek, 26. marca (šport, Najbolj iskane plošče preteklega tedna), 18.00 — Najlepše želje s čestitkami in pozdravi, 19.00 — Vključitev osrednjega slovenskega sporeda.

TV LJUBLJANA

8.50 TV v šoli: TV koledar, S. Makarovič: Strašni volk, Makedonščina, Povej mi, povelj, Muzej mesta Zagreba, Poročila. 10.35 TV v šoli: Razvoj stare književnosti, Risanka, Angleščina, Mali program, Risanka, Dijaška revija (do 12.30). 17.20 Poročila. 17.25 Meseček, otroška serija TV Beograd. 17.55 Trdnjave: Daorson, izobraževalna serija, TV Sarajevo. 18.25 Po dravski obzorj. 18.40 Pet minut za rekreacijo. 18.45 Mladi upi. 19.15 Risanka. 19.20 Cik cak. 19.24 TV in radio nocoj. 19.26 Zrno do zrna. 19.30 TV dnevnik I. 19.55 Vreme. 19.57 Propagandna oddaja. 20.00 Ivo Andrić: Gospodična, TV film. 21.50 Dokumentarec meseca: O govorcih. 22.30 TV dnevnik II.

Oddajniki II. TV mreže: 17.25 TV dnevnik. 17.45 Prehodna postaja, otroška serija. 18.00 Ilustrirane zgodbe. 18.15 Izobraževalna oddaja. 18.45 Kulturni pregled. 19.00 Športna oddaja. 19.30 TV dnevnik. 20.00 Znanost. 20.50 Zagrebška panorama. 21.05 Hit meseca, zabavno glasbena oddaja. 21.55 Ženska za pultom, češkoslovaška nadaljevanke (do 22.45).

TV ZAGREB

Prvi program 8.50 TV v šoli. 16.40 TV v šoli. 17.40 Poročila. 17.45 Lutke. 18.15 TV koledar. 18.25 Kronika varažinskih občin. 18.45 Mladi upi. 19.15 Risanka. 19.30 Dnevnik. 20.00 Ostrina britvice (drama). 21.35 Izbrani trenutki. 21.40 Meridijani. 22.10 En avtor, en film. 22.20 Dnevnik.

TV AVSTRIJA

Prvi program 9.05 TV v šoli. 10.30 Mož na preizkušnji (film). 11.55 Rože. 12.00 SP v drsanju. 13.00 Poročila. 17.00 Poročila. 17.05 Eci, peci, pec. 17.30 Spoznaj nevarnost. 17.35 Pasje zgodbe. 18.00 Ljudje in živali. 18.30 Družinski magazin. 19.00 Avstrija danes. 19.30 Čas v sliki. 20.15 Šport v ponedeljek. 21.15 Smileyevi ljudje (nadaljevanke). 22.10 Samostojni agent (dok. film).

TV MADŽARSKA

Ni sporeda.

TV KOPER

14.00 Odprta meja — Oddaja v slovenskem jeziku — Videoteleks. 16.30 Odprta meja — Oddaja v slovenskem jeziku — Videoteleks. 17.00 TV dnevnik. 17.05 TV šola: — čudeži narave — dokumentarna oddaja. 17.30 Film: Hrast velikanov. Igrajo: Van Heflin, Susan Hayward. Režija: George Marshall. 19.10 Športni pregled. 19.30 TV dnevnik vse danes. 19.50 Deset minut glasbe. 20.00 Človek in zemlja — dokumentarna oddaja. 20.30 Monroesi — serijski film. 21.20 TV nocoj. 21.30 Ansambel Avenik — glasbena oddaja. 22.00 Nočni film.

TOREK

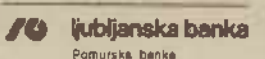
RADIO MURSKA SOBOTA

16.00 — Vrtljak popevkarskih novosti, 16.30 — Aktualno v torek, 27. marca (gospodarska tema, Iz naših krajevskih skupnosti), 18.00 — Sotočje, 19.00 — Vključitev osrednjega slovenskega sporeda.

TV LJUBLJANA

17.50 MPF Celje: Mednarodno tekmovalstvo — 1. del. 18.25 Zaslavski zbornik. 18.40 Klic zlatonosnih rek, jugoslovanski kratki film. 18.55 Knjiga. 19.10 Risanka. 19.20 Cik cak. 19.24 TV in radio nocoj. 19.26 Zrno do zrna. 19.30 TV dnevnik. 19.55 Vreme. 19.57 Propagandna oddaja. 20.00 C. Dickens-D. Edgar: Življenje in dogodivščine Nicholas Nicklebyja, angleška nadaljevanke. 20.50 Propagandna oddaja. 20.55 Aktualno. 21.40 TV dnevnik II. 21.55 Večer z ansambлом kraljevega baleta iz Londona — 2. del.

Oddajniki II. TV mreže: 15.55 TV dnevnik. 16.15 Pustolovščina, otroška oddaja. 16.45 PJ v košarki — 2. tekma I. kola končnice, prenos JRT, (slov. kom.). 18.15 Čas knjige. 18.45 Vrnitev k Sredozemlju, zabavno glasbena oddaja. 19.30 TV dnevnik. 20.00 Večer za tamburico. 20.45 Zrebanje lota. 20.50 Lik revolucije: Sedek Kostovski, dokumentarna oddaja. 21.35 Zagrebška panorama. 21.50 Iz koncertnih dvoran

TV ZAGREB

Prvi program 8.50 TV v šoli. 15.20 TV v šoli. 16.10 Poročila. 16.15 Avantura. 16.45 Košarka. 18.15 TV koledar. 18.25 Kronika osijeških občin. 18.45 Glasbena oddaja. 19.15 Risanka. 19.30 Dnevnik. 20.00 Poti stabilizacije. 21.55 Rocky (film). 22.55 Dnevnik.

TV AVSTRIJA

Prvi program 9.00 Jutranja poročila. 9.05 TV v šoli. 10.30 Zlati časi. 11.20 Šport v ponedeljek. 12.10 Nepal. 12.35 Schilling. 13.00 Opoldanska redakcija. 17.00 Poročila. 17.05 Eci, peci, pec. 17.30 Družina Petz. 17.55 Oddaja z miško. 18.00 Letnik 39. 18.30 Družinski magazin. 19.00 Avstrija danes. 19.30 Čas v sliki I. 20.15 Raport iz domovine. 21.15 Zasiševanje (film).

TV MADŽARSKA

8.05 in 15.00 Šolska TV. 9.50 September, romunski film. 16.35 Kratki filmi. 17.30 Gremo se gledališče; govornica z gestami. 18.30 Po suši, spored študija Szeged. 19.30 TV dnevnik. 20.00 Družina Laurent, 5. del nemške nadaljevanke z naslovom Razredne razlike. 20.55 Studio 84, kulturni tednik televizije. 21.55 Igra orkester Evropa. 22.45 TV dnevnik.

TV KOPER

14.00 Odprta meja — Oddaja v slovenskem jeziku — Videoteleks. 16.30 Odprta meja — Oddaja v slovenskem jeziku — Videoteleks. 17.00 TV dnevnik. 17.05 TV šola: — Kozmos — dokumentarna oddaja. 17.30 Kim & Co — serijski film. 18.30 Kim & Co — serijski film. 18.50 Risanke. 19.30 TV dnevnik vse danes. 19.50 Deset minut glasbe. 20.00 Obzorja. 20.30 Film: Umori v muzeju voščeni lutk. Igrajo: Ray Milland, Elsa Lancaster. Režija: George Fenady. 22.00 TV nocoj. 22.10 Košarka — jugoslovansko prvenstvo — play OFF 1/4.

SREDA

RADIO MURSKA SOBOTA

16.00 — Iz domačega glasbenega arhiva, 16.30 — Aktualno v sredo, 28. marca (gost v živo, Iz delovnih kolektivov), 18.00 — Najlepše želje s čestitkami in pozdravi, 19.00 — Vključitev osrednjega slovenskega sporeda.

TV LJUBLJANA

8.50 TV v šoli: TV koledar, Rojstvo, Šepetanje veselja, Otroci ustvarjajo, Sedmi kontinent, Izliv Save, Poročila. 10.35 TV v šoli: Kemija, Risanka, Srebrna žica, Risanka, Uganka, 14.55 Šolska TV: Destilacija, Kolo naj bo kolo, Kolesar, Erozijska. 15.55 Vinkovci: PJ v nogometu — Dinamo (V):Dinamo (Zg), prenos; v odmoru ... 17.45 Poročila. 17.50 O. Župančič: Lahkih nog naokrog. 18.25 Obalno-kraški obzorj. 18.40 Ogramba in samozastita. 19.10 Risanka. 19.20 Cik cak. 19.24 TV in radio nocoj. 19.26 Zrno do zrna. 19.30 TV dnevnik I. 19.55 Vreme. 19.57 Propagandna oddaja. 20.00 Tednik. 21.00 Propagandna oddaja. 21.05 J. Prebble-K. Taylor: Borgijci, angleška nadaljevanke.

Oddajniki II. TV mreže: 17.25 TV dnevnik. 17.45 Beli kamen, švedska otroška serija. 18.15 Izobraževalna oddaja. 18.45 Koncert po želji prijateljev. 19.30 TV dnevnik. 20.00 Izredni športni pregled. 20.15 Zabavno glasbena oddaja. 21.15 Zagrebška panorama. 21.30 Glasbena dogajanja. 22.20 Štirje glavni objekti kulture: Muzej cerkvene umetnosti — Zadar

TV ZAGREB

Prvi program 8.50 TV v šoli. 17.40 Poročila. 17.45 Beli kamen. 18.15 TV koledar. 18.25 Kronika sliških občin. 18.45 Narodna glasba. 19.15 Risanka. 19.30 Dnevnik. 20.00 Film: 21.30 Gibljive slike. 22.30 Dnevnik.

TV AVSTRIJA

Prvi program 9.00 Poročila. 9.05 TV v šoli. 10.30 Smrt na krovu (film). 12.05 Raport iz domovine. 13.00 Opoldanska redakcija. 17.00 Poročila. 17.05 Lutke. 17.35 Čebelica Maja. 18.00 Pisarniške zgodbe. 18.30 Družinski magazin. 19.00 Avstrija danes. Drugi program 17.30 Dežela in ljudje. 18.00 Avstrija v sliki. 18.30 Naša mala farma. 19.30 Čas v sliki II. 20.15 Heidelinde Weis. 21.15 Čas v sliki 2.

TV MADŽARSKA

8.05 in 15.00 Šolska TV. 10.05 Delta, pon. 10.35 Mafette, franc. film. 16.55 Deset zlatih kolajn, dokumentarni film. 18.15 Verjeli smo v svoj prav, 4. del dokumentarne serije. 19.30 TV dnevnik. 20.00 Modra luč, kriminalistične reportaže. 21.15 Sansoni na odru; pojejo igralci. 21.45 Raziskovanje možgan, domači uspehi. 22.25 TV dnevnik.

TV KOPER

14.00 Odprta meja — Oddaja v slovenskem jeziku — Videoteleks. 16.30 Odprta meja — Oddaja v slovenskem jeziku — Videoteleks. 17.00 TV dnevnik. 17.05 TV šola: — šloveskovo telo — dokumentarna oddaja. 17.30 Film: Umori v muzeju voščeni lutk. Igrajo: Ray Milland, Elsa Lancaster. Režija: George Fenady. 22.00 TV nocoj. 22.10 Glasbena oddaja. 22.10 Dokumentarna oddaja

ČETRTEK

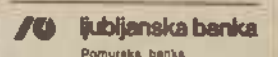
RADIO MURSKA SOBOTA

16.00 — Glasba skozi stoletja, 16.30 — Aktualno v četrtek, 29. marca (kultura, prispevek s področja SLO in DS), 18.00 — Najlepše želje s čestitkami in pozdravi, 19.00 — Vključitev osrednjega slovenskega sporeda.

TV LJUBLJANA

8.50 TV v šoli: TV koledar, Poštni nabiralnik, Skrb za potomstvo, Odmor, Socialistična revolucija v Jugoslaviji, Biologija, Poročila. 10.35 TV v šoli: Biologija, Risanka, Kocka, kockica, Mali program, Risanka, V zdravem telesu — zdrav duh, Zadnje minute (do 12.30). 18.05 Poročila. 18.10 Ciciban, dober dan: Moj hrček je zbolel. 18.25 Dolenjski obzorj. 18.40 Mozaik kratkega filma. 19.10 Risanka. 19.20 Cik cak. 19.24 TV in radio nocoj. 19.26 Zrno do zrna. 19.30 TV dnevnik. 19.55 Vreme. 19.57 Propagandna oddaja. 20.00 Film tedna: Tesni stražar, sovjetski film. 21.25 Majhne skrivnosti velikih kuharskih mojstrov. 21.30 Kulturne diagonale. 22.00 TV dnevnik II.

Oddajniki II. TV mreže: 17.45 Smogovci, otroška serija. 18.15 Znanost: Tehnološki razvoj SFRJ. 18.45 Peskovnik, zabavna oddaja. 19.30 TV dnevnik. 20.00 Umetniški večer — V. Havel: Avdijencia in Razstava, TV priredba predstave dramskega gledališča Gavella. 22.30 Zagrebška panorama

TV ZAGREB

Prvi program 8.50 TV v šoli. 15.05 TV v šoli. 15.55 Nogomet: Dinamo (V)—Dinamo (Z). 17.45 Smogovci. 18.15 TV koledar. 18.25 Kronika splitskih občin. 18.45 Zabavna oddaja. 19.15 Risanka. 19.30 Dnevnik. 20.00 Politični magazin. 21.05 Berači in sinovi. 22.00 Dnevnik.

TV AVSTRIJA

Prvi program 9.00 Jutranja poročila. 9.05 TV v šoli. 10.30 Sport. 12.05 Risanka. 12.15 Klub seniorjev. 13.00 Poročila. 17.05 Eci, peci, pec. 17.30 Madnara. 18.00 TV kuhinja. 18.30 Družinski Magazin. 19.00 Avstrija danes. 19.30 Čas v sliki I. 20.15 Svet na žici. 21.55 Raport iz tujine.

TV MADŽARSKA

8.10 in 15.00 Šolska TV. 10.00 Praznovanje, ameriški TV film. 16.40 Spored za najstnike. 17.35 Telesport. 18.05 Pulzus, zabavnoglasbena panorama. 19.30 TV dnevnik. 20.00 Francoska četverka, šaljivka. 21.15 Ozadje vesti; pogledi, mnenja o javnih vprašanjih. 22.05

V SPOMIN

25. marca minevajo tri leta, odkar je ugasnilo življenje naše drage mame in stare mame

Marije Banko

rojene Gergorič
iz Fokovec

Zavedamo se krute resnice, da te ne bo nikoli več med nami, a v naših srcih živiš in boš živel do konca naših dni.

Fokovci, Bled, 25. marca 1984

Vsi tvoji

ZAHVALA

Ob boleči izgubi našega dragega

Jožeta Fošnerja

se zahvaljujemo vsem, ki ste pokojnika pospremili na njegovi zadnji poti in mu darovali cvetje.

Posebno se zahvaljujemo kolektivu doma Lukavci, AMD Križevci, AMZS Ljubljana, GD Lukavci in Ključarovci, govornikom, pevcem, godbi, kolektivu VVE in OŠ Križevci.

Zahvalo smo dolžni dobrim sosedom in prijateljem za pomoč v najtežjih trenutkih, g. župniku pa za pogrebni obred. Iskrena hvala vsem za izrečeno sožalje.

ŽALUJOČI: VSI NJEGOVI

ZAHVALA

V 63. letu starosti nas je po hudi bolezni za vedno zapustil naš dragi mož, oče, in dedek

Franc Zelko

iz Bogojine 26

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem sosedom, sorodnikom, prijateljem in znancem, posebno družini Lovrenčec, za vso pomoč in tolažilne besede v najtežjih trenutkih ter darovane vence in cvetje.

Prisrčna hvala g. duhovniku za pogrebni obred, pevcem za odpete žalostinke in predstavniku KS za poslovilne besede.

Posebna zahvala zdravstvenemu osebju pljučnega oddelka, predvsem g. Perkiču za vso zdravniško pomoč.

Vsem še enkrat — iskrena hvala!

Žalujoči: žena Ana, hčerka Marija, hčerke Anica, Ivanka in Pepka z družinami ter sin Jože z družino

*Že leto dni te zemlja krije,
v gomili tihi mirno spiš,
srce ljubeče več ne bije
in ti se več ne prebudiš.*

V SPOMIN

16. marca je minilo boleče leto, polno žalosti, odkar nas je zapustil dragi mož, oče, dedek in brat

Koloman Cigut

iz Noršinec

Ni ure in ne dneva, da se te ne bi spomnili in občutili praznine, ki je nastala za teboj. Ne moremo večjeti, da te ni več, in boleča je resnica, da te nikoli več ne bo. Naš dom, ki si ga tako ljubil, je prazen. Hvala vsem, ki se ga še spominjate, poslednji dom krasite s cvetjem in na njem prižigate sveče.

Žalujoči: VSI, KI SMO TE IMELI RADI

ZAHVALA

V 73. letu starosti nas je za vedno zapustil naš dragi mož, oče in brat

Franc Pelc

invalidski upokojenec »Radenske« iz Radenec

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki ste dragega pokojnika pospremili na njegovi zadnji poti ter mu darovali vence in cvetje. Iskrena hvala g. kaplanu, pevcem, sosedom Kosijevim, Činčevim in Černjavičevim, KŠM iz Tacna, OO ZSS Avtoradgona TOZD Bivalne enote in ostalim, ki ste ga imeli radi, ga spoštovali in se poklonili njegovemu spominu.

Radenci, dne 8. marca 1984

Žalujoči: žena Marija, sinova Franc in Daniel, sestre, brat in ostalo sorodstvo

ZAHVALA

Vsem, ki ste ob smrti naše drage mame

Helene Pentek

sočustvovali z nami, nam izrazili sožalje, ji poklonili vence in cvetje, jo pospremili na zadnji poti, duhovnici za lepe poslovilne besede in pevcem za odpete žalostinke — iskrena zahvala!

VSI NJENI

V SPOMIN

13. marca je minilo eno leto, odkar nas je zapustil naš ljubi mož, oče in dedek

Eugen Kuzmič

trgovec v pokoju iz Apač

Še vedno je težko doumeti resnico, da nisi več med nami. Dom, ki si ga imel tako rad, v katerem smo bili srečni, je ostal prazen, a spomin na tebe bo živel do konca naših dni.

Žalujoči: VSI NJEGOVI

*Že eno leto v grobu spiš,
a v naših srcih še živiš.
Ne mine ura, dan, ne noč,
povsod z nami si navzoč.*

V SPOMIN

V nedeljo, 22. aprila, bo minilo eno leto, odkar nas je mnogo prezgodaj zapustil naš dragi mož, oče in stari oče

Franc Ščap

iz Turnišča

Preljubi mož in očka prezgodaj si odšel od nas, hiša je pusta in prazna, a zemljico bomo naprej orali. Hvala vsem, ki se ga spominjate, obiskujete njegov prerani grob in na njem prižigate sveče.

ŽALUJOČI: VSI NJEGOVI

ZAHVALA

Boleča je resnica, ko se zavedamo, da se je po težki bolezni, komaj v 65. letu starosti končala življenjska pot dragega moža, očeta in starega očeta

Franca Kodbe

iz Gibine

Med nami je praznina, v naših srcih pa bolečina. Težko je spoznanje, da te ni in nadvse boleča je resnica, da te nikoli več ne bo. Naše misli so pri tebi in tvoj lik ostane v naših srcih do konca dni. Ob tej boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, znancem, prijateljem, dobrim sosedom in sovaščanom za vso pomoč v najtežjih trenutkih. Zahvala vsem, ki so nam v težkih trenutkih stali ob strani, našega dragega očeta pospremili na njegovi zadnji poti, mu poklonili vence in cvetje, nam pa izrekli sožalje. Prisrčna zahvala g. dekanu za pogrebni obred, pevcem za odpete žalostinke, predstavniku KS za poslovilne besede ob odprtem grobu, zdravniškemu osebju oddelka za dializo v Slovenj Gradcu in Rakičanu ter zdravniškemu osebju internega oddelka v Rakičanu.

Vsem še enkrat — iskrena hvala!

Žalujoči: VSI NJEGOVI

ZAHVALA

Boleča je resnica, ko se zavedamo, da nas je nepričakovano, tiho in brez slovesa komaj v 48. letu starosti zapustil dragi mož in oče

Bela Bukovec

iz Kobilja

Med nami je praznina, v naših srcih bolečina. Težko je spoznanje, da te ni več — in nadvse boleča je resnica, da te nikoli več ne bo. Naše misli so pri tebi in tvoj lik ostane v naših srcih do konca dni.

Ob tej boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom in znancem, ki so nam v najtežjih trenutkih priskočili na pomoč, nas tolažili, našega dragega pokojnika pospremili v tako velikem številu na njegovi zadnji poti ter mu darovali vence in cvetje, nam pa izrekli sožalje. Posebna zahvala Emilu Ferenceku za vso požrtvovalnost, gospodu župniku za pogrebni obred, pevcem za odpete žalostinke, tov. Feriju Vugrincu za poslovilne besede, prijateljem iz Nemčije, GD Kobilje, mladinskemu aktivu, športnemu društvu Kobilje, kolektivu ABC »Pomurke« ter vsem prijateljem.

Vsem še enkrat — iskrena hvala!

Kobilje, 7. marca 1984

Globoko žalujoči: žena Rozalija, sinova Emil in Gusti, brat Gusti z družino ter ostalo sorodstvo

ZAHVALA

Po kratki in težki bolezni nas je 59 letu starosti zapustil dragi mož, oče, dedek in stric

August Bedekovič

iz Globoke

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki so sočustvovali z nami, nam izrekli sožalja, darovali vence in cvetje ter vsem, ki ste ga pospremili na zadnji poti. Hvala pevcem, godbi in govornikom, posebna hvala pa dr. Vučaku za nego v času bolezni ter ostalemu zdravniškemu osebju.

Žalujoči: VSI NJEGOVI

ZAHVALA

Ob boleči izgubi nas je v 67. letu nepričakovano in brez slovesa zapustila zlata mama, žena, stara mama in sestra

Irena Vöröš

roj. Vlaj
iz Murskih Petrovec

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki ste našo drago pokojnico pospremili v tako velikem številu na njeni zadnji poti, ji darovali cvetje in vence, nam pa izrekli sožalje. Posebna zahvala duhovniku za obred, pevskemu zboru za odpete žalostinke, govorniku KS Gederovci tov. Viktorju Vrečiču za poslovilne besede ob odprtem grobu in kolektivoma delovne organizacije »Radenska« Radenci in obratovalnice Boltižar-Novak iz M. Sobote za darovane vence. Posebna zahvala dr. Štivanu za dolgoletno zdravljenje. Zahvaljujemo se članom GD Murski Petrovci, ki so nam v teh težkih trenutkih priskočili na pomoč in nam pomagali pokojnico pospremiti na njeni zadnji poti.

Vsem še enkrat — iskrena hvala!

Žalujoči: mož Ludvik, sin Štefan, hčerki Ida in Marta z družinami, sin Franc z ženo Marto, sin Viktor in hčerka Verica ter brat z družino in ostalo sorodstvo

ZAHVALA

22. februarja nas je po krajši bolezni zapustila draga mama, babica in prababica

Ema Knaus

roj. Šarkan
iz Nuskove

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, znancem, sosedom in sovaščanom, ki ste jo v tako velikem številu pospremili na njeni zadnji poti, ji poklonili vence in cvetje, nam pa izrekli sožalje.

Zahvala g. duhovniku za pogrebni obred, pevcem za odpete žalostinke in predstavniku KS Rogašovci za poslovilne besede ob odprtem grobu.

Posebna zahvala vsem sosedom, ki ste nam v najtežjih trenutkih priskočili na pomoč.

Vsem še enkrat — iskrena hvala!

Žalujoči: sin Franc z ženo, hčerka Ema z možem, vnuk Milan z ženo, vnuki Milena, Franc, Stanko in Slavko, pravnukinja Manuela ter ostalo sorodstvo

ZAHVALA

Ob boleči izgubi našega dragega brata in strica

Štefana Varge

naddekana v pokoju

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, znancem in faranom beltinske župnije. Posebna hvala g. škofu dr. Jožefu Smeju za pogrebni obred, g. župnikoma iz Beltincev in M. Sobote, ki sta pokojnika med njegovo boleznijo pogosto obiskovala in mu stala ob strani v težkih trenutkih, in osebju doma oskrbovancev v Rakičanu. Iskrena hvala vsem duhovnikom, tudi sosednje Madžarske, ki so sodelovali pri pogrebnem obredu in ga pospremili na zadnji poti. Hvala g. škofu in ostalim govornikom za ganljive besede slovesa, vsem, ki so darovali vence in cvetje ter nam izrili sožalje.

sestra Regina

*Kje si ljubi očka,
kje tvoj mili je obraz,
kje je tvoja skrbna roka,
ki skrbela je za nas.*

V SPOMIN

19. marca mineva žalostno leto bridkega žalovanja, odkar nas je brez slovesa zapustil naš najdražji mož, oče in stari oče

Karel Časar

iz Andovec
roj. v Markovcih

Ti si odšel za vedno od nas, nam pa povzročil bolečine in odprl globoko rano. Bolečina se bo oblačila, a rana se ne bo nikoli zacelila. Rdeči nagelji na tvojem grobu naj ti povedo, kar ne morejo povedati solze.

Neutolažljivi: žena, sin, snaha, vnuki: Valerija, Anastazija, Tibi in Norbi

*Kje naš si ljubi oče,
kje tvoj mili je obraz,
kje je tvoja skrbna roka,
ki skrbela je za nas.*

ZAHVALA

Ob boleči in nenadomestljivi izgubi, ko nas je nepričakovano in brez slovesa zapustil naš dragi mož, oče, dedek in stric

Janez Filo

iz Budinec

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, znancem in sosedom ter vsem, ki ste ga v tako velikem številu pospremili na njegovi zadnji poti, mu poklonili vence in cvetje, nam pa izrekli sožalje. Hvala gospodu duhovniku za pogrebni obred, pevcem za odpete žalostinke in govorniku Vendelu Barabašu za poslovilne besede ob odprtem grobu.

Vsem še enkrat — prisrčna hvala!

Budinci, 10. marca 1984

Žalujoči: žena Kristina, sin Ludvik z ženo Angelo, hčerka Marija z možem Martinom, hčerka Anica s sinom Jožekom, vnuki Jožek, Kristjan, Miran in Srečko

*Dve leti že v grobu spiš,
a v naših srcih še živiš.
Ne mine ura, dan, ne noč,
povsod v mislih si navzoč.*

V SPOMIN

18. marca sta minila dve žalostni leti, odkar je za vedno zatisnil svoje trudne oči naš nadvse dober mož, oče, stari oče in brat

Aleksander Feldvari

iz Sela

Se vedno je težko doumeti, da nisi več med nami. Dom, ki si ga imel tako rad in v katerem smo bili srečni, je ostal prazen, nam pa so ostali sledovi tvojih pridnih rok. Prisrčna hvala vsem, ki prihajate k njegovemu grobu, prinašate cvetje in prižigate sveče.

VSI TVOJI, KI SMO TE IMELI RADI

*Že deveto leto v hladnem grobu spiš,
v mojem srcu še živiš. Ne mine,
ura, dan in noč, povsod pri meni
si navzoč.*

V SPOMIN

18. marca je minilo devet let, odkar me je za vedno zapustil v 55. letu starosti dragi mož

Jože Cigan

iz Dol. Bistrice 91

Se vedno je težko doumeti resnico, da nisi več pri meni. Dom, ki si ga imel rad, v katerem sva bila srečna, je ostal prazen. Odšel si od mene tja, kjer ni trpljenja in ne bolečine. Cvetje in prižgane sveče so dokaz moje ljubezni do tebe. Hvala vsem, ki obiskujete njegov grob.

Žalujoča: žena Terezija

ZAHVALA

Nepričakovano nas je v 76. letu starosti zapustila draga žena, mama, stara mama in prababica

Emilija Dervarič

roj. Berke
iz Lemerja

Iskreno se zahvaljujemo vsem sosedom, sorodnikom, znancem in sodelavcem Mure, ki so nam v najtežjih trenutkih priskočili na pomoč, nas tolažili, našo drago mamo pospremili na njeni zadnji poti ter ji darovali vence in cvetje, nam pa izrekli sožalje.

Prisrčna zahvala g. duhovniku, pevcem in predstavniku KS za poslovilne besede ter zdravstvenemu osebju in urnega oddelka bolnišnice v Rakičanu.

V globoki žalosti: VSI NJENI

PORABCI „OSVOJILI” LJUBLJANO

Toliko porabskih Slovencev, kot smo jih minuli petek in soboto srečevali v Ljubljani, tamkaj prav gotovo še ni bilo. Prišli so skorajda vsi, ki v Porabju negujejo slovensko pesem, ples in ljudska izročila, z njimi pa tudi predstavniki družbenopolitičnega življenja. Železne županije, Demokratične zveze južnih Slovanov na Madžarskem in ministrstva za prosveto in kulturo. Zakaj pravzaprav tako množičen obisk?

V Cankarjevem domu so bile kulturne prireditve Slovencev iz Madžarske. Zamisel, da bi v osrednjem hramu slovenske kulture gostovali tako zamejski Slovenci iz Italije in Koroške v Avstriji kot naši rojaki iz Porabja, se je tako uresničila.

Najprej smo prisostvovali otvoritvi razstave z naslovom Iz ljudskega izročila Slovencev na Madžarskem, ki jo je pripravila kustosinja-etnologinja v muzeju Savaria v Szombathelyu Marija

Kozar-Mukič. Ob tej priložnosti je predsednik Zveze kulturnih organizacij Slovenije Jože Osterman poudaril, da takšne prireditve dokazujejo, kako pomembno in za slovenski narod usodno je vprašanje enotnega kulturnega prostora. O razstavi pa je njena avtorica med drugim dejala, da prikazuje etnografske značilnosti Porabja in hkrati na kratko osvetli tudi zgodovinski razvoj 7 slovenskih vasi. Na prostoru današnjega Porabja so se Slovenci naselili prvič v drugi polovici 6. stoletja skupaj z Obri, vasi pa so sicer nastale v obdobju med 13. in 16. stoletjem. Njihovi prebivalci so bili tedaj tlačani cistercijancev iz Monoštra in veleposestnikov Batthyány. Danes živi na Madžarskem še okrog 5 tisoč pripadnikov slovenske narodnosti.

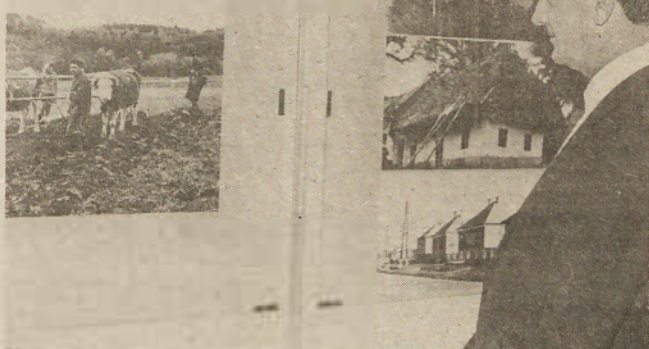
Po razstavi je sledila „okrogla miza” o življenju manjšin na Madžarskem. Med drugim smo slišali ugotovitve, da je tamkaj le okrog 10 odstotkov pripadnikov

narodnosti — južnoslovanskih, to je Hrvatov, Srbov in Slovencev (vseh okrog 100 tisoč) — vendar narodnostna politika naj ne bi bila odvisna od števila. Predstavniki porabskih Slovencev in Železne županije so udeležence podrobno seznanili s položajem v Porabju. Tudi tokrat je bilo poudarjeno, da imajo Slovenci zagotovljene tako rekoč vse pravice za svoj obstoj — od izobraževanja v materinem jeziku do lastne kulturne ustvarjalnosti in informiranja ter uporabe materinščine v uradih. Zelo ugodno so ocenili tudi sodelovanje z matičnim narodom (Slovenijo) in podčrtali, da se le-to vse bolj razvija ter da je velikega pomena za razvoj narodnosti in sožitje ob meji. Vsemu temu velja pridati. Vendar pa se je kasneje v razpravi pokazalo, da obstajajo tudi nekatera nezadovoljivo rešena vprašanja. Pouk slovenskega jezika bo lahko dajal željene rezultate šele z uvedbo dvojezičnega šolstva. Jeseni ga nameravajo uvedi v osnovni šoli na Gornjem Seniku, potem pa še v Števanovcih in Monoštru.

Neustrezno je tudi rešeno vprašanje pouka slovenščine na gimnaziji v Monoštru. Tudi cerkev ima pri ohranjanju jezika pomembno vlogo. Na Gornjem Seniku so obredi v slovenščini, v farni cerkvi v Števanovcih pa menda dvojezični — v slovenščini zato, da bi bolje razumeli starejši ljudje, v madžarščini pa za mlade! Ali to torej pomeni, da mlado generacijo zgubljam v Porabju, je nekdo vprašal. Tako zaskrbljujoče prav gotovo še ni, res pa je, da mladim lažje teče madžarska kot slovenska govorica. Pa ne smemo reči, da je vsepovsod tako. Nekateri si prizadevajo, da je treba dati večjo pozornost narečju, češ, ker se v šolah učijo knjižni jezik, se ne naučijo dovolj ne eno ne drugo. Vendar zakaj ne vedo govoriti po domače? Šola prav gotovo ni

vzrok temu, temveč so lahko le starši, ki svojih otrok, kot kaže v mnogih primerih, ne učijo govoriti tako, kot so njih njihovi očete, babice... Morda te besede zvenijo preveč kritično, vendar tudi to ne velja poplašiti. Nena zadnje so mladi, ki so nastopili v Cankarjevem domu v Ljubljani, dokazali, da se z voljo in trudom da marsikaj doseči.

Osrednja prireditev, ki je bila na sporedu v soboto zvečer, prenašala pa jo je tudi ljubljanska televizija, je dokaj dobro uspela. Slovenske plesne, glasbo in običaje ob Rabi so doživeto predstavili mešani pevski zbor Avgust Pavel iz Gornjega Senika, folklorna skupina iz Sakalovec, ansambel Lacijske Korpiče s pevskimi iz Slovenske vasi, mladi pevci z osnovne šole Monošter in mladi plesalci z gornjeseniške šole, lite-

Z otvoritvijo razstave Iz kulturnega izročila Slovencev na Madžarskem so se začele prireditve naših rojakov iz Porabja.

rami krožek visoke učiteljske šole v Szombathelyu pa skupina domačinov z Gornjega Senika. Obiskovalci so vse nastopajoče nagradili z navdušenim aplav-

zom, gostje pa so med njih razdelili vrtnike v znak prijateljstva in sožitja.

Tekst in foto: JOŽE GRAJ

Mladi plesalci z OŠ Gornji Senik bodo kmalu postali „konkurenca” odrasli folklorni skupini iz Sakalovec.

Proslavili madžarski kulturni praznik

Osrednja proslava ob letošnjem madžarskem kulturnem prazniku je bila v Čentibskem vaškem domu, ki se je je udeležilo prek 200

na kulturnem področju močno napredovala. Povsod ustanavljajo kulturna amaterska društva in vaške knjižnice, tesnejši pa postajajo

občanov in delegatov narodnostne skupnosti iz lendavske in soboške občine. Proslave so pripravili tudi v vseh krajih, kjer živijo pripadniki madžarske narodnosti. V Čentibi je zbranim spregovoril član CK ZKS Tibor Füle o pomenu praznika in o dosežkih v naši občini, govoril pa je tudi sekretar občinske konference SZDL Ludvik Horvat.

Madžarska narodnost, ki živi v Pomurju, je v zadnjih letih zlasti

tudi stiki z matičnim narodom. Opozoriti velja tudi, da bomo letos praznovali 25. obletnico dvojezičnega šolstva, ki je že dalo in bo še dalo nove kadre, ki bodo s svojim znanjem še bolj razvijali kulturno aktivnost v vaseh. V kulturnem programu so sodelovali pevski zbor domačinov in gostje iz Dolge vasi, folklorni skupini iz Lendave in Lakoša ter recitatorji in citraši iz Genterovec. J. Dominiko, foto. Szunyogh.

4. ŠPORTNO SREČANJE ŽENSK RADGONSKE OBČINE

Številčnost, ki obvezuje

Sredi preteklega tedna so se že četrto leto zapored zbrale ženske radgonske občine na športno rekreativnem tekmovanju. Srečanje, ki ga prireja komisija za šport in rekreacijo pri občinskem sindikalnem svetu, je tokrat v telovadnico OŠ Jože Kerenčič privabilo kar 17 ekip s po petimi tekmovalkami iz delovnih organizacij in šol. Kljub temu da je tudi tokrat šlo bolj za družabno srečanje, ni manjkalo pravega športnega duha, ki so ga bile tekmovalke, ko so se pomerile v zavedanju žoge v koš, v metanju pikada in preizkušale pri premagovanju raznih ovir, polne. Čeprav doseženi rezultati niso bili v ospredju, so razglasili zmagovalke. To so bile pravzaprav vse udeležence, posebej uspešne pa še prvoučrščene: tekmovalke ekipe Mercator Sloga, drugoučrščene iz ekipe DSSS Gorenje Elrad in tretjeučrščene vzgojiteljice ZVZ Radenci. Vse tri so prejele steklene pokale in slike domačih slikarjev ljubiteljev. Sledili sta skromna zakuska in družabno srečanje. Letošnje število tekmovalk pa je prav gotovo za prireditelje obveznost, da s tem srečanjem nadaljujejo v prihodnje.

vp

ŽENITEV PO STAREM

Vaški odbor SZDL, mladinska organizacija in mnogi drugi v Andrejcih so v tem času zaposleni s pripravami na zanimivo prireditev — obnovitev ženitvenega obreda, oziroma ženitve izpred sto in več let. K pripravam so pritegnili tudi strokovne

sodelavce, saj hočejo biti kar se je da originalni. V ženitvenem programu bo sodelovalo okrog 30 ljudi, precej dela pa čaka tudi ostale. Če bo vse potekalo v redu, bo ta zanimiva prireditev v nedeljo, 22. aprila.

—js—

LENDAVA

Novo vodstvo sindikatov

Na volilni seji občinskega sveta zveze sindikatov Lendava so obravnavali poročilo o delu v preteklem obdobju in sprejeli programsko usmeritev za letos. Občinski svet je v preteklem obdobju posvetil največ pozornosti krepitvi vloge in položaja delavcev v združenem delu ter ustaliti gospodarstva. Lendavski sindikati so navezali tudi tesnejše stike s sindikati županije Zala iz Madžarske. Posebej so skrbeli tudi za kulturno življenje delavcev, zdravstveno varstvo in raziskovalno dejavnost. Na seji so izvolili novo vodstvo: predsednika Milana Uroša iz delovne organizacije Gorenje Varstroj, za sekretarja Ivana Kolenca iz delovne organizacije INDP in za podpredsednika Jožeta Majca iz komunalnega podjetja Lendava.

Jani D.

Prejšnji teden, v sredo, se je na enodnevnem delovnem obisku v Pomurju mudil republiški sekretar za notranje zadeve tov. Tomaž ERTL s sodelavci. Po ogledu novih poslovnih prostorov PM Ljutomer, je imel tov. Ertl krajši sestanek z del. UNZ, ki so ga seznanili s svojim delom in varnostno-političnim položajem v Pomurju. Zatem je obiskal PM Murska Sobota, popoldne pa se je pogovarjal s širšim političnim aktivom Pomurja o delu v pomurskih občinah in ekonomskih težavah v regiji. Za konec obiska se je sekretar še sestel z družbenopolitičnimi delavci lendavske občine in si ogledal PMM Dolga vas, kjer pripravljajo dokumentacijo za izgradnjo novega mejnega prehoda.

tekst in foto: Štefan ABRAHAM

ZAPIK „PRISILNIM UPRAVAM”!

Imeli smo jih kar precej, ta čas pa še veljajo v soboškem Blisku, ljutomerskem Mizarstvu in osnovni šoli Jože Kramar Juš v Lendavi. Zdi se, da kar zaležje, vendar le do neke mere ali bolj, na kratek rok. Na daljši postanejo nezanesljive, dobesedno varljive. Šolski primer je pučonska opekarna, a tudi za radgonski Element, lendavski Varis in soboško Lesno predelavo ne damo roke v ogenj. Izjema bi lahko bil Blisk, vendar jim tudi tod ne gre kot po masli. Prej narobe: dajejo jih cenovne škarte, ki se vse bolj zapirajo, nenehno morena oskrba z reprovromateriali, surovinami in energijo ter (pre-

skromna tehnično-tehnološka opremljenost, ki je cokla uvajanja zahtevnejših programov.

V soboškem Blisku se že pred iztekom ukrepa družbenega varstva (1. aprila) pripravljajo na vnovičen poskus združitve s pr-

MIMOGREDE

vim, zgolj s „plotom” ločenimi sosedom in partnerjem v panogi Panonijo, v ljutomerskem Mizarstvu še niso preminile želje po „ženitvi” s Tovarno pohištva, pučonska opekarna pa bo šla

— kot je znano — v redno likvidacijo.

Skratka, povsod in vsak po svoje skušajo postrgati še zadnje rezerve, kajti s „prisilno upravo” ni šale. Nesporno pa je in ostaja, da pomenijo nezaupnico kolektivu in klofuta samoupravi. Nezaupnica in klofuta imata tem večjo težo in tem bolj zadeneta v živo, če jo dobijo zdravomisleči in delavljni ljudje. Takih pa je v omenjenih delovnih kolektivih kar nekaj. Škoda le, da niso znali in zmogli, ko jim sicer še ni tekla voda v grlo, da bi pristigili peruti posameznikom, ki so dolgo, predolgo ribarili v kalnem. B. Zinč

Pomurci uspešni tudi na smučeh

— Konec minulega tedna je Hotelsko turistična DO ABC POMURKA — Gorenjka iz Jesenic pripravila zimsko-sportne

sindikalne igre v Kranjski gori za delavce vseh 40 delovnih organizacij in kmetijskih zadrug ABC POMURKA. Delavci so se

pomerili v veleslalomu in tekih. Tekmovali so v treh starostnih kategorijah in sicer do 30 let, od 30 do 45 let in nad 45 let. Med preko 200 delavci ABC POMURKA je uspešno tekmovalo tudi večje število delavcev iz pomurskih delovnih organizacij ABC POMURKE. Zlato medaljo v teku na smučeh je dosegel Milan Balek iz delovne organizacije Zunanja trgovina iz Murske Sobotе, srebrno medaljo v veleslalomu in srebrno medaljo v teku na smučeh je osvojil Štefan Hajdinjak, 4. mesto v teku na smučeh si je priboril Gusti Grof, 4. mesto v veleslalomu je osvojil Jože Karba, 7. mesto v veleslalomu je osvojil še Vladimir Pfeifer, uspešno pa so tekmovali tudi drugi udeleženci iz Pomurja.

Foto: Lado Klar
Tekst: Boris Hegeduš

